

B/ BIULETYN VAT

VAT I AKCYZA: PORADY • DOKUMENTACJA • ORZECZNICTWO

Temat numeru:

- Kiedy podmiot zagraniczny ma obowiązek wystawiania faktur w KSeF
- Czy wypłata wynagrodzenia w ramach zawartej umowy podlega opodatkowaniu VAT

10/364

październik 2026

I. O TYM MUSISZ WIEDZIEĆ!

1. VAT 2026/2027 – jakie zmiany wejdą w życie 3
2. Kto będzie mógł rozliczać kwartalnie VAT w 2027 r. 9
3. Darowizna przedsiębiorstwa nie zawsze bez VAT – wyrok Sądu UE. . . . 10
4. TSUE ograniczył możliwość kwestionowania zwolnienia z akcyzy na alkohol skażony. 11
5. Porządkujące zmiany w akcyzie od e-papierosów i urządzeń do waporyzacji. 14
6. Od 1 października 2026 r. możliwa zmiana formy – z gotówki na przelew – zwrotu VAT dla podróżnych 18
7. Korekta zawyżonego VAT na paragonie – zmiana stanowiska 19

Odpowiedzi na pytania księgowych

- Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku usług najmu 22
- Kiedy należy zapłacić VAT od darowizn środków trwałych 22
- Czy sprzedaż smartfona będącego środkiem trwałym musi zostać zaewidencjonowana na kasie fiskalnej 22

II. TEMAT NUMERU

1. **INFORLEX** Kiedy podmiot zagraniczny ma obowiązek wystawiania faktur w KSeF 23
 1. Podmioty zagraniczne poza obowiązkowym KSeF 23
 2. Samofakturowanie poza obowiązkowym KSeF 24
 3. Polski NIP i numer VAT a obowiązek KSeF 25
 4. Fakturowanie z zagranicy a obowiązek korzystania z KSeF 29
 5. Centrala czy FE – ustalenie sprzedawcy 30

ciąg dalszy spisu treści na następnej stronie >

ISSN 1733-0882

Abonament 2027

Przedłuż abonament i odbierz prezent!

oferta2027.infor.pl

6. Błędna identyfikacja FE a obowiązek KSeF.	31
7. Identyfikacja obowiązków KSeF u zagranicznego podatnika	32
8. Procedura stosowania KSeF w przypadku centralnego fakturowania.	32
Podsumowanie.	33
2. INFORLEX Czy wypłata wynagrodzenia w ramach zawartej umowy podlega opodatkowaniu VAT	33
1. Kiedy mamy do czynienia ze świadczeniem usług podlegającym VAT	34
2. Jakie umowy nie podlegają, a jakie podlegają VAT	35
3. Jak dokumentować otrzymane odszkodowanie, gdy podlega VAT	38
III. KSEF	
1. Czy protokół odbioru można dołączyć do faktury ustrukturyzowanej jako załącznik	39
2. Jak skorygować błędną stawkę VAT na fakturze ustrukturyzowanej.	40
3. Czy fakturę korygującą wystawioną w KSeF w celu poprawienia rachunku do zapłaty należy ująć w ewidencji VAT.	42
4. Czy w 2027 r. paragony z NIP nabywcy na kwoty do 450 zł nadal będą zastępować faktury. . .	43
5. Czy faktury za wynajem powinny być oznaczone „mechanizm podzielonej płatności” . . .	44
6. Kiedy korygujemy faktury VAT RR po wprowadzeniu KSeF.	46
7. Jakie zasady fakturowania obowiązują, gdy miejsce świadczenia usługi jest za granicą. . . .	52
IV. TRANSAKcje KRAJOWE	
1. Czy zakup używanego motoroweru uprawnia do pełnego odliczenia VAT bez składania informacji VAT-26.	54
2. Jak rozliczyć VAT, gdy przekształcono zadatek w karę umowną.	55
3. Czy przekazanie samochodu na cele prywatne podatnika podlega opodatkowaniu VAT	58
4. Czy sprzedaż wynajmowanego lokalu jest zwolniona z VAT i czy trzeba skorygować odliczony VAT.	60
V. TRANSAKcje ZAGRANICZNE	
1. Jak należy rozliczyć import i odsprzedaż towarów na rzecz kontrahenta z innego kraju UE, gdy towar nie trafia do Polski	63
2. Jak rozliczyć zakup domeny od zagranicznego kontrahenta przed rozpoczęciem działalności.	65
3. Czy należy rozliczyć WDT w przypadku nieodpłatnego użyczenia kontrahentowi towaru do czasowego używania (testów)	67
VI. VAT W BRANŻACH	
1. Czy usługi nauczania gry na instrumentach są zwolnione z VAT	70
2. Czy szkoła wynajmująca długoterminowo mieszkania nauczycielom powinna posiadać kasę rejestrującą	72
3. Czy przy zajęciu wierzycielności stosować MPP.	73
4. Czy można zastosować stawkę 0% do dostawy podłogi interaktywnej dla placówki oświatowej	75
VII. JEDNOLITY PLIK KONTROLNY	
1. Czy dostawy serwerów należy oznaczać specjalnym kodem GTU.	78

Aktualności w cyfrowym wydaniu „Biuletynu VAT”

Aktualne informacje o zmianach w VAT i akcyzie znajdziesz w cyfrowym wydaniu
po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

I. O TYM MUSISZ WIEDZIEĆ!

1 VAT 2026/2027 – jakie zmiany wejdą w życie

Przełom 2026 i 2027 roku przyniesie przedsiębiorcom jedną z największych od lat nowelizacji przepisów VAT. Zmiany obejmą zarówno uproszczenia w rozliczeniach VAT, nowe rozwiązania dla handlu międzynarodowego i e-commerce, jak i dodatkowe obowiązki związane z odpowiedzialnością solidarną oraz mechanizmy uszczelniające system podatkowy. Wśród najważniejszych nowości znalazły się m.in. rozszerzenie odpowiedzialności nabywców na wybrane usługi niematerialne, wprowadzenie składu VAT, zmiany w procedurze OSS, nowe zasady dokumentowania eksportu oraz podwyżka stawki VAT na część napojów. Przedstawiamy najważniejsze zmiany wraz z terminami ich wejścia w życie.

1. Zmiany deregulacyjne i uszczelniające VAT

4 września 2026 r. została uchwalona ustawa o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (dalej: nowelizacja).

Nowelizacja ma charakter zarówno deregulacyjny, jak i uszczelniający. Z jednej strony przewidziano w niej uproszczenie obowiązków administracyjnych, doprecyzowanie przepisów oraz rozwiązania ułatwiające prowadzenie działalności gospodarczej. Z drugiej ma wzmacniać mechanizmy przeciwdziałania nadużyciom i unikaniu opodatkowania VAT.

Przedstawiamy zestawienie najważniejszych zmian wynikających z nowelizacji uchwalonej przez Sejm.

Tabela 1. Zestawienie zmian wprowadzonych nowelizacją z 4 września 2026 r.

Lp.	Rodzaj zmiany	Najważniejsze rozwiązania
1	2	3
1	Likwidacja części obowiązków podatników	Zniesienie obowiązku: ■ składania odrębnej informacji o spisie z natury, ■ wykazywania w deklaracji podstawy opodatkowania dotyczącej nabycia towarów i usług zwolnionych z VAT rozliczanych na zasadzie odwrotnego obciążenia (import usług oraz dostawa towarów dla których podatnikiem jest nabywca) oraz ■ zapłaty VAT w terminie 14 dni od wewnątrzwspólnotowego nabycia środka transportu.

1	2	3
2	Ułatwienia w prowadzeniu działalności	Zmiany mają ujednolicić moment powstania obowiązku podatkowego dla dostaw towarów i świadczenia usług wykonywanych z nakazu organu władzy publicznej lub z mocy prawa w zamian za odszkodowanie. Nowelizacja przewiduje również: ■ wprowadzenie instytucji składu VAT, która ma uprościć rozliczanie i pobór VAT w międzynarodowym obrocie towarowym, ■ możliwość sprawdzenia w wykazie podatników VAT statusu podatnika do 5 lat wstecz, ■ wprowadzenie przepisów umożliwiających dokonywanie elektronicznej odprawy w terminalu TAX FREE na potrzeby zwrotu VAT.
3	Doprecyzowanie przepisów	Nowelizacja doprecyzowuje przepisy dotyczące: ■ miejsca dostawy energii elektrycznej, ■ sposobu obliczania obrotu podatnika dla celów stosowania zwolnienia podmiotowego z VAT, ■ importu towarów, ■ rozliczania VAT od opakowań objętych systemem kaucyjnym, ■ ulgi na złe długi. Przewidziano także zmiany porządkujące w regulacjach dotyczących szczególnych procedur opodatkowania dostaw towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków. Zmienione zostaną również przepisy dotyczące środków odkażających objętych obniżoną stawką VAT w wysokości 8%.
4	Uszczelnienie systemu VAT	Rozwiązania uszczelniające mają przede wszystkim rozszerzyć zakres odpowiedzialności solidarnej nabywcy za zaległości podatkowe sprzedawcy. Zmiany obejmą również: ■ zasady rejestracji podatników VAT, ■ przepisy dotyczące kas rejestrujących, ■ sposób klasyfikowania towarów wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług (PKWiU) ma zostać zastąpiona Nomenklaturą Scaloną (CN).
5	Dostosowanie do orzecznictwa TSUE	Zmiany dotyczą: ■ statusu podatników prowadzących wspólne gospodarstwo rolne, ■ stawki 0% dla określonych usług związanych z importem oraz ■ przesłanek odmowy prawa do odliczenia VAT i odpowiedzialność solidarna.

1.1. Split payment

Opisywana nowelizacja rozszerza odpowiedzialność nabywcy za niezapłacony VAT sprzedawcy. Obecnie odpowiedzialność ta dotyczy dostawy towarów wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT. Po zmianie odpowiedzialność będzie dotyczyła również wybranych usług niematerialnych. Wykaz tych usług znajdzie się w nowym załączniku nr 16 do ustawy o VAT. Będą to m.in. usługi rachunkowo-księgowe, reklamowe czy badania rynku.

Nabywca odpowie solidarnie wraz z podmiotem dokonującym takiej dostawy towarów lub tego świadczenia usług za jego zaległości podatkowe w części podatku proporcjonalnie przypadającej na dostawę towarów lub świadczenie usług dokonane na jego rzecz. W przypadku usług odpowiedzialność nie będzie stosowana, jeżeli kwota na fakturze nie przekroczy 15 000 zł, chyba że łączna wartość tych usług, nabywanych od jednego podmiotu je świadczącego, bez kwoty podatku, w danym miesiącu będzie wyższa niż 50 000 zł. Odpowiedzialność wyłączy zapłata za fakturę z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności (split payment).

Towary objęte tym mechanizmem będą natomiast klasyfikowane według CN zamiast dotychczasowego PKWiU.

1.2. Skład VAT

Nowelizacją ustawodawca wprowadza procedurę składu VAT. Skład ten będzie działał jako wydzielony na terytorium Polski magazyn, w którym będą mogły być przechowywane i sprzedawane towary bez konieczności natychmiastowego opłacania VAT (24 miesiące). Obowiązek rozliczenia VAT zostanie odroczony do momentu, w którym towar zostanie wyprowadzony ze składu na rynek krajowy.

Prowadzenie składu będzie wymagało uzyskania odpowiednich zezwoleń oraz spełnienia wymogów formalnych, takich jak np. badanie sprawozdania finansowego. Nie każdy towar zostanie objęty procedurą składu. Będą mogły to być wyłącznie towary określone w rozporządzeniu Ministra Finansów (wskazane spośród towarów wymienionych w załączniku nr 17 do ustawy o VAT, np. warzywa, owoce czy tłuszcze).

1.3. Wejście w życie

Większość zmian ma wejść w życie 1 stycznia 2027 r. Dla wybranych rozwiązań przewidziano późniejsze terminy.

Tabela 2. Terminy wejścia w życie nowych regulacji

Termin	Zakres regulacji
1 grudnia 2026 r.	doprecyzowanie sposobu rozliczenia VAT od niezwróconych opakowań w systemie kaucyjnym
1 stycznia 2027 r.	wejście w życie większości przepisów nowelizacji
1 lipca 2027 r.	wprowadzenie zakazu wymiany pamięci fiskalnej w kasach starego typu
1 stycznia 2028 r.	wejście w życie części odrębnie wskazanych regulacji dotyczących kas rejestrujących
1 lipca 2028 r.	uruchomienie elektronicznej odprawy TAX FREE

PODSTAWA PRAWNA:

- ustawa z 4 września 2026 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

2. Zmiany w opodatkowaniu eksportu i importu

18 września 2026 r. Sejm uchwalił kolejną ustawę o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług. Nowe rozwiązania ograniczą formalności przy imporcie i eksporcie towarów, ułatwią przedsiębiorcom rozliczenia z urzędem skarbowym oraz dostosują polskie przepisy do zmian w prawie Unii Europejskiej. Więcej dokumentów będzie mogło potwierdzić prawo do zastosowania stawki 0% do eksportu towarów. Nie będą to wyłącznie dokumenty celne, tak jak dotychczas. Będzie to również dokument:

- przewozowy, otrzymany od przewoźnika lub spedytora odpowiedzialnego za wywóz towarów z terytorium kraju, z którego wynika, że towary zostały dostarczone do miejsca ich przeznaczenia poza terytorium Unii Europejskiej, w tym dokument otrzymany w systemie elektronicznym tego przewoźnika lub spedytora,
- potwierdzający dostarczenie przesyłki do miejsca jej przeznaczenia poza terytorium Unii Europejskiej przez operatora pocztowego w rozumieniu przepisów ustawy z 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 558), w tym dokument otrzymany w systemie elektronicznym tego operatora,
- dokument wydany przez administrację celną państwa spoza terytorium Unii Europejskiej, potwierdzający przywóz i odprawę celną towarów w tym państwie, lub jego kopia oraz pisemne oświadczenie nabywcy towarów, że towary zostały dostarczone do miejsca ich przeznaczenia poza terytorium Unii Europejskiej.

Zmiany mają wejść w życie w terminie 14 dni od dnia publikacji w Dzienniku Ustaw.

PODSTAWA PRAWNA:

- ustawa z 18 września 2026 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług – czeka na rozpatrzenie poprawek Senatu

3. Ułatwienia dla sprzedaży e-commerce

W Sejmie trwają prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw.

Projekt wdraża przepisy unijnej dyrektywy 2025/516 dotyczące VAT. Zmiany mają przede wszystkim ułatwić rozliczanie VAT w handlu międzynarodowym na terenie UE. Przedsiębiorcy sprzedający towary do innych krajów Unii będą mogli częściej korzystać z procedury OSS (One Stop Shop), dzięki czemu nie będą musieli rejestrować się do VAT w wielu państwach członkowskich. Ustawa zmieniająca wprowadzi od 1 stycznia 2027 r. m.in. następujące zmiany:

- doprecyzowane zostaną zasady liczenia progu 10 000 euro dla wewnątrzwspólnotowej sprzedaży towarów na odległość (WSTO),
- do limitu 10 000 euro będą wliczane tylko te transakcje WSTO, w przypadku których towary są wysyłane z państwa UE, w którym sprzedawca ma siedzibę. Rozwiązanie to usuwa wątpliwości dotyczące sprzedaży realizowanej z magazynów znajdujących się w innych państwach członkowskich,

- określone zostaną jasne zasady wyboru procedury OSS,
- rejestracja do unijnej procedury OSS będzie automatycznie oznaczała wybór opodatkowania sprzedaży w państwie konsumpcji, czyli tam, gdzie kończy się wysyłka towaru. Dzięki temu wyeliminowane zostaną wątpliwości dotyczące łączenia rozliczeń krajowych z rozliczeniami w OSS,
- ujednolicony będzie moment powstania obowiązku podatkowego w OSS,
- dla transakcji rozliczanych w procedurach OSS (unijnej i nieunijnej) obowiązek podatkowy będzie zasadniczo powstawał według jednolitych zasad ogólnych obowiązujących w całej UE. Ma to ograniczyć różnice między państwami członkowskimi i uprościć rozliczanie VAT,
- rozszerzony będzie zakres przedmiotowy procedury unijnej OSS.

Procedurą OSS zostały objęte również dostawy gazu w systemie gazowym, energii elektrycznej, energii cieplnej lub chłodniczej przez sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej. Już od 2027 r. do celów procedury unijnej OSS te dostawy będą uznawane za wewnątrzwspólnotową sprzedaż towarów na odległość (WSTO).

Ponadto od 1 lipca 2028 r. przedsiębiorcy będą mogli rozliczać VAT od przemieszczenia własnych towarów między państwami UE za pośrednictwem nowej procedury TOOG (ang. *Transfer of Own Goods*) w systemie OSS. Dzięki temu co do zasady nie będzie konieczna rejestracja do VAT w państwie, do którego towary są przemieszczane. Wprowadzenie procedury TOOG zastąpi obecne rozwiązanie *call-off stock*. Od 1 lipca 2028 r. nie będzie już można rozpoczynać nowych przemieszczeń towarów w ramach *call-off stock*, a procedura ta zostanie całkowicie wygaszona do 30 czerwca 2029 r. Zmiana ma uprościć rozliczenia VAT w handlu wewnątrzunijnym i ograniczyć obowiązki administracyjne przedsiębiorców. Wdrożenie procedury TOOG wymaga jednak dostosowania systemów informatycznych administracji skarbowej, dlatego jej wprowadzenie zostało odłożone do połowy 2028 r.

Tabela 3. Harmonogram wejścia w życie zmian związanych z dyrektywą 2025/516 i procedurą *call-off stock*

Termin	Zakres regulacji
1 stycznia 2027 r.	wejście w życie większości przepisów nowelizacji, w tym zmiany dotyczące rozliczania VAT w ramach OSS oraz pozostałych uproszczeń wynikających z dyrektywy 2025/516
1 lipca 2028 r.	wejście w życie przepisów związanych z likwidacją procedury magazynu typu <i>call-off stock</i> Od tego dnia nie będzie można rozpoczynać nowych przemieszczeń towarów w tej procedurze. Transakcje rozpoczęte do 30 czerwca 2028 r. będą jednak nadal rozliczane na dotychczasowych zasadach.

ŹRÓDŁO:

- projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw – druk sejmowy 3074; po pierwszym czytaniu w Sejmie, przekazany pod obrady Komisji Finansów Publicznych

4. Podwyższenie stawki VAT na napoje typu No/ Low oraz energetyzujące

Od 1 stycznia 2027 r. ma zostać podwyższony VAT na napoje zawierające w swoim składzie co najmniej 20% soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego, czyli na:

- napoje bezalkoholowe, w tym piwo bezalkoholowe, o objętościowej mocy alkoholu przekraczającej 0,0%,
- piwo bezalkoholowe o objętościowej mocy alkoholu 0,0%,
- inne niż piwo napoje bezalkoholowe powstałe w procesie dealkoholizacji lub zatrzymania fermentacji alkoholowej o objętościowej mocy alkoholu 0,0%,
- napoje z dodatkiem kofeiny lub tauryny

z 5% do 23% (sprzedawane w obrocie handlowym) oraz z 8% do 23% (sprzedawane w ramach usługi gastronomicznej).

ŹRÓDŁO:

- rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług – druk sejmowy 3135; skierowany do pierwszego czytania

5. Wydłużenie terminów – kary za niestosowanie KSeF i możliwość stosowania odwrotnego obciążenia

Rząd planuje zmiany w zakresie KSeF, które dotyczą:

- odroczenia wprowadzenia kar pieniężnych za nieprawidłowości w e-fakturowaniu do 2028 r.
- nieznacznego doprecyzowania niektórych zapisów, tak aby wyeliminować nieścisłości i wątpliwości interpretacyjne.

Odroczenie terminu stosowania kar pieniężnych za błędy w KSeF zapewni czas na dostosowanie się do obsługi systemu przez podatników, których KSeF zacznie obowiązywać dopiero od 2027 r.

Do 30 czerwca 2030 r. zostanie przedłużona możliwość stosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia VAT w odniesieniu do gazu w systemie gazowym, energii elektrycznej i usług w zakresie przenoszenia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych.

Zmiany mają wejść w życie 31 grudnia 2026 r.

ŹRÓDŁO:

- projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (UD 477) – opubl. na rcl.gov.pl

Joanna Dmowska
ekspert w zakresie VAT

2 Kto będzie mógł rozliczać kwartalnie VAT w 2027 r.

Znamy już kurs euro, według którego jest ustalany limit sprzedaży decydujący o statusie małego podatnika w 2027 r. oraz prawie do rozliczeń kwartalnych przez spółki rozliczające się według estońskiego CIT. Do przeliczenia przyjmujemy kurs z 1 października 2026 r., który wyniósł 4,3770 zł za euro. Kurs euro jest wyższy w porównaniu z kursem obowiązującym w poprzednim roku, który wynosił 4,2586 zł.

Kwartalnie może rozliczać się mały podatnik oraz spółki, które nie mają tego statusu, ale opodatkowują swoje dochody według estońskiego CIT. Natomiast z kasowego rozliczenia mogą korzystać tylko mali podatnicy.

Tabela. Rozliczenie kwartalne w 2027 r.

Kiedy podatnik będzie posiadał w 2027 r. status małego podatnika	Kiedy prowadzący przedsiębiorstwo maklerskie, zarządzający funduszami inwestycyjnymi, zarządzający alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, będący agentem, zleceniobiorcą lub inną osobą świadczącą usługi o podobnym charakterze, z wyjątkiem komisju, będzie miał status małego podatnika w 2027 r.	Kiedy podatnik rozliczający dochody według estońskiego CIT będzie mógł rozliczać VAT kwartalnie w 2027 r.
wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w 2026 r. wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro, czyli 8 754 000 zł*	kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w 2026 r. wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 45 000 euro, czyli 197 000 zł*	wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w 2026 r. wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 4 000 000 euro, czyli 17 508 000 zł*

* Przeliczenia kwoty wyrażonej w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs ten na 1 października 2026 r. wyniósł 4,3770 zł.

O tym, kiedy można rozliczać się kwartalnie, piszemy w instrukcji „Jak wybrać kwartalne rozliczenie” dostępnej wraz z cyfrowym wydaniem bieżącego numeru „Biuletynu VAT” po zalogowaniu na inforlex.pl.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 pkt 25, art. 21, art. 99 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

oprac. Joanna Dmowska

3 Darowizna przedsiębiorstwa nie zawsze bez VAT – wyrok Sądu UE

Sprawa przed Sądem UE zakończyła się niekorzystnie dla polskiego podatnika. W wyroku z 9 września 2026 r. (sygn. T-366/25) sąd orzekł, że darowizna przedsiębiorstwa na rzecz dwóch osób fizycznych, które planują następnie wnieść swoje udziały aportem do spółki, podlega VAT. Ta darowizna nie może korzystać z wyłączenia z VAT przewidzianego dla zbycia przedsiębiorstwa.

Z art. 6 pkt 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) wynika, że przepisów ustawy o VAT nie stosuje się do transakcji zbycia przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa (ZCP). Zbycie to nie tylko sprzedaż, ale i np. nieodpłatne przekazanie, czyli darowizna przedsiębiorstwa.

Czego dotyczy spór

O interpretację wystąpiła podatniczka prowadząca działalność gospodarczą, która zamierzała dokonać darowizny całego przedsiębiorstwa swoim dwóm córkom. Każda z nich miała otrzymać udział w wysokości 1/2 w дарowanym przedsiębiorstwie. Podatniczka miała nie pozostawić sobie żadnych składników majątkowych tego przedsiębiorstwa, a po jego przekazaniu zakończyć prowadzenie działalności gospodarczej.

Obdarowane planowały włączyć дарowane przedsiębiorstwo do swojej spółki (czynny podatnik VAT) i kontynuować jego działalność w istocie w niezmienionej formie.

Zdaniem Dyrektora KIS oraz WSA w Poznaniu nie można uznać, że czynność nie podlega VAT, gdyż nie dochodzi do przekazania przedsiębiorstwa. Obdarowane otrzymują je na współwłasność w częściach ułamkowych. Każdy ze współwłaścicieli ma określony udziałem udział w rzeczy, może też nim rozporządzać bez zgody pozostałych współwłaścicieli. Natomiast udział nie posiada cechy fizycznej samodzielności, bo jest to ułamek prawa własności przynależny każdemu składnikowi przedsiębiorstwa. Nie umożliwia samodzielnej realizacji zadań gospodarczych.

Argumentem za tym, że czynność podlega VAT, była kwestia kontynuacji działalności. Obdarowane (dzieci skarżące) nie były podatnikami VAT i nie zamierzały prowadzić działalności gospodarczej. Miały zamiar przenieść otrzymane udziały na rzecz kolejnego podmiotu (spółki jawnej).

Naczelny Sąd Administracyjny – ze względu na złożoność analizowanej sprawy – wystąpił z pytaniem prejudycjalnym do TSUE.

Co uznał sąd UE

Unijny Sąd dostrzegł kwestię, iż każda z córek, a więc beneficjentek zbycia przedsiębiorstwa, otrzymuje jego udział wynoszący połowę. Współwłaścicielki są odrębnymi podmiotami prawa, które będą miały status jedynego właściciela w odniesieniu do swojego

udziału w przedsiębiorstwie i każda z nich będzie mogła dysponować nim bez zgody drugiej. Wynika z tego, że córki osoby zbywającej przedsiębiorstwo mogą indywidualnie dokonać, ale nie muszą, kolejno planowanej transakcji polegającej na przekazaniu przedsiębiorstwa do spółki jawnej. Kolejne czynności (przekazanie, a potem aport) można zaś wykonywać niezależnie od siebie.

By mówić o niepodlegającym VAT zbyciu przedsiębiorstwa, nabywca musi mieć zamiar prowadzenia przekazanego przedsiębiorstwa bądź jego części, nie zaś np. natychmiastowego zlikwidowania działalności i ewentualnej sprzedaży zapasów.

Warto również zauważyć, że z opinii Rzecznika Generalnego UE przedstawionej 13 maja 2026 r. wynikało, że „osoba, której przekazano towary”, podobnie jak termin „przekazujący”, występuje w liczbie pojedynczej.

Rzecznik zauważył też, iż nabycie przedsiębiorstwa przez córki było jedynie „pośrednim” lub „przejściowym” nabyciem. Żadna z nich nie jest w stanie prowadzić samodzielnej działalności gospodarczej, posiadając połowę udziałów w przedsiębiorstwie matki.

Dlatego takie przekazanie podlega VAT i nie korzysta z wyłączenia.

Podsumowując, wieloetapowe przekazania majątku z udziałem kilku osób fizycznych nie skorzystają z wyłączenia z VAT. Jest tak, nawet jeśli pewien cel ekonomiczny odpowiada „przekazaniu przedsiębiorstwa” i „kontynuacji działalności”.

Inaczej wyglądałaby kwestia przekazania dwóch zorganizowanych części przedsiębiorstwa bądź też przedsiębiorstwa bezpośrednio spółce córek.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 pkt 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

ŹRÓDŁO:

- wyrok Sądu Unii Europejskiej z 9 września 2026 r. (sygn. T-366/25)
- opinia Rzecznika Generalnego UE z 13 maja 2026 r. w sprawie T-366/25 Szytelbiecka

Łukasz Matusiakiewicz

radca prawny specjalizujący się w prawie podatkowym

4 TSUE ograniczył możliwość kwestionowania zwolnienia z akcyzy na alkohol skażony

W wyroku z 8 lipca 2026 r. (sygn. akt T-381/25) TSUE zakwestionował możliwość automatycznego odmawiania zwolnienia z akcyzy na podstawie samej klasyfikacji produktu do pozycji CN 2207. Uznał również, że dla pozbawienia producenta prawa do zwolnienia nie wystarczy sama wiedza lub możliwość przewidzenia, że produkt, który jest nieprzeznaczony do spożycia przez ludzi, w praktyce spożywany jest przez niektórych odbiorców. Nie oznacza to

jednak automatycznego prawa do zwrotu akcyzy ani nie rozstrzyga ostatecznie krajowego sporu.

Wbrew pozorom TSUE w wyroku z 8 lipca 2026 r. (sygn. akt T-381/25) nie rozstrzygnął, że konkretny polski podatnik ma bezwzględne prawo do zwolnienia, ani że organy podatkowe nie mogą go zakwestionować. Wyrok wskazuje natomiast, że odmowa zwolnienia nie może opierać się wyłącznie na klasyfikacji produktu do CN 2207 albo na samej wiedzy producenta o jego faktycznym spożywaniu przez ludzi.

Co było podstawą sporu

Polska spółka, która produkuje rozcieńczalniki, uważała, że wykorzystany przez nią podczas produkcji skażony alkohol jest zwolniony z akcyzy na podstawie art. 32 ust. 4 pkt 2 lit. a ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (dalej: ustawa akcyzowa).

Zgodnie z tym przepisem warunkiem zwolnienia jest skażenie alkoholu środkami określonymi przez Ministra Finansów i wykorzystywanie go do produkcji wyrobów nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi. Przepis ten jest wdrożeniem art. 27 ust. 1 lit. b dyrektywy Rady 92/83/EWG z 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych (dalej: dyrektywa 92/83/EWG).

Przedmiotem rozstrzygnięcia była wykładnia art. 27 ust. 1 lit. b dyrektywy 92/83/EWG. Sprawa trafiła do TSUE w związku z pytaniami prejudycjalnymi NSA dotyczącymi wykładni tego przepisu. NSA zapytał w szczególności, czy odmawiając prawa do zwolnienia z akcyzy organ podatkowy:

- może się ograniczyć do samego wskazania, że produkt wytworzony na bazie skażonego alkoholu oraz glikolu propylenowego nadal będzie klasyfikowany jako alkohol etylowy (kod CN 2207),
- musi wykazać, że producent wyrobów akcyzowych nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi wie, iż zostaną one spożyte, czy też wystarczy, aby organ podatkowy wykazał okoliczności pozwalające uznać, że producent powinien o tym wiedzieć.

Czy klasyfikacja CN przesądza o przeznaczeniu produktu

Pierwsze pytanie dotyczy sposobu ustalenia, czy produkt końcowy jest przeznaczony do spożycia przez ludzi. Sąd UE jednoznacznie stwierdził, że samo zaklasyfikowanie produktu do pozycji CN 2207 nie pozwala organowi podatkowemu na odmowę zastosowania zwolnienia z akcyzy. Klasyfikacja taryfowa może być jednym z elementów analizy, ale nie może zastępować ustalenia rzeczywistego przeznaczenia produktu.

Nie oznacza to, że CN 2207 jest dla organu pozbawiony znaczenia. Może stanowić element oceny, ale nie może sam przesądzać o tym, że produkt jest przeznaczony do spożycia przez ludzi. Istotne mogą być również inne okoliczności, takie jak skład produktu, sposób jego wytwarzania i prezentowania, sposób sprzedaży czy oznakowanie.

Organ, który chce zakwestionować prawo podatnika do zwolnienia, powinien zatem wykazać, na podstawie konkretnych i możliwych do zweryfikowania okoliczności, że wyrób końcowy jest przeznaczony do spożycia przez ludzi.

Czy wiedza producenta o spożywaniu produktu przez konsumentów nie odbiera zwolnienia

Drugie pytanie dotyczy natomiast wiedzy producenta o faktycznym wykorzystywaniu produktu przez konsumentów. Również w tym przypadku nie można poprzestać na samym stwierdzeniu, że producent wiedział albo powinien był wiedzieć, iż jego produkt może być przez niektórych konsumentów spożywany. Samo faktyczne spożywanie przez ludzi produktu, który zgodnie z jego przeznaczeniem nie jest przeznaczony do spożycia, nie powoduje automatycznie utraty prawa do zwolnienia.

Nie oznacza to jednak, że wiedza producenta jest w każdym przypadku pozbawiona znaczenia. Może ona być jednym z elementów oceny całokształtu okoliczności sprawy. Nie może natomiast stanowić samodzielnej podstawy odmowy zwolnienia, tylko dlatego że producent wiedział lub powinien był wiedzieć o faktycznym spożywaniu produktu przez ludzi.

WAŻNE! TSUE stwierdził, że sama wiedza producenta o tym, że produkty nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi są przez niektórych odbiorców faktycznie spożywane, nie wystarcza do odmowy zwolnienia.

Co wynika z wyroku sądu dla polskich podatników

Wyrok może mieć znaczenie dla innych producentów wyrobów zawierających alkohol skażony, którym organy podatkowe odmawiały zwolnienia, powołując się na klasyfikację CN lub na okoliczności związane z późniejszym wykorzystaniem produktów przez konsumentów.

W przypadku bieżących i przyszłych rozliczeń podatnicy zyskują istotny argument przeciwko automatycznemu uznawaniu, że zaklasyfikowanie produktu do CN 2207 oznacza jego przeznaczenie do spożycia przez ludzi. Organ podatkowy mogą nadal badać tę okoliczność, ale powinny opierać swoje stanowisko na materiale dowodowym dotyczącym konkretnego produktu, a nie wyłącznie na jego kodzie CN.

Znaczenie wyroku może być jeszcze większe w przypadku wcześniejszych rozliczeń. Jeżeli podatnik zapłacił akcyzę, ponieważ organy zakwestionowały zwolnienie, a podstawą tego stanowiska była przede wszystkim klasyfikacja produktu w CN 2207, wyrok powinien zostać uwzględniony przy analizie zasadności takiego rozliczenia.

Nie oznacza to jednak automatycznie, że podatek zapłacony w przeszłości stanowi nadpłatę. Ocena taka będzie wymagała analizy konkretnej sprawy i zgromadzonego w niej materiału dowodowego.

Wyrok TSUE nie oznacza, że każdy producent rozcieńczalników zawierających alkohol skażony ma automatyczne prawo do zwolnienia z akcyzy.

Sąd UE przesądził natomiast, że sama klasyfikacja produktu do CN 2207 nie może decydować o jego przeznaczeniu do spożycia przez ludzi, a sama wiedza producenta o faktycznym spożywaniu produktu przez odbiorców nie wystarcza do odmowy zwolnienia. Organy podatkowe nadal mogą badać te okoliczności, ale odmowa zwolnienia powinna opierać się na konkretnych, obiektywnych i możliwych do zweryfikowania dowodach.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 32 ust. 4 pkt 2 lit. a ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 412; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1206)

©

Dorota Kowalczyk
ekspert w zakresie akcyzy

5 Porządkujące zmiany w akcyzie od e-papierosów i urządzeń do waporyzacji

Najnowsze zmiany w akcyzie obejmą wszystkie rodzaje e-papierosów, niezależnie od technologii, oraz ograniczą możliwość unikania opodatkowania przez sprzedaż urządzeń w częściach. Nowelizacja akcyzowa zmienia nie tylko wysokość stawek akcyzy, ale przede wszystkim sposób kwalifikowania papierosów elektronicznych, wkładów oraz urządzeń do waporyzacji. Akcyza na zestawy części do urządzeń do waporyzacji wzrośnie od 1 stycznia 2027 r. z 40 zł do 50 zł za sztukę, a stawka na płyn do e-papierosów z 1,80 zł do 2,20 zł za mililitr.

18 września 2026 r. Sejm uchwalił ustawę zmieniającą ustawę z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (dalej: ustawa nowelizująca). Celem zmian jest jednakowe obciążenie akcyzą wszystkich rodzajów papierosów elektronicznych, niezależnie od wykorzystywanej w nich technologii do waporyzacji płynu, oraz zapewnienie równego traktowania pod względem fiskalnym wszystkich typów urządzeń do waporyzacji, w tym również podgrzewaczy i urządzeń wielofunkcyjnych. Nowe przepisy mają uszczelnić system poboru akcyzy na rynku papierosów elektronicznych oraz objąć podatkiem także urządzenia, które dotychczas pozostawały poza zakresem opodatkowania.

1. Zmiana definicji papierosów elektronicznych

Najistotniejsza zmiana dotyczy definicji papierosa elektronicznego i urządzeń do waporyzacji. Nowe przepisy obejmą akcyzą również urządzenia, które dotychczas nie były

opodatkowane, tj. m.in. same urządzenia zasilająco-sterujące, także bez grzałki. Jednocześnie z opodatkowania urządzeń zostaną wyłączone same wymienne wkłady, czyli popularne pody i kartidże. Jednak znajdujący się w nich płyn do papierosów elektronicznych nadal będzie wyrobem akcyzowym podlegającym akcyzie.

NOWE DEFINICJE USTAWOWE

Papierosy elektroniczne – jednorazowe papierosy elektroniczne, wielorazowe papierosy elektroniczne na wymienne wkłady i pozostałe papierosy elektroniczne.

Jednorazowe papierosy elektroniczne – urządzenia umożliwiające wytworzenie i spożycie aerozolu z płynu do papierosów elektronicznych zawartego w tych urządzeniach, które nie są przeznaczone lub przystosowane do ponownego napełniania lub uzupełniania tym płynem, również te, które wymagają zewnętrznego zasilania lub sterowania, inne niż wkłady.

Wielorazowe papierosy elektroniczne na wymienne wkłady – urządzenia zasilające lub sterujące, służące do wytworzenia i spożycia aerozolu z płynu do papierosów elektronicznych zawartego we wkładach.

Pozostałe papierosy elektroniczne – urządzenia umożliwiające wytworzenie i spożycie aerozolu z płynu do papierosów elektronicznych, również te, które wymagają zewnętrznego zasilania lub sterowania, inne niż jednorazowe papierosy elektroniczne, wielorazowe papierosy elektroniczne na wymienne wkłady lub wkłady.

Wkłady – zbiorniki lub inne wyroby przeznaczone lub przystosowane wyłącznie do wielorazowych papierosów elektronicznych na wymienne wkłady lub urządzeń wielofunkcyjnych, z płynem do papierosów elektronicznych lub bez tego płynu, przeznaczone albo nieprzeznaczone do ponownego napełniania lub uzupełniania tym płynem.

2. Wzrost stawki akcyzy na urządzenia do waporyzacji oraz płyny do e-papierosów

W wyniku nowelizacji przepisów podniesiona zostanie stawka akcyzy na urządzenia do waporyzacji. Stawka obejmie wielorazowe papierosy elektroniczne na wymienne wkłady, pozostałe papierosy elektroniczne, podgrzewacze oraz urządzenia wielofunkcyjne. Wzrośnie również akcyza od zestawów części do urządzeń do waporyzacji. Zmieni się także opodatkowanie jednorazowych e-papierosów. Tak jak obecnie jednorazowe papierosy elektroniczne nie będą wyrobami akcyzowymi (urządzeniami do waporyzacji). Wyrobem akcyzowym będzie płyn zawarty w jednorazowych papierosach elektronicznych. Wysokość akcyzy od płynu zawartego w każdym jednorazowym papierosie elektronicznym będzie powiększana na dotychczasowych zasadach, ale wysokość doliczenia zostanie zwiększona o 10 zł.

Tabela. Wzrost stawek akcyzy na płyn do e-papierosów i urządzenia do waporyzacji

Rodzaj wyrobu (obciążenia)	Stawka akcyzy przed zmianą	Stawka akcyzy po zmianie	Podstawa prawna	Od kiedy obowiązuje zmiana
1	2	3	4	5
Płyn do papierosów elektronicznych	1,80 zł/ml	2,20 zł/ml	art. 99b ust. 4 ustawy o podatku akcyzowym w brzmieniu nadanym nowelizacją (dalej: ustawa akcyzowa)	1 stycznia 2027 r.

1	2	3	4	5
Urządzenie do waporyzacji	40 zł/szt.	50 zł/szt.	art. 99ca ust. 3 ustawy akcyzowej	po 3 miesiącach od wejścia w życie ustawy nowelizującej
Zestaw części do urządzenia do waporyzacji	40 zł/szt.	50 zł/szt.	art. 99cb ust.2 ustawy akcyzowej	po 3 miesiącach od wejścia w życie ustawy nowelizującej
Dodatkowa kwota akcyzy od płynu w jednorazowym papierosie elektronicznym	40 zł/szt.	50 zł/szt.	art. 99b ust. 4a ustawy akcyzowej	po 3 miesiącach od wejścia w życie ustawy nowelizującej

Opisywane zmiany oznaczają, że ustawodawca próbuje zrównać podstawowe obciążenia różnych konstrukcji e-papierosów, zamiast uzależniać je od tego, jak producent zbudował technicznie urządzenie.

3. Konsekwencje wprowadzonych zmian dla przedsiębiorców

Nowe przepisy porządkujące rynek e-papierosów dla części przedsiębiorców oznaczają znacznie więcej niż tylko podwyżki akcyzy. Podmioty, które po zmianach objęte zostaną akcyzą od urządzeń zasilająco-sterujących, będą musiały wykonać wiele formalnych czynności.

3.1. Rejestracja (aktualizacja) w CRPA

Do rejestracji w CRPA zobowiązane zostaną przede wszystkim podmioty, które będą prowadzić działalność w zakresie nowej kategorii wielorazowych papierosów elektronicznych na wymienne wkłady lub pozostałych papierosów elektronicznych – w zakresie, w którym produkty te wcześniej nie były urządzeniami do waporyzacji. Szczególny obowiązek dotyczyć będzie także sprzedaży na terytorium kraju osobom fizycznym, nie na potrzeby prowadzenia działalności, zestawów części do urządzeń do waporyzacji służących do wytworzenia wielorazowych papierosów elektronicznych na wymienne wkłady lub pozostałych papierosów elektronicznych.

Podmioty już wpisane do CRPA, których działalność będzie obejmowała nową kategorię wyrobów, będą musiały zgłosić zmianę zawartych w zgłoszeniu danych, tj. dokonać ich aktualizacji.

W obu przypadkach czynność trzeba będzie wykonać najpóźniej do dnia poprzedzającego dzień, w którym zaczną być stosowane nowe przepisy (art. 2 ust. 4 i 5 ustawy nowelizującej).

3.2. Zezwolenia akcyzowe

Jeżeli przedsiębiorca będzie wykonywał czynności, które wymagają zezwolenia akcyzowego, będzie musiał uzyskać nowe zezwolenie lub zmienić już posiadane. Chodzi o zezwolenie na prowadzenie składu podatkowego, na wysyłanie wyrobów akcyzowych jako zarejestrowany wysyłający oraz na wyprowadzenie wyrobów ze składu podatkowego (art. 2 ust. 6 ustawy nowelizującej w związku z art. 84 ust. 1 pkt 1, 3a i 6 ustawy akcyzowej).

3.3. Znaki akcyzy

Nowe wielorazowe papierosy elektroniczne na wymienne wkłady oraz pozostałe papierosy elektroniczne objęte zostaną obowiązkiem oznaczania znakami akcyzy. Podmioty zobowiązane do oznaczania znakami akcyzy tych wyrobów będą mogły odebrać te znaki jeszcze przed rozpoczęciem stosowania nowych regulacji, następnie oznaczyć nimi wyroby i wprowadzić je do sprzedaży już po zmianie przepisów.

Wyjątek dotyczy części zapasów jednorazowych e-papierosów. Znaki akcyzy z nadrukowanym rokiem wytworzenia 2026, naniesione na opakowania jednostkowe płynu do papierosów elektronicznych znajdującego się w jednorazowych e-papierosach, wprowadzone do sprzedaży przed rozpoczęciem stosowania nowych przepisów, zachowują ważność do 28 lutego 2027 r., jeżeli po zmianie przepisów dany produkt nie będzie się już mieścił w nowej definicji jednorazowego papierosa elektronicznego. Jest to rozwiązanie przejściowe dla istniejących zapasów, a nie ogólne przedłużenie ważności wszystkich dotychczasowych banderoli (art. 2 ust. 14 ustawy nowelizującej).

4. Kiedy przepisy wejdą w życie

Większość nowych przepisów ma wejść w życie po 14 dniach od ogłoszenia w Dzienniku Ustaw i być stosowana po 3 miesiącach od dnia ich wejścia w życie (zob. tabela). Wyjątkiem będzie podwyższona stawka akcyzy na płyn do e-papierosów, która ma zacząć obowiązywać od 1 stycznia 2027 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1–4 ustawy z 18 września 2026 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (ustawa skierowana do podpisu Prezydenta)
- art. 84 ust. 1 pkt 1, 3a i 6, art. 99ca ust. 3, art. 99b ust. 4 i 4a, art. 99cb ust. 2 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 412; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1206)

Magdalena Miklewska
ekspert w zakresie VAT

6 Od 1 października 2026 r. możliwa zmiana formy – z gotówki na przelew – zwrotu VAT dla podróżnych

Obowiązujące nowe przepisy dotyczące systemu TAX FREE umożliwiają zmianę wcześniej wybranej przez podróżnego formy zwrotu VAT z gotówkowej na bezgotówkową. Dotychczas nie było to możliwe ze względu na ograniczenia elektronicznej ewidencji. Nowe rozwiązania mają zastosowanie do zwrotów VAT dokonywanych od 1 października 2026 r.

Od 1 października 2026 r. obowiązuje rozporządzenie z 23 września 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ewidencji prowadzonej w systemie TAX FREE (dalej: rozporządzenie zmieniające). Dzięki nowym przepisom podróżni mogą zmienić wcześniej zadeklarowaną formę zwrotu VAT z gotówkowej na bezgotówkową, a sprzedawcy i podmioty pośredniczące mogą odnotować taką zmianę w elektronicznej ewidencji TAX FREE.

Zmiana formy zwrotu VAT z gotówki na bezgotówkową

Dotychczas forma zwrotu VAT wskazana przez podróżnego w elektronicznym dokumencie TAX FREE podczas zakupu towaru była automatycznie zapisywana w systemie i nie mogła zostać zmieniona. W praktyce oznaczało to, że jeśli podróżny pierwotnie wybrał zwrot gotówkowy, nie miał możliwości późniejszego otrzymania pieniędzy przelewem, nawet gdy preferował taką formę rozliczenia.

Nowe przepisy usuwają tę barierę. Od 1 października 2026 r. możliwa jest zmiana sposobu zwrotu VAT z gotówki na formę bezgotówkową (przelew na rachunek bankowy).

Dodatkowe dane w ewidencji TAX FREE

Zmiana została wprowadzona przez rozszerzenie zakresu danych gromadzonych w elektronicznej ewidencji TAX FREE. W przypadku zmiany formy zwrotu sprzedawca będzie musiał wpisać do ewidencji numer rachunku bankowego, karty płatniczej lub innego środka rozliczenia bezgotówkowego podróżnego.

Warunkiem dokonania takiej zmiany jest jej zgłoszenie przez podróżnego. Sprzedawca lub podmiot pośredniczący powinien dysponować dokumentami otrzymanymi od podróżnego, które potwierdzą podstawę wprowadzenia odpowiedniego wpisu do ewidencji.

Rozwiązanie fakultatywne dla przedsiębiorców

Ministerstwo Finansów podkreśla, że nowe regulacje mają charakter dobrowolny. Ostateczna decyzja o tym, czy umożliwić zmianę formy zwrotu VAT, pozostaje po stronie sprzedawców oraz podmiotów pośredniczących, obsługujących zwroty podatku podróżnym.

Od kiedy stosować nowe zasady

Nowe rozwiązania mają zastosowanie do zwrotów VAT dokonywanych od 1 października 2026 r. (§ 2 rozporządzenia zmieniającego). Oznacza to, że od tego dnia podróżni mogą wystąpić o zmianę formy zwrotu z gotówkowej na bezgotówkową, a sprzedawcy mogą uwzględnić taką zmianę w prowadzonej ewidencji TAX FREE.

PODSTAWA PRAWNA:

- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 23 września 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ewidencji prowadzonej w systemie TAX FREE (Dz.U. z 2026 r. poz. 1259)

Magdalena Miklewska
ekspert w zakresie VAT

7 Korekta zawyżonego VAT na paragonie – zmiana stanowiska

Pojawiła się pierwsza interpretacja indywidualna, w której organ podatkowy potwierdził prawo do korekty zawyżonego VAT na paragonie z 23% na 8%. Podstawą takiego stwierdzenia było oświadczenie podatnika, że niezależnie od zastosowanej przez niego stawki VAT konsument zapłaciłby tę samą kwotę za dany produkt.

Dotychczasowe stanowisko organów podatkowych

Do tej pory organy podatkowe wyjaśniały, że rozliczanie korekt paragonów w związku z zawyżeniem stawki VAT jest dopuszczalne, tylko jeżeli podatnik ma możliwość jednoznacznego zidentyfikowania nabywców towarów i usług oraz zwrócenia im nienależnie zapłaconego zawyżonego VAT. Jeżeli podatnik nie zwróci VAT, to nie ponosi jego ciężaru, dlatego – zdaniem organów podatkowych – nie ma podstaw do korekty – zob. przykładowo interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 4 lutego 2020 r. (sygn. 0113-KDIP1-1.4012.818.2019.3.RG) oraz z 21 października 2025 r. (sygn. 0114-KDIP1-3.4012.767.2025.1.KP).

Stanowisko TSUE i sądów polskich

Stanowisko MF było niezmiennie, mimo że TSUE wyrokiem z 21 marca 2024 r. w sprawie C-606/22 uznał je za nieprawidłowe, potwierdzając prawo do korekty, chyba że zostanie udowodnione, iż kupujący w związku z tą korektą poniósł uszczerbek.

Potwierdzały to również polskie sądy – zob. wyroki NSA z 26 września 2024 r. (sygn. akt I FSK 39/20) oraz z 26 czerwca 2024 r. (sygn. akt I FSK 1225/18), powołując się na wyrok TSUE, zaznaczając jednocześnie, że korekta jest możliwa, gdy:

NSA (...) organy podatkowe nie wykazały istnienia rzeczywistego uszczerbku u konsumentów, w sytuacji gdy podatnik dokonuje korekty podatku w ramach ustalonej z konsumentem ceny sprzedaży usługi/towaru.

Nowe stanowisko organów

Interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 23 lipca 2026 r. (sygn. 0114-KDIP1-3.4012.352.2026.2.JG) sugeruje natomiast, że organy podatkowe zaczynają brać pod uwagę wytyczne wynikające z wyroku TSUE.

Organ uznał w niej, że podatnik ma prawo skorygować sprzedaż dań typu fast food, udokumentowaną paragonami fiskalnymi, przez zmianę błędnie zastosowanej stawki VAT z 23% na 8%. Korekta jest dopuszczalna, mimo że nie zwrócono klientowi nadpłaconego VAT. Podatnik oświadczył bowiem, że zmiana stawki VAT nie spowodowała zmiany ceny, jaką zapłacił klient.

Prowadzenie ewidencji korekt przy korekcie zawyżonej stawki

Jednocześnie organ odniósł się do sposobu korekty tej sprzedaży, potwierdzając, że:

- w sprawie nie doszło do zwrotu towaru ani reklamacji, które uzasadniałyby korektę na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Finansów z 25 czerwca 2025 r. w sprawie kas rejestrujących (dalej: rozporządzenie w sprawie kas),
- błędne zastosowanie stawki 23% zamiast 8% nie stanowi „oczywistej pomyłki” w rozumieniu przepisów rozporządzenia w sprawie kas.

Dlatego korekta powinna zostać ujęta w odrębnej ewidencji korekt, prowadzonej specjalnie na potrzeby udokumentowania zmiany podatku należnego. Przepisy nie określają wzoru takiej ewidencji, jednak musi ona umożliwiać ustalenie:

- przyczyn korekty,
- kwoty korekty sprzedaży,
- kwoty korekty podatku należnego.

Ewidencja korekt będzie stanowiła podstawę do prawidłowego sporządzenia deklaracji podatkowych.

Termin rozliczenia korekt

Dodatkowo organ pozwolił na obniżenie VAT poprzez korektę JPK_V7, w których została wykazana błędna sprzedaż, a nie na bieżąco. W przywołanej interpretacji czytamy:

MF *Mając na uwadze powyższe wskazuję, że jest Pan uprawniony do dokonania korekty rozliczeń VAT (JPK_V7), której powinien Pan dokonać poprzez korektę uprzednio złożonych deklaracji (poszczególnych okresów rozliczeniowych, w których następowała sprzedaż).*

Zatem Pana stanowisko w zakresie pytania nr 2 wniosku, zgodnie z którym ma Pan prawo do zastosowania prawidłowej stawki VAT dla sprzedaży burgerów oraz dokonania korekty rozliczeń VAT (JPK_V7) za okresy, w których omyłkowo zastosował Pan 23% stawkę VAT uznają za prawidłowe. Jednakże wskazuję, że jest Pan zobowiązany do ujęcia korekt w odrębnej specjalnie w tym celu prowadzonej ewidencji korekt, a nie jak Pan wskazał poprzez ujęcie korekty w odrębnej ewidencji oczywistych pomyłek.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 23 lipca 2026 r. (sygn. 0114-KDIP1-3.4012.352.2026.2.JG)

oprac. **Joanna Dmowska**

Abonament 2027

Przedłuż abonament BIULETYNU VAT na 2027 rok

Zawsze aktualne i wiarygodne informacje
na temat zmian przepisów znajdziesz na

inforlex.pl/ewydania

Marian Szalucki
doradca podatkowy

Kiedy powstaje obowiązek podatkowy w przypadku usług najmu

Przedsiębiorca prowadzi usługi najmu. Kiedy powinien rozpoznać obowiązek podatkowy, gdy przez dwa miesiące nie została wystawiona faktura, gdyż najemca nie płacił czynszu, który ostatecznie uregulował z opóźnieniem?

Obowiązek podatkowy z tytułu świadczenia tych usług powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później niż z chwilą upływu terminu płatności. Jeśli faktura nie została wystawiona w terminie, obowiązek podatkowy powstaje z upływem terminu płatności. Nie ma znaczenia, że czynsz został opłacony po terminie.

Grzegorz Ziolkowski
doradca podatkowy

Kiedy należy zapłacić VAT od darowizn środków trwałych

Ojciec prowadzący własną firmę chce przekazać córce w formie darowizny środek trwały. Czy w tej sytuacji od takiego przekazania trzeba będzie zapłacić VAT?

To zależy od tego, czy przy nabyciu tego środka trwałego podatnikowi przysługiwało prawo do odliczenia VAT. Jeśli tak, to VAT trzeba będzie rozliczyć, bo takie przekazanie traktuje się jako odpłatną dostawę towaru. Jeśli jednak podatnikowi nie przysługiwało prawo do odliczenia VAT, taka darowizna nie będzie objęta tym podatkiem.

Marian Szalucki
doradca podatkowy

Czy sprzedaż smartfona będącego środkiem trwałym musi zostać zaewidencjonowana na kasie fiskalnej

Przedsiębiorca ma zamiar sprzedać smartfona osobie fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej. Jak ma udokumentować taką transakcję?

Przepisy wymagają w takim przypadku udokumentowania sprzedaży przy użyciu kasy fiskalnej. Sprzedaż takiego urządzenia nie korzysta bowiem ze zwolnienia z ewidencjonowania na kasie. Na kasie muszą zostać zewidencjonowane dostawy wyrobów elektronicznych, w tym odbiorników telewizyjnych i radiowych, gramofonów, głośników, telefonów, w tym smartfonów, smartwatchów, anten, wyświetlaczy, monitorów, aparatów do zapisu lub odtwarzania obrazu i dźwięku, nawigacji, urządzeń pamięci trwałej, taśm, dysków, urządzeń alarmowych na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności.

inforlex.pl

Kompleksowa baza wiedzy

PODATKI ■ RACHUNKOWOŚĆ ■ SPRAWOZDAWCZOŚĆ
KADRY ■ PŁACE ■ HR

II. TEMAT NUMERU

1 Kiedy podmiot zagraniczny ma obowiązek wystawiania faktur w KSeF

Zobacz więcej inforlex.pl

Obowiązek stosowania Krajowego Systemu e-Faktur (dalej jako KSeF lub system) może w określonych przypadkach dotyczyć również podmiotów zagranicznych. Kluczowe znaczenie ma ustalenie, czy mają one w Polsce stałe miejsce prowadzenia działalności (ang. *fixed establishment*, dalej również jako FE) i czy uczestniczy ono w konkretnej transakcji. Ani polski numer VAT, ani obecność struktur gospodarczych w Polsce nie przesądzają jeszcze o obowiązku fakturowania w KSeF.

Fakturowanie ustrukturyzowane, które jeszcze do niedawna budziło obawy nawet wśród polskich specjalistów podatkowych, może nasuwać jeszcze większe wątpliwości w przypadku transakcji międzynarodowych. Dotyczy to zwłaszcza podatników z państw, w których fakturowanie jest mniej sformalizowane niż w Polsce. Samo posiadanie polskiego NIP czy obowiązek rozliczania polskiego VAT nie oznaczają jednak automatycznie obowiązku korzystania z KSeF.

W niektórych przypadkach taki obowiązek może jednak wystąpić. Wyjaśniamy, kiedy i na jakich zasadach.

1. Podmioty zagraniczne poza obowiązkowym KSeF

Chociaż zgodnie z założeniami unijnego pakietu ViDA (ang. *VAT in the Digital Age*) w kolejnych latach fakturowanie ustrukturyzowane ma być stosowane w całej Unii Europejskiej, obecnie poszczególne państwa członkowskie wdrażają własne modele tego rozwiązania. Od 1 lutego 2026 r. obowiązuje ono również w naszym kraju. Polski model został wprowadzony na podstawie decyzji wykonawczej Rady (UE) z 17 czerwca 2022 r., upoważniającej Polskę do zastosowania szczególnego środka stanowiącego odstępstwo od art. 218 i 232 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej. Na jej podstawie Polska została upoważniona, aby w przypadku podatników mających siedzibę na terytorium Polski akceptowane były wyłącznie te faktury, które zostały wystawione w postaci dokumentów lub not w formie elektronicznej – czyli w modelu ustrukturyzowanym.

Tak określony zakres derogacji oznaczał, że przy wprowadzaniu centralnego KSeF prawodawca musiał uwzględnić szczególną sytuację podmiotów zagranicznych. Dotyczy to również podmiotów dokonujących sprzedaży na terytorium Polski.

W konsekwencji, mimo dążenia do możliwie pełnego stosowania KSeF w relacjach między podatnikami, część transakcji pozostaje poza tym systemem. Dotyczy to zarówno określonych rodzajów transakcji, jak i transakcji realizowanych przez podmioty o określonym statusie. Taki stan utrzyma się również po 2026 r., mimo że od 2027 r. KSeF obejmie zasadniczo wszystkich podatników. W tych przypadkach fakturowanie będzie odbywać się poza centralnym systemem informatycznym administrowanym przez Szefa KAS.

Do takiej grupy zaliczone zostały transakcje fakturowane przez podatników:

- nieposiadających siedziby działalności gospodarczej ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju (art. 106ga ust. 2 pkt 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług; dalej: ustawa o VAT),
- nieposiadających siedziby działalności gospodarczej na terytorium kraju, którzy mają stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju, przy czym to stałe miejsce prowadzenia działalności nie uczestniczy w dostawie towarów lub świadczeniu usług, dla których wystawiono fakturę (art. 106ga ust. 2 pkt 2 ustawy o VAT).

2. Samofakturowanie poza obowiązkowym KSeF

Jednocześnie przez przepisy wykonawcze, a dokładniej § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 7 grudnia 2025 r. w sprawie przypadków, w których nie ma obowiązku wystawiania faktur ustrukturyzowanych, z obowiązkowego fakturowania ustrukturyzowanego zwolnione zostały dostawy towarów i świadczenia usług udokumentowane fakturami wystawianymi przez nabywcę towarów lub usług zgodnie z art. 106d ust. 1 ustawy o VAT. Dotyczy to przypadków samofakturowania, jeżeli nabywca towarów lub usług nie jest zidentyfikowany na potrzeby danej czynności za pomocą numeru identyfikacji podatkowej (NIP).

WAŻNE! Z obowiązkowego KSeF wyłączone są faktury wystawione przez podatnika:

- nieposiadającego w Polsce siedziby ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej,
- nieposiadającego w Polsce siedziby, który posiada w Polsce stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli to stałe miejsce nie uczestniczy w dostawie towarów lub świadczeniu usług, których dotyczy faktura,
- w ramach samofakturowania, jeżeli nabywca towarów lub usług nie jest zidentyfikowany na potrzeby danej czynności za pomocą NIP.

W tych trzech wymienionych przypadkach, w których w transakcji uczestniczą podmioty zagraniczne, nie ma obowiązku wystawiania faktur ustrukturyzowanych. W pierwszych dwóch przypadkach podatnik może wystawić fakturę w KSeF, gdy posiada NIP. Inaczej jest gdy mamy do czynienia z samofakturowaniem, a nabywca nie ma NIP.

Z wyjaśnień MF zawartych w „Podręczniku KSeF 2.0 cz.III – Dodatkowe funkcjonalności KSeF” wynika, iż w przypadku samofakturowania, jeżeli nabywca towarów lub usług nie jest zidentyfikowany na potrzeby danej czynności za pomocą polskiego numeru NIP, wystawienie faktury w KSeF zależy od tego, czy możliwe jest skuteczne nadanie nabywcy uprawnienia do samofakturowania w systemie.

W odniesieniu do podmiotów z innych państw członkowskich Unii Europejskiej, posługujących się numerem VAT UE, przepisy i rozwiązania techniczne KSeF przewidują możliwość nadania takiemu nabywcy uprawnienia do samofakturowania. W konsekwencji, w określonych przypadkach, w szczególności przy wewnątrzwspólnotowej dostawie towarów, faktura może zostać wystawiona w KSeF dobrowolnie, mimo braku obowiązku jej wystawienia w systemie.

Odmienne należy traktować samofakturowanie przez nabywcę z państwa trzeciego, który nie posiada polskiego numeru NIP. W takim przypadku nie jest możliwe skuteczne nadanie mu uprawnienia do samofakturowania w KSeF. Faktura powinna zatem zostać wystawiona poza KSeF (postać papierowa lub elektroniczna), a jej dobrowolne wystawienie w systemie nie jest możliwe.

Tym samym samo wyłączenie danej faktury z obowiązkowego KSeF nie oznacza automatycznie, że może ona zostać dobrowolnie wystawiona w KSeF. Możliwość taka zależy od rodzaju transakcji oraz od tego, czy przepisy i rozwiązania techniczne KSeF pozwalają na prawidłowe wystawienie faktury i nadanie wymaganych uprawnień.

WAŻNE! W przypadku WDT faktura może być dobrowolnie wystawiona w KSeF w ramach samofakturowania, jeżeli nabywca posiada numer VAT UE nadany w innym państwie członkowskim UE.

3. Polski NIP i numer VAT a obowiązek KSeF

Chociaż numer VAT to jednocześnie NIP, nie każdy NIP jest numerem VAT. Wynika to z faktu, że NIP nadawany jest nie tylko czynnym podatnikom VAT i nie tylko dla potrzeb VAT.

Dla potrzeb fakturowania ustrukturyzowanego prawodawca „scalał” te dwa numery. Aby korzystać z KSeF, należy posługiwać się NIP, nawet jeżeli nie jest on numerem VAT. Oznacza to, że polski ustawodawca wprowadził obowiązek stosowania krajowego numeru podatkowego, mimo że unijne przepisy dotyczące obligatoryjnych danych faktury przewidują wskazanie numeru VAT.

W art. 106e ust. 1 pkt 27 ustawy o VAT znajdujemy wskazanie, że w przypadku gdy nabywca towarów lub usług jest podatnikiem niezarejestrowanym na potrzeby podatku albo osobą prawną niebędącą podatnikiem i niezarejestrowaną na potrzeby VAT, w fakturze należy zamieścić numer identyfikacji podatkowej tego nabywcy, jeżeli go

posiada. Jest to z kolei spójne z brzmieniem, również uchybiającej regułom unijnym, zasady samoidentyfikacji, która normatywnie zmaterializowała się przez art. 106ba ustawy o VAT.

W praktyce jednak regulacje takie, mimo swoich nieunijnych zapisów, ułatwiają korzystanie z faktur ustrukturyzowanych.

3.1. Polski numer VAT nie przesądza o obowiązku KSeF

Zagraniczny przedsiębiorca lub inny podatnik może być zarejestrowany jako czynny podatnik VAT w Polsce, jako taki posługiwać się polskim numerem VAT będącym NIP, rozliczać import towarów, wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów, opodatkowywać dostawy krajowe czy wewnątrzwspólnotowe dostawy towarów, a mimo to nie być objęty obowiązkiem wystawiania faktur przy użyciu KSeF.

Jest to jedna z najistotniejszych zasad, o której trzeba pamiętać przy wdrażaniu KSeF przez podmioty zagraniczne czy grupy międzynarodowe.

Należy to wyraźnie wskazać: polski numer VAT nie jest samodzielną przesłanką obowiązku korzystania z KSeF. Można bowiem posiadać status zarejestrowanego w Polsce czynnego podatnika VAT, nie mając jednocześnie w kraju ani siedziby, ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej.

WAŻNE! Podatnik zagraniczny, który nie ma w Polsce siedziby ani stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej, nie jest objęty obowiązkiem wystawiania faktur w KSeF, nawet jeżeli posiada polski numer VAT i jest zarejestrowany w Polsce jako czynny podatnik VAT.

Posiadanie przez podmiot zagraniczny polskiego NIP nie oznacza jeszcze, iż ma on w naszym kraju stałe miejsce prowadzenia działalności, co mogłoby prowadzić do obowiązku korzystania przy dokumentowaniu sprzedaży z KSeF. Zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 282/2011 z 15 marca 2011 r. ustanawiającego środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej; dalej: rozporządzenie Rady (UE), sam fakt posiadania numeru identyfikacyjnego VAT nie jest wystarczający do uznania, że podatnik posiada w Polsce stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej.

Podobnie samo stwierdzenie posiadania w Polsce FE nie oznacza automatycznie obowiązku każdorazowego korzystania z KSeF przy dokumentowaniu sprzedaży zagranicznego podmiotu.

Jednak w praktyce, w przypadku takiego podmiotu, duże znaczenie może mieć posługiwanie się polskim numerem VAT.

Najpierw trzeba stwierdzić, czy podatnik ma w Polsce FE. Dopiero jeżeli FE rzeczywiście istnieje, posłużenie się polskim numerem VAT może tworzyć domniemanie, że to miejsce uczestniczyło w danej transakcji. Zgodnie z art. 53 ust. 2 rozporządzenia Rady

(UE), jeżeli podatnik wystawia fakturę, posługując się numerem identyfikacyjnym VAT nadanym mu przez państwo członkowskie, w którym ma stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, miejsce to uznaje się za uczestniczące w realizacji dostawy towarów lub świadczenia usług w tym państwie, o ile nie udowodniono, że jest inaczej. Domniemanie takie może zostać obalone dowodem przeciwnym, jeżeli okoliczności wskazują, że polskie zasoby nie były wykorzystywane przed dokonaniem lub w trakcie dostawy, a wykonywały jedynie czynności administracyjne.

3.2. FE a obowiązek KSeF

W przypadku podmiotów zagranicznych istotne jest to, czy mają w Polsce stałe miejsce wykonywania działalności gospodarczej. Dopiero istnienie tego miejsca w rozumieniu przepisów o VAT może skutkować obowiązkiem wystawiania przez takie podmioty faktur ustrukturyzowanych.

Obowiązek ten może powstać, ale nie zawsze tak jest w praktyce, gdyż prawodawca przewidział tutaj odstępstwo. W każdym bowiem przypadku w odniesieniu do podmiotu zagranicznego obowiązek stosowania polskiego KSeF zależy przede wszystkim od tego, czy:

- podatnik ma w Polsce stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, czyli FE,
- polskie FE uczestniczy w konkretnej dostawie towarów lub świadczeniu usług,
- faktura jest objęta polskimi przepisami o fakturowaniu,
- nie zachodzi jedno ze szczególnych wyłączeń z obowiązkowego KSeF.

W praktyce najczęściej wyłączenie obowiązku wobec takiego podmiotu ma miejsce, gdy podatnik posiada FE w Polsce, ale miejsce to nie uczestniczy w transakcji dokumentowanej daną fakturą. W takich przypadkach korzystanie z KSeF może być dobrowolne.

WAŻNE! Jeżeli zagraniczny podatnik posiada w Polsce FE (stałe miejsce prowadzenia działalności), ale nie uczestniczy ono w transakcji, wystawienie faktury w KSeF może być dobrowolne.

3.3. FE a zakład i oddział

Ze względu na to, że FE i jego udział w fakturowanej czynności mają kluczowe znaczenie dla obowiązku stosowania KSeF, wskazać należy, że stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej dla potrzeb VAT, a w efekcie również dla potrzeb fakturowania ustrukturyzowanego, nie należy utożsamiać z zakładem zagranicznym w rozumieniu przepisów o podatkach dochodowych lub umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

FE jest pojęciem z zakresu VAT i już wcześniej było przedmiotem licznych sporów, a także rozstrzygnięć – zarówno sądów krajowych, jak i TSUE.

Dla ustalenia istnienia FE konieczne jest zatem zbadanie, czy podatnik dysponuje w danym państwie wystarczająco trwałą strukturą, wyposażoną w odpowiednie zaplecze personalne i techniczne, która pozwala mu odbierać i wykorzystywać usługi dla potrzeb własnej działalności gospodarczej. Nie wystarcza przy tym samo stwierdzenie obecności określonych zasobów w danym państwie – znaczenie ma ich rzeczywista funkcja oraz związek z konkretnymi świadczeniami.

Ministerstwo Finansów 28 stycznia 2026 r. wydało objaśnienia dotyczące zasad ustalania stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju dla potrzeb wystawiania faktur przy użyciu KSeF. Są one pomocne przy identyfikacji tego miejsca. Wskazało w nich m.in., że numer VAT, istnienie oddziału czy określona forma prawna mogą stanowić element analizy. Nie zastępują jednak oceny rzeczywistych zasobów i funkcji wykonywanych w Polsce.

Formalnie bez znaczenia jest, czy występuje zakład, oddział, przedstawicielstwo w znaczeniu innych regulacji (również fiskalnych). Decyduje wyłącznie klasyfikacja podatkowa dla potrzeb VAT.

3.4. Polski oddział w grupie VAT

Jednocześnie należy uwzględnić, że polski oddział podmiotu z innego państwa straci swój status podmiotu zagranicznego, jeżeli wejdzie w skład polskiej podatkowej grupy VAT.

WAŻNE! W przypadku gdy polski oddział zagranicznego podatnika jest członkiem grupy VAT posiadającej w kraju status podatnika (art. 15a ustawy o VAT), z perspektywy VAT zyskuje odrębność od centrali, przekazując ją grupie VAT.

Wówczas działalność takiego oddziału, sprzedaż i zakupy podlegają rygorom właściwym dla podmiotów krajowych. W efekcie, nawet jeżeli w ramach takiej grupy faktycznie sprzedaży dokonuje jego członek będący polskim oddziałem zagranicznego podmiotu, podlega on zasadom fakturowania tak jak cała grupa, czyli jako podmiot krajowy.

Wówczas żadne wyłączenie właściwe dla podmiotów zagranicznych nie ma zastosowania, nawet gdyby była to czynność dokonywana w relacji z jego centralą z innego państwa.

PRZYKŁAD

Czeska spółka ma w Polsce oddział, który wszedł w skład polskiej grupy VAT. W ramach wykonywanej działalności polski oddział czeskiej spółki wykonał dla niej usługę. Czynność została sklasyfikowana dla potrzeb VAT jako sprzedaż grupy VAT. W konsekwencji oddział taki, działając jako podatnik w ramach grupy VAT, zobowiązany był wystawić dla czeskiej centrali fakturę ustrukturyzowaną, która została dostarczona w sposób uzgodniony z centralą.

3.5. Obowiązkowy KSeF dla FE zależy od konkretnej transakcji

Jeżeli podmiot zagraniczny nie ma w Polsce stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej, może, ale nie musi, wystawiać faktury ustrukturyzowane.

W przypadku gdy podmiot ma w kraju FE, konieczne jest dokonywanie oceny dla każdej czynności, względnie poszczególnych modeli transakcyjnych, a nie jednorazowo dla całego przedsiębiorstwa czy stałego miejsca wykonywania działalności.

PRZYKŁAD

Niemiecka spółka informatyczna ma w Polsce oddział, za pomocą którego wykonuje część swojej działalności. W każdym przypadku, w którym usługi są wykonywane przez pracowników polskiego oddziału, spółka wystawia faktury ustrukturyzowane.

W czerwcu 2026 r. usługę dla polskiego klienta wykonał słowacki oddział niemieckiej spółki. Polski oddział nie brał udziału w świadczeniu takiej usługi. Dla uniknięcia problemów w rozliczeniu finansowym sprzedaży osoby fakturujące w centrali zdecydowały, że nie wystawią faktury ustrukturyzowanej. Co więcej, mimo iż spółka ma polski NIP i stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, nie opodatkowała sprzedaży polskim VAT, lecz wskazała na nabywcę jako zobligowanego do rozliczenia importu usług.

Polski nabywca zwrócił się z pytaniem, czy na pewno tak powinno być, bo do tej pory, gdy kupował usługi od spółki, dostawał faktury ustrukturyzowane (od lutego 2026 r.) i z polskim VAT. Uzyskał odpowiedź, że było to działanie prawidłowe, gdyż usługi realizował polski oddział będący FE niemieckiej spółki, ale tym razem nie brał on udziału w świadczeniu.

4. Fakturowanie z zagranicy a obowiązek korzystania z KSeF

W podmiotach funkcjonujących w strukturach międzynarodowych, zwłaszcza gdy nie są wyodrębniane formalne oddziały, faktury często są wystawiane przez centralę położoną za granicą. W ramach takiego modelu najczęściej dane sprzedażowe konieczne dla emisji faktur trafiają do centralnego systemu ERP (ang. *Enterprise Resource Planning*, czyli planowanie zasobów przedsiębiorstwa) podatnika, by zostały wystawione faktury objęte globalną numeracją, podlegające centralnej obróbce, archiwizacji itp. Dla stosowania obowiązkowego KSeF całkowicie bez znaczenia jest to, gdzie, w jakim państwie, w jakim procesie wewnętrznym wystawiane są faktury.

Jeżeli podmiot ma w Polsce stałe miejsce wykonywania działalności gospodarczej, uczestniczy ono w sprzedaży, a nie mają zastosowania żadne szczególne wyłączenia (np. sprzedaż w relacji B2C), faktury – nawet gdy są wystawiane za granicą – muszą trafić do polskiego KSeF.

WAŻNE! Jeżeli zagraniczny podatnik ma w Polsce FE aktywnie uczestniczące w danej dostawie lub świadczeniu usług, faktura podlega obowiązkowemu wystawieniu w KSeF. Nie ma znaczenia, że fakturę generuje centrala czy pracownik znajdujący się poza Polską.

Z perspektywy polskich przepisów, ale również specyfikacji technicznej, nic nie stoi na przeszkodzie, by faktury ustrukturyzowane były wystawiane za granicą, w tym z zagranicznego systemu ERP.

W żadnym z przepisów nie znajdziemy wymagania, aby ośrodek fakturowania ustrukturyzowanego znajdował się w Polsce czy był dostarczany przez polskiego producenta, względnie obsługiwany przez polskich specjalistów. Geolokalizacja serwerów nie ma znaczenia również ze względów technicznych.

Decyduje nie lokalizacja serwera, ale to, czy system:

- generuje dokument zgodny z aktualną strukturą faktury ustrukturyzowanej FA(3),
- spełnia warunki uwierzytelniania użytkownika lub podmiotu w kontekście właściwego podatnika,
- skutecznie komunikuje się z serwerami MF, przesyła i archiwizuje XML, obsługuje numery KSeF, pobiera UPO i spełnia inne wymogi techniczne, dokładnie tak samo jak systemy krajowe.

Jak wskazywane jest w materiałach informacyjnych resortu finansów, w obowiązkowym KSeF fakturą ustrukturyzowaną jest dokument XML zgodny ze strukturą logiczną, przesyłany do systemu i przyjęty przez KSeF.

Fakturując z zagranicy, szczególną uwagę należy zwrócić na zasady emisji wizualizacji oraz stosowania certyfikatów KSeF.

Również w tym zakresie polski prawodawca nie przewiduje żadnej taryfy ulgowej ani dla zagranicznych podmiotów objętych obowiązkiem fakturowania ustrukturyzowanego, ani dla dobrowolnie wystawiających faktury ustrukturyzowane.

5. Centrala czy FE – ustalenie sprzedawcy

W obrocie gospodarczym często konieczne jest ustalenie, czy sprzedawcą jest centrala, czy też jej stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej (FE), a jeżeli podatnik posiada więcej niż jedno FE – które z nich uczestniczy w danej transakcji. Względnie konieczne jest ustalenie, czy dana sprzedaż jest realizowana przez centralę, polskie FE czy też FE znajdujące się w innym państwie.

Kształt struktury FA(3) nie ułatwia powyższej analizy. Chodzi o to, jak wystawiana jest faktura ustrukturyzowana przez zagraniczny podmiot.

Jeżeli ów sprzedawca nie ma w Polsce stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, sprawa jest oczywista: w Podmiocie1 prezentowane są nazwa i dane adresowe zagranicznego sprzedawcy, z tym że musi być wykazany polski NIP.

Nie jest to oczywiście żadne zaskoczenie, gdyż numer taki jest konieczny, by w ogóle możliwe było wystawienie faktury ustrukturyzowanej.

Inaczej, gdy mamy do czynienia ze świadczącym, który ma w Polsce stałe miejsce wykonywania działalności, z przypisanym krajowym adresem, czasami nawet rejestracją formalną, np. jako oddział czy przedstawicielstwo.

Logika podpowiadałaby, że należy wskazać takie polskie dane adresowe. Jednak tak nie jest. Wynika to z faktu, że podatnikiem i sprzedawcą pozostaje zagraniczna osoba prawna. Polskie stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej nie jest bowiem odrębnym podatnikiem VAT ani samodzielnym podmiotem prawa. Dlatego nie należy prezentować danych w sposób sugerujący, że polska placówka jest samodzielnym sprzedawcą. Polskie dane adresowe powinny znaleźć się w fakturze, ale w miejscu przeznaczonym dla danych korespondencyjnych albo – co według autora jest właściwym działaniem – w elemencie Podmiot3 takiej faktury.

WAŻNE! W przypadku polskiego FE podmiotu zagranicznego, w strukturze FA(3) w części Podmiot1 powinny znaleźć się dane zagranicznej osoby prawnej.

Dane oddziału lub innej jednostki wewnętrznej mogą być prezentowane dodatkowo w części Podmiot3, m.in. z wykorzystaniem identyfikatora wewnętrznego IDWew. Model oparty na prawidłowym uzupełnieniu części Podmiot3, zwłaszcza z wykorzystaniem IDWew, służy również do prawidłowego adresowania faktur do poszczególnych jednostek wewnętrznych oraz zapewnienia właściwego dostępu do tych dokumentów w KSeF, zgodnie z nadanymi uprawnieniami. W praktyce najczęściej popełniany jest błąd polegający na tym, iż dane zagranicznego przedsiębiorcy w części Podmiot1 zastępowane są danymi stałego miejsca prowadzenia działalności.

6. Błędna identyfikacja FE a obowiązek KSeF

Błąd na poziomie fakturowania może być bezpośrednio determinowany niewłaściwą klasyfikacją warunków prowadzenia działalności na terytorium Polski. Jeżeli bowiem zagraniczny podmiot mylnie przyjmie, iż nie posiada w kraju FE, wówczas może dojść do „przeoczenia” obowiązku stosowania faktur ustrukturyzowanych. Dopóki nie ma kar (do końca 2027 r.) za niewystawianie faktur w KSeF FE nie poniesie konsekwencji takiego postępowania. Należy jednak wykorzystać ten czas na prawidłowe zdefiniowanie swojego statusu w Polsce.

Ustawodawca nie wyłącza bowiem obowiązku stosowania fakturowania z wykorzystaniem KSeF wobec każdego podmiotu zagranicznego w modelu kompleksowym, ale z uwzględnieniem tego, czy posiada on w Polsce stałe miejsce prowadzenia działalności i czy uczestniczy ono w sprzedaży. Jeżeli obie odpowiedzi są twierdzące, do danej czynności mają zastosowanie ogólne zasady fakturowania ustrukturyzowanego, tak jak dla podmiotów krajowych.

7. Identyfikacja obowiązków KSeF u zagranicznego podatnika

Dla prawidłowej identyfikacji obowiązków w zakresie fakturowania ustrukturyzowanego podmiot zagraniczny albo odpowiednio obsługujące takich podatników biura rachunkowe powinny przygotować procedurę identyfikacji obowiązków w zakresie fakturowania ustrukturyzowanego i samej emisji faktur z wykorzystaniem KSeF.

Co istotne, jest to procedura, która ma zastosowanie nie tylko dla potrzeb fakturowania. W istocie bowiem kluczowe znaczenie ma stworzenie mechanizmów identyfikacji stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, a gdy już jest ustalone, iż takie miejsce istnieje, przypisywania poszczególnych czynności do takiego FE.

Są to kluczowe rozstrzygnięcia nie tylko z perspektywy dokumentowania fakturą, ale również przy wyznaczaniu miejsca opodatkowania, statusu podatnika itp.

Gdy już zostanie ustalone, iż polskie FE występuje i dokonuje sprzedaży zastosowanie znajdą ogólne reguły fakturowania ustrukturyzowanego, z zastrzeżeniem szczególnego sposobu prezentacji danych sprzedawcy, tj. wskazania w Podmiocie1 danych centrali, ale z polskim NIP, a dopiero w Podmiocie3 danych polskiego stałego miejsca prowadzenia działalności.

8. Procedura stosowania KSeF w przypadku centralnego fakturowania

W przypadku gdy zagraniczny podmiot ma w Polsce stałe miejsce prowadzenia działalności, ale stosuje centralne fakturowanie (względnie fakturowanie w jednym z państw prowadzenia działalności, ale innym niż Polska), rekomendowane jest wprowadzenie na poziomie centrali (jednostki fakturującej) procedur stosowania polskiego KSeF.

Praktyka pokazuje, że procedura taka powinna zawierać w szczególności:

- mapę FE w ramach podatnika i identyfikatorów podatkowych w poszczególnych państwach, ewentualnie IDWew dla potrzeb KSeF (polskiego),
- dokumentację podmiotową FE, w tym opis polskich zasobów, uprawnień pracowników, sposobu korzystania z zasobów usługodawców i zakresu podejmowanych w Polsce decyzji,
- kryterium transakcyjne – dla każdego rodzaju sprzedaży: podmiot sprzedający, miejsce wykonania, zasoby uczestniczące, sposób fakturowania i obowiązek KSeF,
- mapowanie FA(3) – reguły dla części: Podmiot1, Podmiot2, Podmiot3, oddziału, członka grupy VAT i jednostek wewnętrznych,
- zakres kompetencyjny, mapę uprawnień: osoby mogące wystawiać, przeglądać i pobierać faktury oraz osoby zarządzające dalszymi uprawnieniami,
- kontrolę faktur i statusu KSeF – w tym weryfikację numeru KSeF i UPO,
- zgodność XML – PDF dla potrzeb przygotowania wizualizacji,
- procedurę błędów i trybów szczególnych – weryfikację powodów odrzucenia faktury, takich jak: awaria systemu, awaria całkowita, niedostępność ERP, korekty danych sprzedawcy i ponowne przesłanie dokumentu.

Podsumowanie

1. Podmioty zagraniczne co do zasady pozostają poza obowiązkowym KSeF, jeżeli nie mają w Polsce siedziby ani stałego miejsca prowadzenia działalności, a także wtedy, gdy posiadają w Polsce FE, ale nie uczestniczy ono w danej transakcji.
2. Sam polski NIP ani numer VAT nie przesądzają o obowiązku stosowania KSeF przez zagranicznego podatnika. Podatnik może być zarejestrowany w Polsce jako czynny podatnik VAT, a jednocześnie nie mieć w Polsce siedziby ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej.
3. Kluczowe znaczenie ma polskie FE i jego udział w konkretnej transakcji. Jeżeli zagraniczny podatnik ma w Polsce FE, należy każdorazowo ustalić, czy uczestniczyło ono w dostawie towarów lub świadczeniu usług. Samo posiadanie FE nie oznacza automatycznie obowiązku wystawienia każdej faktury w KSeF.
4. FE dla celów VAT należy oceniać niezależnie od formalnej struktury przedsiębiorstwa. Oddział, przedstawicielstwo czy zakład nie są same w sobie równoznaczne ze stałym miejscem prowadzenia działalności gospodarczej. Obowiązek KSeF należy ustalać z uwzględnieniem rzeczywistych zasobów i funkcji wykorzystywanych przy konkretnej transakcji.
5. Fakturowanie z zagranicy nie wyłącza obowiązku KSeF. Jeżeli zagraniczny podatnik ma w Polsce FE uczestniczące w danej transakcji, faktura podlega KSeF niezależnie od tego, gdzie znajduje się centrala, pracownik wystawiający fakturę czy system ERP.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15a, art. 106d, art. 106e, art. 106ga ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)
- art. 11 ust. 3 oraz art. 53 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 282/2011 z 15 marca 2011 r. ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (DUUEL. z 2011 r. poz. 1; ost.zm. DUUEL. z 2025 r. poz. 518)
- § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 7 grudnia 2025 r. w sprawie przypadków, w których nie ma obowiązku wystawiania faktur ustrukturyzowanych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1740)

Radosław Kowalski
doradca podatkowy

2 Czy wypłata wynagrodzenia w ramach zawartej umowy podlega opodatkowaniu VAT

Zobacz więcej inforlex.pl

Zawarcie umowy, w ramach której jedna ze stron otrzymuje rekompensatę w zamian za określone działanie, powstrzymanie się od działania czy też tolerowanie czynności lub sytuacji, ma określone konsekwencje podatkowe. Samo zdefiniowanie odszkodowawczego charakteru zapłaty nie zmienia specyfiki realizowanych czynności. O tym, czy dana czynność podlega VAT czy też nie, będzie decydował każdorazowo rzeczywisty charakter tej czynności, a nie jej nazwa.

Definicję terminu ugody zawarto w art. 917 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (dalej: k.c.).

DEFINICJA

Przez **ugodę** strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie, albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać.

Ugoda może dotyczyć różnych stosunków prawnych. W ramach ugody dochodzi przykładowo do całkowitego lub częściowego umorzenia zobowiązania. Ugody będą również obejmowały różnego typu świadczenia odszkodowawcze. Wypłata standardowego odszkodowania, stanowiącego rekompensatę za wyrządzoną szkodę, nie podlega rygorom ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT). Jeżeli jednak odszkodowanie mogłoby zostać uznane za zapłatę tytułem świadczenia wzajemnego drugiej strony, należy rozważyć, czy nie mamy już do czynienia z odpłatnym świadczeniem usług podlegającym opodatkowaniu VAT.

1. Kiedy mamy do czynienia ze świadczeniem usług podlegającym VAT

Termin „świadczenie usług” na potrzeby opodatkowania VAT ustawodawca określił bardzo szeroko. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o VAT przez podlegające opodatkowaniu odpłatne świadczenie usług rozumie się każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów w rozumieniu art. 7 ustawy o VAT, w tym również:

- 1) przeniesienie praw do wartości niematerialnych i prawnych, bez względu na formę, w jakiej dokonano czynności prawnej,
- 2) zobowiązanie do powstrzymania się od dokonania czynności lub do tolerowania czynności lub sytuacji,
- 3) świadczenie usług zgodnie z nakazem organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w jego imieniu lub nakazem wynikającym z mocy prawa.

WAŻNE! Świadczeniem usług w rozumieniu ustawowym będzie każde świadczenie niebędące dostawą towarów, polegające zarówno na określonym działaniu na rzecz odrębnego podmiotu, jak również na zaniechaniu działania lub tolerowaniu czyjegoś zachowania.

1.1. Warunki wystąpienia świadczenia usług podlegającego VAT

Uznanie danego zachowania podatnika za świadczenie podlegające opodatkowaniu VAT wymaga jednak wystąpienia dwóch przesłanek. Przede wszystkim druga strona stosunku zobowiązaniowego, którą możemy określić jako usługobiorcę, musi odnieść z tego tytułu korzyść indywidualną jako bezpośredni beneficjent świadczenia.

Konieczne jest ponadto, aby realizowanej czynności towarzyszyło świadczenie wzajemne w postaci wynagrodzenia. Przekazane wynagrodzenie powinno być konsekwencją wykonanego świadczenia. Stanowi ono zapłatę należną usługodawcy za jego realizację. Brak bezpośredniej korzyści po stronie podmiotu, na rzecz którego wykonywane jest świadczenie, lub brak świadczenia ekwiwalentnego w postaci wynagrodzenia wyłączają opodatkowanie danej czynności VAT.

1.2. Forma wynagrodzenia za otrzymane świadczenie

Przepisy ustawy o VAT nie określają formy, w jakiej wynagrodzenie powinno zostać przekazane. Nie musi ono zatem przybierać każdorazowo formy pieniężnej. Może to być przykładowo inna usługa wzajemna, realizowana przez drugą stronę umowy. O odpłatnym charakterze danej czynności nie decyduje więc postać wynagrodzenia, lecz związek między wykonanym świadczeniem a otrzymanym wynagrodzeniem. Związek ten powinien mieć charakter bezpośredni, tak aby można było jednoznacznie stwierdzić, że płatność, niezależnie od jej formy, następuje w zamian za to konkretne świadczenie.

1.3. Nazwanie umowy przez strony a obowiązek naliczenia VAT

Należy podkreślić, że terminologia stosowana przez strony w zawieranych umowach pozostaje bez wpływu na opodatkowanie danej czynności VAT. Samo określenie tytułu płatności jako „odszkodowanie” nie przesądza bowiem o charakterze realizowanego świadczenia. Pojęcie odszkodowania nie zostało zdefiniowane w przepisach ustawy o VAT. Można odwołać się tutaj do postanowień art. 471 k.c., wedle którego dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

WAŻNE! Odszkodowanie w rozumieniu cywilistycznym jest rekompensatą za powstałą szkodę. Aby mówić o odszkodowaniu, powinna wystąpić konkretna szkoda, która jest naprawiana przez odszkodowanie.

Odszkodowanie nie wiąże się natomiast z żadnym ekwiwalentnym świadczeniem wzajemnym. Przy ocenie danego świadczenia istotne jest tym samym ustalenie, czy faktycznie ma ono charakter odszkodowawczy, czy też stanowi zapłatę za wykonane czynności wzajemne, ewentualnie powstrzymanie się od wykonania określonych czynności, czy też tolerowanie czynności bądź sytuacji. Nawet jeżeli zapłata ma charakter odszkodowawczy, lecz towarzyszy jej świadczenie wzajemne ze strony otrzymującego zapłatę, otrzymaną kwotę należy traktować jak wynagrodzenie pobrane z tytułu czynności podlegających opodatkowaniu VAT.

2. Jakie ugody nie podlegają, a jakie podlegają VAT

Aby wypłata odszkodowania w ramach ugody nie podlegała VAT, musi mieć charakter jednostronny. Wypłacie odszkodowania nie może towarzyszyć ekwiwalentne świadczenie z drugiej strony. Omówmy konkretne przypadki.

2.1. Rekompensata za działania przedsiębiorcy

Typową ugodą, w ramach której wypłacane jest odszkodowanie niestanowiące zapłaty za wzajemne świadczenie ekwiwalentne, będzie rekompensata z tytułu szkody powstałej wskutek działania przedsiębiorcy.

Przykładowo, jeżeli przedsiębiorca w ramach prowadzonej działalności gospodarczej doprowadzi do uszkodzenia infrastruktury innego podmiotu, może zawrzeć ugodę, zobowiązując się do zapłaty na jego rzecz odpowiedniej rekompensaty w wysokości kosztów przywrócenia stanu poprzedniego. Odszkodowanie nie ma wtedy związku z żadną czynnością o charakterze świadczenia wzajemnego. W efekcie świadczenia wykonywane w ramach tak zawartej przez strony ugody nie podlegają opodatkowaniu VAT.

Przedstawione stanowisko potwierdzają organy podatkowe. Przykładowo, w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 5 listopada 2025 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.623.2025.1.ICZ) rozpatrywano przypadek dotyczący ujawnienia szkód w obiekcie gminnym, spowodowanych ruchem zakładu górniczego przedsiębiorcy. Przedsiębiorca miał zawrzeć z gminą ugodę o naprawienie szkody, zobowiązując się do zapłaty na rzecz gminy odszkodowania pieniężnego, stanowiącego równowartość kosztów przywrócenia stanu poprzedniego. Na tle przedstawionego stanu faktycznego organ podatkowy stwierdził, że:

MF (...) istotą odszkodowań nie jest płatność za świadczenie, lecz rekompensata za szkodę. W takim przypadku nie mamy do czynienia z transakcją ekwiwalentną – świadczenie w zamian za wynagrodzenie – co oznacza, że otrzymane odszkodowanie nie wiąże się z żadnym świadczeniem ze strony podatnika.

(...) W konsekwencji należność od Przedsiębiorcy (odszkodowanie wynikające z Ugody) obejmujące równowartość robót odtworzeniowych nie stanowi wynagrodzenia za świadczenia podlegające opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, ponieważ odszkodowanie to nie jest płatnością za świadczenie usług, lecz rekompensatą za doznaną szkodę.

2.2. Wypłata odszkodowania za zrzeczenie się roszczeń

Co do zasady sama czynność przekazania środków w ramach zawartej ugody nie podlega ustawie o VAT. Warunkiem podstawowym jest jednak, aby nie pełniła ona funkcji zapłaty z tytułu jakiegokolwiek świadczenia wzajemnego. Reguły te stosowane są również do przypadków bardziej złożonych, gdy uгода obejmuje świadczenia uznawane przez podatników za jednoznacznie odszkodowawcze. Organ podatkowy, doszukując się jednak świadczenia ekwiwalentnego, odrzucają taką wykładnię.

Przykładowo, w interpretacji indywidualnej z 4 czerwca 2025 r. (sygn. 0114-KDIP1-2.4012.208.2025.1.AP) Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej rozpatrywał kwestię wypłaty odszkodowania w zamian za zrzeczenie się roszczeń i wycofanie pozwu sądowego.

Podatnik argumentował, że otrzymana kwota ma charakter typowo odszkodowawczy i nie była powiązana z żadnym świadczeniem wzajemnym. W związku z odszkodowaniem nie doszło do dostawy towarów ani świadczenia usług. Według organu podatkowego

wego odstąpienie od dochodzenia roszczeń, w wyniku zawartej ugody polubownej, jest jednak zaniechaniem działania, które przybiera postać zobowiązania do powstrzymania się od dokonania czynności.

W przywołanej interpretacji podkreślono, że:

MF (...) bez znaczenia pozostaje nazwa danej płatności. Istotnym jest natomiast, czy stanowi ona zapłatę za konkretne świadczenie czy też jest odszkodowaniem. Jeżeli płatności o charakterze odszkodowawczym mają bezpośredni związek z czynnością mającą charakter świadczenia ze strony podmiotu zobowiązanego, wówczas kwota otrzymanego odszkodowania będzie wynagrodzeniem za czynności wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy. Innymi słowy – nazwanie płatności „kompensacją” czy też „odszkodowaniem” nie zmienia jej charakteru w opisanym powyżej znaczeniu.

Dlatego otrzymujący wynagrodzenie musi według organów podatkowych naliczyć VAT.

2.3. Odszkodowanie za wady prawne nieruchomości

Organy podatkowe uznają również, że podlega VAT świadczenie w związku z zawartą ugodą, na mocy której sprzedawca nieruchomości, celem zapobieżenia sporowi sądowemu, wypłacił jej nabywcy odszkodowanie za wady prawne nieruchomości, związane ze złożonym przez podmiot trzeci wnioskiem o stwierdzenie zasiedzenia części nieruchomości. Wypłata odszkodowania miała wyczerpywać roszczenia nabywcy nieruchomości wynikające ze złożonego wniosku o zasiedzenie.

W interpretacji indywidualnej z 15 lipca 2025 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.381.2025.2.IK) Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej nie zgodził się ze stanowiskiem podatnika, według którego otrzymana kwota stanowi odszkodowanie za poniesioną szkodę. Podatnik stwierdził, że otrzymana kwota posiada wyłącznie charakter sankcyjno-odszkodowawczy, nie stanowi wynagrodzenia za dostawę towarów lub świadczenie usług, a zatem nie podlega opodatkowaniu VAT. Zdaniem organu podatkowego w takiej sytuacji mamy niewątpliwie do czynienia z wynagrodzeniem za wykonaną czynność, polegającą na zobowiązaniu do powstrzymania się od dokonania określonej czynności (wystąpienia na drogę sądową). Istnieje bowiem bezpośredni związek między dokonaniem zapłaty kwoty ugody a powstrzymaniem się od wystąpienia na drogę sądową. Ustalona kwota ugody nie posiada cech odszkodowania za poniesioną szkodę, gdyż wystąpiła transakcja ekwiwalentna, polegająca na wykonaniu świadczenia w zamian za wynagrodzenie.

W wydawanych interpretacjach organy podatkowe wskazują jednoznacznie, że o opodatkowaniu czynności, realizowanych w wykonaniu zawartej ugody, decyduje rzeczywisty charakter otrzymanej płatności, a nie umowny sposób jej zdefiniowania. Dla wyłączenia z opodatkowania VAT konieczne jest faktyczne pełnienie funkcji odszkodowawczej świadczenia.

Jeżeli można wskazać bezpośredniego beneficjenta czynności wykonywanej w ramach umowy zobowiązaniowej, który – w związku z zaistnieniem określonych okoliczności

– będzie zobligowany do wypłaty ustalonego w ugodzie wynagrodzenia, przedmiotowe wynagrodzenie będzie stanowiło zapłatę z tytułu świadczenia usługi, która podlega opodatkowaniu VAT. Zawierając tego typu ugody z kontrahentami, należy zatem każdorazowo analizować ich treść w kontekście ewentualnego wystąpienia związku wypłacanej kwoty ugody z konkretnym świadczeniem.

3. Jak dokumentować otrzymane odszkodowanie, gdy podlega VAT

W przypadku ugody zawartej między podatnikami VAT uznanie czynności dokonywanych w jej ramach za odpłatne świadczenie usług podlegające VAT nakłada obowiązek udokumentowania tych czynności fakturą. Fakturę wystawia otrzymujący odszkodowanie. Wynika to z art. 106b ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT.

Obowiązek podatkowy w VAT powstaje wówczas na zasadach ogólnych, przewidzianych w art. 19a ust. 1 ustawy o VAT, czyli z chwilą wykonania usługi. W takich sytuacjach mamy bowiem do czynienia z usługą polegającą najczęściej na zobowiązaniu do powstrzymania się od dokonania czynności bądź tolerowaniu czynności lub sytuacji. Dla tego typu świadczeń ustawodawca nie przewidział szczególnych zasad rozpoznawania obowiązku podatkowego.

Moment realizacji usługi wynikającej z zawartej ugody będzie zasadniczo powiązany umownie z otrzymaniem zapłaty wynagrodzenia. Oczywiście chwila dokonania zapłaty nie musi pokrywać się z faktyczną realizacją świadczenia wzajemnego. W tego typu umowach stosuje się jednak powszechnie klauzule, warunkujące określone zachowanie jednej ze stron ugody otrzymaniem zapłaty. Ewentualny brak zapłaty skutkuje unieważnieniem zawartej ugody. Do ziszczenia się warunku wykonania świadczenia dochodzi zatem w praktyce w dacie otrzymania zapłaty. Wskazuje to na prawidłowość kierowania się tą datą jako właściwą dla ustalenia momentu powstania obowiązku podatkowego w podatku od towarów i usług.

Wystawiona faktura będzie stanowiła podstawę do odliczenia podatku naliczonego, jeśli nie wystąpią negatywne przesłanki wykluczające takie prawo w całości lub w części.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 19a ust. 1 i art. 106b ust. 1 pkt 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)
- art. 471 i art. 917 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 795; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- pisma Dyrektora KIS z: 5 listopada 2025 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.623.2025.1.ICZ), 4 czerwca 2025 r. (sygn. 0114-KDIP1-2.4012.208.2025.1.AP), 15 lipca 2025 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.381.2025.2.IK)

Ewa Kowalska
ekspert w zakresie VAT

1 Czy protokół odbioru można dołączyć do faktury ustrukturyzowanej jako załącznik

■ PROBLEM

Spółka świadczy usługi budowlane. Zgodnie z umowami wykonanie robót budowlanych potwierdzone zostaje protokołem odbioru, na podstawie którego wystawiana jest faktura. Dotychczas spółka przysyłała kontrahentowi fakturę wraz z protokołem w jednym e-mailu. Czy od kiedy obowiązuje Krajowy System e-Faktur (dalej: KSeF), nadal możemy zachować ten sposób dokumentowania i protokół odbioru dołączać do faktury ustrukturyzowanej jako załącznik?

■ RADA

Nie, protokół odbioru prac nie może być załącznikiem do faktury w KSeF. Protokoły odbioru są przekazywane poza KSeF. Można dopisać dodatkowe informacje na fakturze w polach DodatkowyOpis albo StopkaFaktury. Ale sam protokół nie może stanowić załącznika do faktury. Protokół odbioru należy więc przekazać kontrahentowi poza KSeF, np. e-mailem. Szczegóły – w uzasadnieniu.

■ UZASADNIENIE

Możliwość wystawiania faktur w KSeF z załącznikiem istnieje od 1 lutego 2026 r., czyli od momentu, kiedy KSeF stał się obowiązkowy dla większości podatników.

Możliwość dodawania załączników jest dobrowolna i zależy od podatnika oraz specyfiki jego działalności. Aby dołączać załączniki, wcześniej należy powiadomić o tym Szefa KAS (art. 106gba ust. 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług; dalej: ustawa o VAT). Opcja ta została wprowadzona głównie z myślą o potrzebach branż, gdzie faktury mają bardzo złożone dane, np. media, telekomunikacja, paliwa.

Załącznik jest traktowany jako integralna część faktury. Faktura w KSeF musi mieć format pliku XML. Dlatego nie można dołączyć pliku w postaci dokumentu PDF czy Word. Załącznik może zawierać dane określone w art. 106e ust. 1 ustawy o VAT lub dane ściśle z nim związane. Nie służy natomiast do przekazywania dokumentów handlowych towarzyszących fakturze.

Co istotne, Ministerstwo Finansów nie pozostawia w tym zakresie wątpliwości. W materiałach MF dotyczących KSeF 2.0 protokoły odbioru zostały wymienione wprost wśród dokumentów, których nie należy umieszczać w załączniku do faktury ustrukturyzowanej.

WAŻNE! Takich dokumentów jak protokoły odbioru, umowy, aneksy czy zamówienia nie należy umieszczać w załączniku do faktury ustrukturyzowanej. Powinny być przekazywane poza KSeF.

Podsumowując, protokół odbioru prac budowlanych powinien zostać przekazany kontrahentowi poza KSeF. Jeżeli natomiast jego powiązanie z fakturą jest potrzebne, warto wskazać na fakturze numer i datę dokumentu. W przypadku protokołu odbioru szczególnie ważne jest to, że ma znaczenie nie tylko dla dokumentacji wykonania usługi, ale również dla ustalenia momentu powstania obowiązku podatkowego w VAT. Sam fakt wystawiania faktury w KSeF nie decyduje o tym, kiedy podatek staje się należny. KSeF zmienił sposób wystawiania i odbierania faktur, ale nie zmienił zasad określania momentu powstania obowiązku podatkowego.

Dlatego protokół odbioru prac powinien być prawidłowo powiązany z fakturą i zachowany w dokumentacji podatnika, nawet jeśli nie może zostać przekazany jako załącznik do faktury w KSeF. Można dopisać dodatkowe informacje na fakturze w polach Dodatkowy-Opis albo StopkaFaktury. Ale sam protokół nie może być zawarty w załączniku do faktury. Protokół odbioru należy więc przekazać kontrahentowi poza KSeF, np. e-mailem.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 106e ust. 1, art. 106gba ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

Magdalena Miklewska
ekspert w zakresie VAT

2 Jak skorygować błędną stawkę VAT na fakturze ustrukturyzowanej

PROBLEM

Spółka sprzedała kontrahentowi 100 sztuk drukowanych książek o wartości netto 20 000 zł i wystawiła fakturę ustrukturyzowaną w Krajowym Systemie e-Faktur (dalej: KSeF). Przez pomyłkę na fakturze zastosowano stawkę VAT 23%, podczas gdy sprzedaż książek powinna być opodatkowana stawką 5% VAT. Faktura została prawidłowo przesłana do KSeF i otrzymała numer identyfikujący. Błąd został wykryty po przesłaniu faktury. Czy możemy wyświadczyć fakturę korygującą „do zera”, a następnie sporządzić nową fakturę

z prawidłową stawką VAT. Czy w takiej sytuacji właściwa będzie korekta „zerująca”, czy też należy wystawić fakturę korygującą zmieniającą stawkę VAT?

■ RADA

Brak jest podstaw, aby w przedstawionej sytuacji wystawić fakturę korygującą „do zera”. Błędnie zastosowaną stawkę VAT należy skorygować poprzez wystawienie faktury korygującej zmieniającej stawkę VAT z 23% na 5%, z odpowiednim skorygowaniem kwoty podatku i wartości brutto.

■ UZASADNIENIE

Faktury korygujące wystawiane są w przypadkach wskazanych w przepisach art. 106j ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT). Dlatego faktury korygujące „zerujące” wystawiane mogą być, co do zasady, jeżeli dokonano:

- zwrotu podatnikowi towarów i opakowań (art. 106j ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT),
- zwrotu nabywcy całości lub części zapłaty, o której mowa w art. 106b ust. 1 pkt 4 ustawy o VAT (np. zaliczki).

Ponadto przyjmuje się dopuszczalność wystawiania faktur korygujących „zerujących”, jeżeli fakturę wystawioną przez upoważniony do tego podmiot otrzymał podmiot, który w rzeczywistości nie był stroną transakcji, tj. nie nabył faktycznie towaru/usługi od wystawcy faktury – zob. przykładowo interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 28 września 2018 r. (sygn. 0112-KDIL2-3.4012.330.2018.2.WB), z 24 czerwca 2024 r. (sygn. 0114-KDIP1-1.4012.245.2024.2.MŻ) oraz z 22 sierpnia 2024 r. (sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.401.2024.2.PRP). W konsekwencji dopuszcza się również wystawianie faktur korygujących „zerujących” faktury ustrukturyzowane wystawione ze wskazaniem niewłaściwego NIP nabywcy (zwłaszcza, że technicznie nie jest możliwe skorygowanie takich faktur w inny sposób).

W innych przypadkach niż wymienione faktury korygujące nie powinny być fakturami korygującymi „zerującymi”, lecz fakturami korygującymi zmieniającymi określone dane. Można zatem stwierdzić, że zasadą jest wystawianie faktur korygujących zmieniających określone dane, zaś wystawianie faktur korygujących „zerujących” jest wyjątkiem od tej zasady. Dotyczy to również faktur korygujących będących fakturami ustrukturyzowanymi wystawianymi przy użyciu KSeF.

W konsekwencji, jeżeli podatnik wystawił w KSeF fakturę dokumentującą sprzedaż książek z zastosowaniem stawki 23% zamiast 5%, powinien sporządzić fakturę korygującą zmieniającą stawkę VAT z 23% na 5% oraz odpowiednio skorygować kwotę podatku należnego. Nie ma natomiast podstaw do wystawiania faktury korygującej „zerującej” i dokumentowania tej samej sprzedaży nową fakturą.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 106j ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

POWÓLANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 28 września 2018 r. (sygn. 0112-KDIL2-3.4012.330.2018.2.WB)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 24 czerwca 2024 r. (sygn. 0114-KDIP1-1.4012.245.2024.2.MŻ)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 22 sierpnia 2024 r. (sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.401.2024.2.PRP)

Tomasz Krywan
doradca podatkowy

3 Czy fakturę korygującą wystawioną w KSeF w celu poprawienia rachunku do zapłaty należy ująć w ewidencji VAT

PROBLEM

Na fakturze wystawionej w KSeF kontrahent wskazał błędny rachunek do zapłaty. Wystawił więc fakturę korygującą w KSeF tylko w zakresie błędnego rachunku do zapłaty. Czy taką fakturę korygującą należy ująć w ewidencji VAT?

RADA

Nie, takiej faktury korygującej nie należy ujmować w ewidencji VAT.

UZASADNIENIE

Jak wynika z art. 109 ust. 3 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT), ewidencja VAT powinna zawierać dane pozwalające na prawidłowe rozliczenie podatku i sporządzenie informacji podsumowującej. Jednocześnie w przedstawionej sytuacji miała miejsce tylko jedna sprzedaż. Dlatego tylko ta sprzedaż powinna zostać wykazana w ewidencji VAT oraz w części ewidencyjnej pliku JPK_VAT. Podobnie rzecz się ma, jeżeli chodzi o część deklaracyjną pliku JPK_VAT (w uproszczeniu – deklarację VAT). Innymi słowy, zarówno ewidencja VAT, jak i pliki JPK_VAT służą wykazywaniu w nich sprzedaży podatników oraz dokonywanych przez nich zakupów, a nie wszelkich dokumentów wystawionych i otrzymanych przez podatników.

Wystawiona faktura korygująca nie wpływa w żaden sposób na treść ewidencji VAT oraz plików JPK_VAT. Nie ma zatem powodu, aby ujmować ją w ewidencji VAT.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 109 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263 ; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

Tomasz Krywan
doradca podatkowy

4 Czy w 2027 r. paragony z NIP nabywcy na kwoty do 450 zł nadal będą zastępować faktury

PROBLEM

Spółka wystawia niekiedy paragony z NIP nabywcy. Czy od 2027 r. takie paragony, wystawiane na kwotę do 450 zł, nadal będą uważane za faktury?

RADA

Nie, od 2027 r. takie paragony nie będą już uważane za faktury. Na ich podstawie trzeba będzie wystawiać faktury ustrukturyzowane i wysyłać je do Krajowego Systemu e-Faktur (dalej: KSeF). Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Podatnicy mogą dokumentować sprzedaż fakturami o znacznie ograniczonej treści (tzw. fakturami uproszczonymi).

Faktury uproszczone po wprowadzeniu KSeF

Możliwość wystawiania faktur uproszczonych przewiduje art. 106e ust. 5 pkt 3 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT). Takie faktury można wystawiać, jeżeli kwota należności ogółem nie przekracza 450 zł (albo 100 euro, jeżeli kwota ta określona jest w tej walucie).

WAŻNE! Faktury uproszczone można wystawiać, jeżeli kwota należności ogółem nie przekracza 450 zł (albo 100 euro, jeżeli kwota ta określona jest w tej walucie).

W związku z wejściem w życie KSeF, przepis regulujący zasady wystawiania faktur uproszczonych, tj. art. 106e ust. 5 pkt 3 ustawy o VAT, nie został uchylony. Faktura uproszczona może być również wystawiona w KSeF. Jak czytamy w broszurze informacyjnej MF do struktury FA(3):

MF *W myśl art. 106e ust. 5 pkt 3 ustawy, w tym przypadku, faktura może nie zawierać m.in. danych określonych w art. 106e ust. 1 pkt 3 ustawy dotyczących nabywcy, tj. jego imienia i nazwiska lub nazwy oraz adresu. W odniesieniu do danych nabywcy wystarczające jest podanie w elemencie Podmiot2 jego numeru identyfikacji podatkowej.*

Nie zmieni się to również od 2027 r. Nadal będzie można wystawiać faktury uproszczone i wysyłać je do KSeF.

WAŻNE! W 2027 r. będzie można nadal wystawiać faktury uproszczone w formie ustrukturyzowanej.

Paragony z NIP nabywcy

Do końca 2026 r. za faktury uproszczone uważane są również paragony z NIP kupującego do 450 zł. Oznacza to obecnie, że sprzedawca nie wystawia do takiego paragonu faktury i nie wysyła jej do KSeF.

Od 2027 r. skończy się okres przejściowy. Paragony z NIP nabywcy wystawiane na kwoty nieprzekraczające 450 zł (albo 100 euro) nie będą już uważane za faktury (art. 145n ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT). W konsekwencji do takich paragonów również trzeba będzie wystawiać faktury ustrukturyzowane i wysyłać je do KSeF.

Nadal będzie obowiązywał warunek, że paragon musi zawierać NIP firmy, aby można było na jego podstawie wystawić fakturę dokumentującą wydatki firmowe.

Podsumowując, od 1 stycznia 2027 r. paragony z NIP nabywcy, wystawiane przez spółkę na kwoty nieprzekraczające 450 zł (100 euro), nie będą już stanowić faktur uproszczonych. Sprzedaż udokumentowana takimi paragonami będzie musiała być dodatkowo dokumentowana fakturami ustrukturyzowanymi wystawianymi przy użyciu KSeF (względnie fakturami wystawianymi w tzw. trybie *offline24*).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 106e ust. 5 pkt 3, art. 145n ust. 1 pkt 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

Tomasz Krywan
doradca podatkowy

5 Czy faktury za wynajem powinny być oznaczone „mechanizm podzielonej płatności”

PROBLEM

Jako szkoła podstawowa wynajmujemy sale lekcyjne. Wystawiona przez nas faktura za czerwiec opiewała na kwotę 1000 zł. Za lipiec na kwotę 15 300 zł, a za sierpień na 6000 zł. Czy którąś z tych faktur (lub wszystkie) należało oznaczyć „mechanizm podzielonej płatności”?

RADA

Nie. Faktury za wynajem nie podlegają obowiązkowi oznaczenia wyrazami „mechanizm podzielonej płatności”, niezależnie od kwoty na fakturze. Można

to jednak zrobić dobrowolnie. Nie zmieniło tego wprowadzenie Krajowego Systemu e-Faktur (dalej: KSeF).

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 106e ust. 1 pkt 18a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) podatnicy mają obowiązek oznaczać niektóre faktury wyrazami „mechanizm podzielonej płatności”. Obowiązek ten istnieje, jeżeli łącznie spełnione są trzy warunki, tj.:

- faktura wystawiana jest na rzecz podatnika (tj. podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy o VAT,
- faktura dokumentuje dostawę towarów lub świadczenie usług, o których mowa w załączniku nr 15 do ustawy o VAT,
- faktura wystawiana jest na kwotę należności ogółem (kwotę brutto) przekraczającą 15 000 zł lub równowartość tej kwoty wyrażoną w walucie obcej.

Usługi najmu nie należą do usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT. Dlatego faktury dokumentujące świadczenie takich usług nie muszą być oznaczane „mechanizm podzielonej płatności” (niezależnie od kwoty należności ogółem). Wskazanych w treści pytania faktur nie muszą zatem Państwo oznaczać tymi wyrazami. Będzie tak również po 1 stycznia 2027 r., gdy zmianie ulegnie załącznik nr 15 do ustawy o VAT.

Podatnik może dobrowolnie oznaczać faktury. Nie zmieniło tego wprowadzenie KSeF. Potwierdziło to Ministerstwo Finansów w odpowiedzi na pytanie dziennikarzy:

MF (...) przepisy dotyczące danych, jakie powinna zawierać faktura, określają jej elementy konieczne. Nie wyklucza to zatem możliwości zamieszczania przez podatnika innych informacji, które traktowane są wówczas jako informacje dodatkowe. Zamieszczanie dodatkowych informacji nie stanowi naruszenia tych przepisów, w związku z tym nie grożą z tego tytułu sankcje.

W sytuacji podatnika, który chce oznaczać wszystkie faktury zapisem MPP, należy to rozumieć w ten sposób, że może on zamieszczać na wszystkich fakturach takie oznaczenie. Postępowanie to nie narusza przepisów „fakturowych” i nie jest zagrożone sankcją.

Zamieszczenie na fakturze oznaczenia „mechanizm podzielonej płatności” nie zobowiązuje nabywcy do opłacenia takiej faktury zastosowaniem tego mechanizmu. Ministerstwo Finansów przypominało bowiem, że:

- nabywca samodzielnie powinien sprawdzić, czy istnieje obowiązek opłacenia faktury z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności,
- jeżeli istnieje obowiązek opłacenia faktury zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, to nabywca powinien ją w ten sposób opłacić,
- jeżeli nie ma obowiązku opłacenia faktury z zastosowaniem tego mechanizmu, to nabywca nie musi jej w ten sposób opłacać, ale może to zrobić dobrowolnie.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 106e ust. 1 pkt 18a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

ŹRÓDŁO:

- informacja Ministerstwa Finansów przekazywana do mediów na zapytania dziennikarzy (ID informacji: 697614) pt. „Dobrowolny mechanizm podzielonej płatności (MPP) w dobie KSeF” – opubl. 29 czerwca 2026 r. na eureka.mf.gov.pl

Tomasz Krywan
doradca podatkowy

6 Kiedy korygujemy faktury VAT RR po wprowadzeniu KSeF

W przypadku transakcji z rolnikiem ryczałtowym faktury VAT RR wystawia nabywca produktów rolnych, a nie sprzedawca – rolnik ryczałtowy. Dotyczy to również faktur korygujących. Dla tego rodzaju faktur ustawodawca przewidział odrębne zasady korekty, inne niż dla pozostałych („zwykłych”) faktur.

Artykuł 116 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) od 1 kwietnia 2026 r. reguluje zasady korygowania faktur VAT RR. Ustawodawca przewidział w nim odrębne zasady korygowania i rozliczania tego typu faktur. Kończy to wieloletni spór, według jakich zasad dokonywać korekty faktur RR.

1. Kiedy istnieje możliwość korygowania faktur VAT RR

Na czynnych podatnikach VAT nabywających produkty rolne i usługi rolnicze od rolników ryczałtowych ciąży nie tylko obowiązek wypłacania rolnikom zryczałtowanego zwrotu podatku, ale również obowiązek wystawiania tzw. faktur VAT RR (art. 116 ust. 1 ustawy o VAT).

WAŻNE! Obowiązek wystawiania faktur VAT RR ciąży na nabywcy produktów rolnych, a nie na sprzedawcy, gdy jest rolnikiem ryczałtowym.

Faktury VAT RR to dokumenty o szczególnym charakterze. Jako jedyne są obligatoryjnie wystawiane przez nabywców, a ich treść znacznie odbiega od treści „zwykłych” faktur. Dla tego rodzaju faktur przewidziano odrębne zasady korekty.

Specjalne zasady korekty faktur VAT RR reguluje art. 116 ust. 5d–5h ustawy o VAT. Nabywca produktów rolnych ma obowiązek wystawienia faktury VAT RR KOREKTA w czterech przypadkach (zob. tabela 1).

Tabela 1. Przypadki, w których nabywca produktów rolnych wystawia fakturę VAT RR KOREKTA

Lp.	Przypadek
1	wartość nabytych produktów rolnych (bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku) lub kwota zryczałtowanego zwrotu podatku wskazana na fakturze VAT RR uległa zmianie
2	dokonano zwrotu produktów rolnych
3	dokonano zwrotu nabywcy całości lub części zapłaty
4	stwierdzono pomyłkę w jakiegokolwiek pozycji faktury VAT RR

Inaczej niż w przypadku zwykłych faktur korygujących ustawodawca uregulował termin wystawiania faktur korygujących faktury VAT RR, wskazując, że art. 116 ust. 5b ustawy o VAT stosuje się odpowiednio. Oznacza to, że fakturę VAT RR KOREKTA należy wystawić nie później niż 7. dnia od dnia, w którym stwierdzono wskazane zdarzenia, np. dokonano zwrotu towarów.

PRZYKŁAD

6 października 2026 r. spółka kupiła 10 ton marchwi i w tym dniu wystawiła fakturę VAT RR. Okazało się, że zakupiony towar nie spełnia określonych warunków, dlatego 8 października 2026 r. ustalono, że wynagrodzenie rolnika zostanie obniżone o 20%. Dlatego faktura VAT RR KOREKTA powinna zostać wystawiona do 15 października 2026 r.

Zmiana statusu rolnika. Faktury korygujące faktury VAT RR mogą być wystawiane również wtedy gdy zmienił się status sprzedawcy, tj. jeżeli przestał być on rolnikiem ryczałtowym. Nadal aktualne w tej sprawie pozostaje stanowisko Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi wyrażone w interpretacji indywidualnej z 29 kwietnia 2015 r. (sygn. IPTPP4/4512-83/15-2/UNR). Czytamy w nim, że:

MF (...) zmiana statusu rolnika, który dokonał sprzedaży buraków, z rolnika ryczałtowego na podatnika VAT czynnego pozostaje bez wpływu na prawo nabywcy (Spółki) do dokonania korekty wystawionej faktury VAT RR. W momencie dokonywania przedmiotowej sprzedaży buraków plantator, od którego Spółka nabywała ww. towary posiadał status rolnika ryczałtowego.

Zwrot zaliczki. Faktur korygujących faktury VAT RR nie wystawia się jednak, co do zasady, w związku ze zwrotem całości lub części zapłaty (np. zaliczki) otrzymanej przez rolnika ryczałtowego przed dokonaniem dostawy produktów rolnych lub wykonaniem usług rolniczych. Jest tak dlatego, że przyjmuje się, iż nie wystawia się faktur zaliczkowych VAT RR.

Podobne stanowisko zaprezentował Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 9 września 2022 r. (sygn. 0112-KDIL13.4012.221.2022.2.JK), w której czytamy:

MF (...) podatnik będący zarejestrowany jako podatnik VAT czynny nabywając produkty rolne od rolnika ryczałtowego jest obowiązany do wystawienia Faktur VAT RR dokumentujących nabycie tych produktów. Natomiast w przypadku przedpłat (zaliczek) na poczet przyszłej dostawy podatnik zarejestrowany jako podatnik VAT czynny nabywający produkty rolne od rolnika ryczałtowego, zgodnie z tymi przepisami jest zobowiązany do wystawienia dokumentu potwierdzającego dokonanie wpłaty (a nie faktury zaliczkowej VAT RR), może on zatem wystawić inny dokument potwierdzający dokonanie przedpłaty, zaliczki nie będący Fakturą VAT RR.

(...) postępują Państwo prawidłowo, nie wystawiając faktur zaliczkowych dokumentujących zapłatę zaliczki na poczet przyszłej dostawy buraków cukrowych od rolnika ryczałtowego, a zamiast tego wykazują Państwo pełną kwotę zapłaty za produkty rolne nabywane od rolnika ryczałtowego obejmującą zarówno zaliczkę, jak i pozostałą płatność na Fakturze VAT RR wraz z adnotacją o wcześniejszym dokonaniu wpłaty zaliczki zawierającą datę, kwotę i numer wyciągu bankowego potwierdzającego jej wpłatę, na podstawie art. 116 ust. 6 i 9 ustawy.

W konsekwencji nie istnieje dokument będący przedmiotem korekty w przypadku zwrotu całości lub części zapłaty (np. zaliczki) otrzymanej przez rolnika ryczałtowego przed dokonaniem dostawy produktów rolnych lub wykonaniem usług rolniczych.

WAŻNE! Przekazanie zaliczki rolnikowi ryczałtowemu przez nabywcę nie daje podstaw do wystawienia faktury zaliczkowej.

Pomyłkowe wystawienie faktury VAT RR. Zdarzyć się jednak może, że faktura zaliczkowa VAT RR zostanie wystawiona pomyłkowo. Wówczas podatnikowi-nabywcy, który wystawił fakturę zaliczkową VAT RR, przysługuje prawo do jej skorygowania. Uprawnienie to nie wynika z tytułu zwrotu całości lub części zapłaty (np. zaliczki) otrzymanej przez rolnika ryczałtowego przed dokonaniem dostawy produktów rolnych lub wykonaniem usług rolniczych, lecz z tytułu pomyłkowego wystawienia faktury zaliczkowej VAT RR.

Podobnie jest w przypadku wystawienia faktury VAT RR sprzedawcy produktów rolnych lub usług rolniczych, który w rzeczywistości nie jest rolnikiem ryczałtowym. Jak czytamy w interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi z 29 kwietnia 2015 r. (sygn. IPTPP4/4512-83/15-2/UNR):

MF (...) w sytuacji, gdy Wnioskodawca został poinformowany o zmianie statusu podatkowego rolnika, tj. o fakcie jego rejestracji jako podatnika VAT czynnego, zobowiązany jest dokonać korekty wystawionych uprzednio faktur RR (...) gdyż Wnioskodawca w rzeczywistości dokonywał zakupów od podatnika VAT zobowiązanego do rozliczenia całości obrotu uzyskiwanego w prowadzonym gospodarstwie rolnym na zasadach ogólnych.

Są to faktury korygujące *in minus*, do których stosujemy zasady rozliczeń wskazane w art. 116 ust. 6a ustawy o VAT (zob. pkt 3.1).

2. Jaką treść powinna zawierać faktura korygująca VAT RR

Elementy, jakie powinny znaleźć się na fakturze korygującej VAT RR, reguluje art. 116 ust. 5e ustawy o VAT (zob. tabela 2).

Tabela 2. Elementy faktury korygującej VAT RR

Lp.	Dane faktury	Uwagi
Elementy obowiązkowe		
1	numer kolejny oraz data jej wystawienia	–
2	numer identyfikujący w KSeF fakturę VAT RR, której dotyczy faktura VAT RR KOREKTA	dotyczy korygowania faktur VAT RR wystawionych w KSeF, zarówno w trybie <i>online</i> , jak i <i>offline</i> ²⁴
3	imię i nazwisko lub nazwa albo nazwa skrócona dostawcy i nabywcy oraz ich adresy	–
4	numer identyfikacji podatkowej lub numer PESEL dostawcy i nabywcy	w przypadku korygowania faktur VAT RR wystawionych w KSeF podajemy wyłącznie NIP nabywcy i dostawcy
5	data dokonania nabycia oraz data wystawienia i numer kolejny korygowanej faktury	–
6	nazwy nabytych produktów rolnych	–
7	czytelne podpisy osób uprawnionych do wystawienia i otrzymania faktury VAT RR KOREKTA lub podpisy oraz imiona i nazwiska tych osób	nie dotyczy to korekt wystawionych w KSeF
8	kwota korekty wartości nabytych produktów rolnych bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku lub kwota korekty kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku	jeżeli korekta wpływa na zmianę wartości nabytych produktów rolnych bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku lub kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku
9	prawidłowa treść korygowanych pozycji	jeżeli korekta nie wpływa na zmianę wartości nabytych produktów rolnych bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku lub kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku
Elementy fakultatywne		
10	Informacja o przyczynie korekty	–

Fakturę VAT RR KOREKTA wystawiamy zasadniczo w dowolnej formie (papierowej, elektronicznej lub ustrukturyzowanej w KSeF). Wyjątek dotyczy faktury VAT RR, która została wystawiona w KSeF w trybie *online* albo *offline24*. Wtedy korekty takich faktur wystawia się:

1) w trybie *online* albo

2) *offline24*, jeżeli tej fakturze VAT RR został nadany numer KSeF.

Obowiązek wystawienia faktur VAT RR KOREKTA w KSeF (tryb *online* albo *offline24*) nie dotyczy przypadków:

- gdy rolnik ryczałtowy odwołał wskazanie danego nabywcy produktów rolnych jako uprawnionego do wystawiania faktur VAT RR i faktur VAT RR KOREKTA w KSeF,
- rezygnacji przez rolnika ryczałtowego ze zwolnienia od podatku określonego w art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT lub utraty prawa do tego zwolnienia,
- trwania awarii albo niedostępności systemu.

3. Kiedy należy rozliczyć faktury korygujące VAT RR

Sposób rozliczenia faktur korygujących zależy od tego, czy mamy do czynienia z fakturą korygującą *in minus* czy *in plus*. Terminy rozliczania przez nabywców produktów rolnych faktur VAT RR KOREKTA zostały uregulowane w art. 116 ust. 6a–6d ustawy o VAT.

3.1. Rozliczenie faktur korygujących zmniejszających zwrot ryczałtowy

Jeżeli w wyniku wystawienia faktury korygującej ulegnie obniżeniu kwota zryczałtowanego zwrotu podatku, nabywca produktów rolnych będzie obowiązany do odpowiedniego zmniejszenia kwoty podatku naliczonego o kwotę korekty:

- 1) w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym rolnik ryczałtowy dokonał zwrotu tej kwoty ze swojego rachunku bankowego lub z rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem – w przypadku zwrotu całości lub części tej kwoty przez rolnika ryczałtowego;

Rolnik w poleceniu przelewu powinien wpisać numer i datę wystawienia faktury VAT RR KOREKTA. Ponieważ w tym przypadku art. 116 ust. 7 ustawy o VAT stosuje się odpowiednio, za datę dokonania zwrotu całości lub części zapłaty uważa się datę wydania dyspozycji przekazania środków finansowych na rachunek bankowy nabywcy lub na jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem, jeżeli dyspozycja ta została zrealizowana.

PRZYKŁAD

Rolnik sprzedał w sierpniu 2026 r. produkty spółce A, która wystawiła mu fakturę VAT RR. Na fakturze podano zawyżoną ilość produktów. W związku z tym 28 wrześ-

nia 2026 r. spółka wystawiła korektę. 2 października 2026 r. rolnik dokonał zwrotu, który znalazł się na koncie spółki 4 października 2026 r. Dlatego zmniejszenia spółka może dokonać w rozliczeniu za październik 2026 r.

2) w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym nabywca produktów rolnych wystawił fakturę VAT RR KOREKTA – w przypadku gdy korekta nie wpływa na zmianę wartości nabytych produktów rolnych wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku (art. 116 ust. 6a ustawy o VAT).

Ten przypadek ma zastosowanie, gdy nie zmienia się kwota brutto, czyli kwota należna rolnikowi, ale błędnie ustalono kwotę zryczałtowanego zwrotu.

PRZYKŁAD

Spółka na fakturze VAT RR ustaliła błędnie kwotę zryczałtowanego zwrotu według stawki 8% zamiast 7%. Nie zmieniono jednak kwoty (10 000 zł) do zapłaty należnej rolnikowi.

Tylko metodą „w stu” ustalono prawidłową stawkę zryczałtowanego zwrotu ($10\,000 \times 7/107$) i 28 września 2026 r. wystawiono korektę. Spółka powinna ją rozliczyć w JPK za wrzesień.

3.2. Rozliczenie faktur korygujących zwiększających zwrot ryczałtowy

Jeżeli w wyniku wystawienia faktury korygującej ulegnie podwyższeniu kwota zryczałtowanego zwrotu podatku, nabywca produktów rolnych będzie miał prawo do odpowiedniego zwiększenia kwoty podatku naliczonego o kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym dokonał zapłaty tej kwoty na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem.

Dokumenty stwierdzające dokonanie zwrotu lub zapłaty powinny zawierać numer i datę wystawienia faktury VAT RR KOREKTA, a za datę zapłaty rolnikowi uznaje się dzień wydania dyspozycji przekazania środków finansowych na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem, jeżeli dyspozycja ta została zrealizowana.

PRZYKŁAD

Rolnik sprzedał w sierpniu 2026 r. produkty spółce A, która wystawiła mu fakturę VAT RR. Na fakturze zaniżono wartość netto za kilogram produktu. W związku z tym 30 września 2026 r. spółka wystawiła korektę i dopłaciła należną część zapłaty, która znalazła się na koncie rolnika 1 października 2026 r. Odliczenia zwrotu ryczałto-

wego spółka może dokonać w rozliczeniu za wrzesień 2026 r., gdyż 30 września wydano dyspozycję dokonania przelewu.

4. Jak oznaczać faktury korygujące VAT RR w JPK_VAT

Faktury korygujące VAT RR rozliczane przez nabywców produktów rolnych podlegają również oznaczeniom w JPK_VAT. Gdy faktura korygują VAT RR została wystawiona:

- w KSeF i nadano jej numer KSeF w momencie składania JPK_VAT – wpisujemy numer KSeF,
- w KSeF w trybie *offline*²⁴, ale nie nadano jej numeru KSeF w momencie składania JPK_VAT – wpisujemy kod DI,
- poza KSeF – zdaniem MF wpisujemy również kod DI, a nie kod BFK, który przeznaczony jest do oznaczania faktur wystawianych poza KSeF.

Dodatkowo stosujemy kod VAT_RR.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 116 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 9 września 2022 r. (sygn. 0112-KDIL13.4012.221.2022.2.JK)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi z 29 kwietnia 2015 r. (sygn. IPTPP4/4512-83/15-2/UNR)

Tomasz Krywan
doradca podatkowy

7 Jakie zasady fakturowania obowiązują, gdy miejsce świadczenia usługi jest za granicą

Krajowy System e-Faktur (dalej: KSeF) obowiązuje także przy usługach opodatkowanych poza UE. Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 11 września 2026 r. potwierdził, że polska spółka świadcząca usługi na rzecz kontrahenta z państwa trzeciego nie jest zwolniona z obowiązków fakturowych wynikających z krajowej ustawy o VAT. Jeżeli faktura jest wystawiana na podstawie polskich przepisów, należy ją również przesłać do KSeF, nawet gdy miejscem opodatkowania usług jest państwo trzecie.

MF Przechodząc do Państwa wątpliwości, wskazać należy, że podstawową zasadą jest, że państwo, na terytorium którego znajduje się miejsce świadczenia (opodatkowania) usług, określa zasady fakturowania.

Istnieją jednak wyjątki od tej zasady, m.in. dotyczą one świadczenia usług dokonywanych przez podatnika posiadającego na terytorium kraju siedzibę działalności gospodarczej, w przypadku gdy miejscem świadczenia tych usług jest terytorium:

- a) państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju, a osobą zobowiązaną do zapłaty podatku od wartości dodanej jest usługobiorca i faktura dokumentująca te czynności nie jest wystawiana przez tego usługobiorcę w imieniu i na rzecz podatnika (art. 106a pkt 2 lit. a ustawy),
- b) państwa trzeciego (art. 106a pkt 2 lit. b ustawy).

W takich przypadkach w zakresie fakturowania zastosowanie mają przepisy państwa, w którym usługodawca ma siedzibę lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, z którego świadczone są usługi lub w którym usługodawca ma stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, z którego świadczone są te usługi.

Jak wskazano powyżej, świadczone przez Spółkę przedmiotowe usługi są opodatkowane na terytorium państwa trzeciego.

Zatem, Są Państwo zobowiązani do wystawienia faktur dokumentujących świadczone na rzecz kontrahenta usługi spawalnicze, monterskie oraz rurarskie na podstawie art. 106b ust. 1 pkt 1 w zw. art. 106a pkt 2 lit. b ustawy – dla których miejscem opodatkowania jest terytorium państwa trzeciego.

(...) Mając zatem na uwadze powołane przepisy prawa oraz jak zostało rozstrzygnięte powyżej stwierdzić należy, że skoro są Państwo zobowiązani do wystawiania faktur według prawa krajowego w celu udokumentowania świadczonych ww. usług na rzecz kontrahenta, stosownie do art. 106b ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 106a pkt 1, art. 106a pkt 2 lit. b ustawy, to tym samym są Państwo zobowiązani również wystawić faktury ustrukturyzowane. Podkreślenia bowiem wymaga, że do ww. usług nie znajdą zastosowania wyłączenia ustawowe, o których mowa w art. 106ga ust. 2 ustawy.

Ponadto, zgodnie z dyspozycją art. 106gb ust. 4 ustawy, gdy miejscem świadczenia jest terytorium państwa trzeciego a nabywcą jest podmiot zagraniczny, Spółka zobowiązana jest przekazać/udostępnić nabywcy fakturę ustrukturyzowaną w sposób z nim uzgodniony.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna z 11 września 2026 r. Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.722.2026.3.AJB)

IV. TRANSAKCJE KRAJOWE

1 Czy zakup używanego motoroweru uprawnia do pełnego odliczenia VAT bez składania informacji VAT-26

■ PROBLEM

Podatnik będący czynnym podatnikiem VAT kupił używany motorower. Czy w celu odliczenia od jego zakupu pełnej kwoty VAT należy złożyć informację VAT-26?

■ RADA

Podatnikowi przysługuje prawo do odliczenia pełnej kwoty VAT z faktury dokumentującej zakup motoroweru, gdy jest on wykorzystywany do działalności opodatkowanej. Podatnik nie jest obowiązany do złożenia informacji VAT-26. Ta dotyczy wyłącznie pojazdów samochodowych.

■ UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, czynnemu podatnikowi VAT przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego. Trzeba przy tym pamiętać, że ustawa o VAT w art. 88 wprowadza wyjątki, które wyłączają omawiane prawo (zakładamy, że nie występują one w analizowanej sprawie).

Zatem odliczenie VAT generalnie będzie możliwe pod warunkiem:

- wystąpienia związku nabywanych towarów lub usług z czynnościami opodatkowanymi,
- niewystąpienia przesłanek negatywnych, o których mowa w art. 88 ustawy o VAT,
- posiadania statusu podatnika VAT czynnego przez podmiot odliczający VAT.

Jeśli wymienione przesłanki zostały spełnione, to prawo do odliczenia przysługuje. Należy jednak ustalić, czy mają w tym przypadku zastosowanie ograniczenia w odliczeniu VAT przewidziane dla samochodów.

W myśl art. 86a ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT, w przypadku wydatków związanych z pojazdami samochodowymi, kwotę podatku naliczonego stanowi 50% kwoty podatku wynikającej z faktury otrzymanej przez podatnika.

Warto przy tym zaznaczyć, że te ograniczenia dotyczą pojazdów samochodowych w rozumieniu przepisów ustawy z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (dalej: ustawa – Prawo o ruchu drogowym) o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony (art. 2 pkt 34 ustawy o VAT).

DEFINICJA

Pojazd samochodowy to pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia jazdę z prędkością 25 km/h. Określenie to nie obejmuje ciągnika rolniczego (art. 2 pkt 33 ustawy – Prawo o ruchu drogowym).

Pojazd silnikowy to pojazd wyposażony w silnik, z wyjątkiem motoroweru, pojazdu szynowego, roweru, wózka rowerowego, hulajnogi elektrycznej, urządzenia transportu osobistego i wózka inwalidzkiego (art. 2 pkt 32 ustawy – Prawo o ruchu drogowym).

Ustawa – Prawo o ruchu drogowym definiuje motorower jako pojazd dwu- lub trójkołowy zaopatrzony w silnik spalinowy o pojemności skokowej nieprzekraczającej 50 cm³ lub w silnik elektryczny o mocy nie większej niż 4 kW, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 45 km/h (art. 2 pkt 46 tej ustawy).

Zatem motorower nie jest pojazdem silnikowym ani pojazdem samochodowym. W związku z tym ograniczenia w odliczeniu podatku naliczonego, o których mowa w art. 86a ustawy o VAT, dotyczące samochodów osobowych i innych pojazdów samochodowych, nie mają zastosowania w przypadku nabycia motoroweru.

W konsekwencji podatnikowi przysługuje prawo do odliczenia pełnej kwoty VAT wynikającej z faktury dokumentującej jego zakup. Podatnik nie jest obowiązany do złożenia informacji VAT-26, która dotyczy wyłącznie pojazdów samochodowych. Oczywiście warunkiem odliczenia jest wykorzystywanie tego motoroweru do wykonywania czynności opodatkowanych i niewystąpienie przesłanek negatywnych, o których mowa w art. 88 ustawy o VAT.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86 ust. 1 i 2, art. 86a ust. 1 i 12 oraz art. 88 ustawy o VAT z 11 marca 2004 r. od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)
- art. 2 pkt 32 i 33, art. 2 pkt 40 i 46 ustawy z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1251; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 875)

©

Adrian Błaszkiwicz
ekspert z zakresu VAT

2 Jak rozliczyć VAT, gdy przekształcono zadatek w karę umowną

PROBLEM

W związku z zawarciem przedwstępnej umowy sprzedaży nieruchomości – niezabudowanej działki stanowiącej teren budowlany (brak zwolnienia z VAT) – sprzedawca otrzymał zadatek, co udokumentowano fakturą. Nie

doszło jednak do zawarcia tej umowy i sprzedawca zatrzymał zadatek jako rekompensatę. Skoro transakcja nie doszła do skutku, czy to oznacza, że:

- zadatek jako świadczenie o charakterze odszkodowawczym pozostaje poza VAT,
- sprzedawca jest uprawniony do wystawienia faktury korygującej *in minus*?

■ RADA

Zadatek przestał stanowić zapłatę na poczet dostawy nieruchomości. W związku z niewykonaniem zobowiązania przez niedosłzłego kupującego pełni jedynie funkcję kompensacyjną (sankcyjną). Dlatego sprzedawca w takiej sytuacji może wystawić fakturę korygującą.

■ UZASADNIENIE

Obowiązek podatkowy powstaje, jeżeli przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi podatnik otrzyma całość lub część zapłaty, w szczególności przedpłatę, zaliczkę, zadatek lub ratę. Ma to miejsce z chwilą otrzymania zaliczki lub zadatku w odniesieniu do otrzymanej kwoty. Wynika to z art. 19a ust. 8 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT). Dlatego sprzedawca, który otrzymał zadatek, musi rozpoznać obowiązek podatkowy i udokumentować go fakturą, gdy nabywca jest podatnikiem lub zażąda wystawienia faktury. Zadatek w chwili otrzymania dla rozliczeń VAT jest traktowany jak zaliczka. Jak wynika z art. 394 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (dalej: k.c.), w razie wykonania umowy zadatek ulega zaliczeniu na poczet świadczenia strony, która go dała. Jeżeli zaliczenie nie jest możliwe, zadatek ulega zwrotowi.

Zmiana charakteru zadatku

Sytuacja się zmienia, gdy nie dochodzi do zawarcia umowy, a sprzedawca zatrzymuje zadatek. Według przepisów k.c. w przypadku braku odmiennego zastrzeżenia umownego albo zwyczaju zadatek dany przy zawarciu umowy w razie jej niewykonania może zostać zatrzymany przez sprzedawcę. Jeśli nie dojdzie do zawarcia umowy z winy sprzedawcy, kupujący może żądać zwrotu zadatku w wysokości dwukrotnie wyższej.

Zatrzymanie zadatku stanowi świadczenie o charakterze odszkodowawczym lub kompensacyjnym, niepodlegające opodatkowaniu VAT.

Istotą odszkodowań nie jest płatność za świadczenie, ale rekompensata za szkodę. W opisywanym przypadku nie wystąpi transakcja ekwiwalentna, tj. świadczenie w zamian za wynagrodzenie. Zatem otrzymane odszkodowanie nie wiąże się z żadnym świadczeniem ze strony podatnika.

Dlatego zadek, który przepada niedoszłemu nabywcy, nie będzie podlegał opodatkowaniu VAT u niedoszego sprzedawcy.

Jak wyjaśnił TSUE – przykładowo w wyroku z 18 lipca 2007 r. w sprawie C-277/05 – kwoty zapłacone tytułem zadatku w ramach umów dotyczących świadczenia usług hotelarskich podlegających VAT, w razie gdy klient skorzysta z uprawnienia do odwołania rezerwacji, a kwoty te są zatrzymywane przez przedsiębiorstwo hotelarskie, należy uznać za odszkodowanie ryczałtowe płacone w celu naprawienia szkody poniesionej w następstwie niewykonania umowy przez klienta, bez bezpośredniego związku z jakąkolwiek odpłatnie świadczoną usługą, które nie podlega opodatkowaniu.

Potwierdzają to organy podatkowe. Jako przykład można przywołać interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 17 października 2025 r. (sygn. 0112-KDIL1-1.4012.474.2025.2.EK), w której organ wskazał, że:

MF (...) zatrzymanie zadatku przez Wnioskodawcę w sytuacji odstąpienia od umowy przez Spółkę w terminie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy (bez podania przyczyny) nie będzie stanowiło wynagrodzenia za świadczenie usługi polegającej na umożliwieniu odstąpienia od umowy, gdyż – jak wynika z okoliczności sprawy – odstąpienie od umowy stanowić będzie realizację uprawnienia przez Spółkę i jest czynnością jednostronną (...) zatrzymany przez Wnioskodawcę zadek będzie rodzajem rekompensaty za niespełnienie przez Spółkę zobowiązania wynikającego z zawartej umowy przedwstępnej. W rozpatrywanej sprawie nie sposób jest dostrzec świadczenia wzajemnego mającego wystarczający związek między świadczeniem usługi a zatrzymaniem przez Wnioskodawcę otrzymanego wcześniej zadatku, który to stanowi warunek konieczny dla opodatkowania danej czynności. (...) zatrzymany przez Wnioskodawcę zadek ma charakter rekompensaty (pełni funkcję odszkodowawczą), i nie będzie ekwiwalentem za wykonaną usługę, nie będzie także wynagrodzeniem za żadną czynność opodatkowaną. (...) kwota zatrzymanego przez Wnioskodawcę zadatku nie będzie wiązała się z wykonaniem przez Wnioskodawcę jakiegokolwiek świadczenia, i tym samym nie będzie mieściła się w katalogu czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług wymienionych w art. 5 ust. 1 ustawy.

Korekta faktury dokumentującej wpłatę zadatku

Na fakturze pierwotnej (zaliczkowej) podatek należny jest wykazany w prawidłowej wysokości. Jednak po zaistnieniu późniejszych okoliczności (niewykonanie umowy przez niedoszego nabywcę) wystawca faktury jest uprawniony do wystawienia faktury korygującej *in minus*.

Potwierdził to również m.in. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 18 czerwca 2026 r. (sygn. 0114-KDIP1-1.4012.360.2026.1.MM), wskazując dodatkowo:

MF W odniesieniu do okresu rozliczeniowego, w którym powinni Państwo ująć ww. faktury korygujące *in minus* wystawione jako faktury ustrukturyzowane w KSeF, należy

mieć na uwadze normę wynikającą z art. 29a ust. 13 ustawy. Zgodnie z tym przepisem obniżenia podatku należnego w wyniku opisaney korekty należy dokonać na bieżąco.

Oznacza to, że fakturę korygującą ustrukturyzowaną wysłaną do KSeF rozliczamy w miesiącu przesłania do systemu (nadanie numeru KSeF).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19a ust. 8 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)
- art. 394 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 795)

POWOŁANE ORZECZNICTWO:

- wyrok TSUE z 18 lipca 2007 r. w sprawie C-277/05

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 17 października 2025 r. (sygn. 0112-KDIL1-1.4012.474.2025.2.EK)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 18 czerwca 2026 r. (sygn. 0114-KDIP1-1.4012.360.2026.1.MM)

Łukasz Matusiakiewicz

radca prawny specjalizujący się w prawie podatkowym

3 Czy przekazanie samochodu na cele prywatne podatnika podlega opodatkowaniu VAT

PROBLEM

Podatnik chce wycofać samochód ze środków trwałych na cele prywatne (majątek osobisty). Samochód ten został zakupiony w styczniu 2022 r. za kwotę 10 000 zł netto. Z faktury zakupowej został odliczony VAT w 50%. Czy w momencie wycofania pojazdu ze środków trwałych na cele prywatne podatnik ma obowiązek naliczyć VAT od ceny rynkowej tego pojazdu na dzień wycofania ze środków trwałych? Pojazd miałby zostać wycofany w listopadzie 2026 r.

RADA

Tak, podatnik ma obowiązek naliczyć VAT od ceny rynkowej przekazanego samochodu. Nie ma znaczenia, że odliczył tylko 50% VAT. Jednocześnie podatnik nie odzyska części nieodliczonego VAT, gdyż minął okres korekty. Szczegóły w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Przez dostawę towarów rozumie się również przekazanie nieodpłatnie przez podatnika towarów należących do jego przedsiębiorstwa (w tym przekazanie towarów na cele

osobiste podatnika). Do opodatkowania dochodzi, jeżeli podatnikowi przysługiwało w całości lub w części prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych (art. 7 ust. 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług; dalej: ustawa o VAT).

Nie ma przy tym przepisu wyłączającego stosowanie art. 7 ust. 2 ustawy o VAT w przypadku nieodpłatnych dostaw samochodów, przy których nabyciu kwota podatku naliczonego była ograniczona do 50% (ze względu na brzmienie art. 86a ust. 1 ustawy o VAT). Dlatego też przekazanie samochodu na cele prywatne podatnika będzie podlegało opodatkowaniu VAT (według stawki 23%) jako nieodpłatna dostawa towarów.

WAŻNE! Przekazanie samochodu na cele prywatne podlega VAT również, gdy przy jego nabyciu odliczono 50% VAT.

Podstawą opodatkowania tej nieodpłatnej dostawy samochodu będzie cena nabycia z dnia przekazania na cele prywatne, czyli aktualna cena. W ten bowiem sposób interpretowane jest brzmienie art. 29a ust. 2 ustawy o VAT. Przepis ten stanowi, że w przypadku dostawy towarów, o której mowa w art. 7 ust. 2 ustawy o VAT, podstawą opodatkowania jest cena nabycia towarów lub towarów podobnych, a gdy nie ma ceny nabycia – koszt wytworzenia, określony w momencie tej dostawy towarów.

Podatnik może odzyskać część nieodliczonego VAT na podstawie art. 90b ust. 2 ustawy o VAT. W przypadku gdy w okresie korekty nastąpi sprzedaż pojazdu, uznaje się, że wykorzystanie go zostało zmienione na wykorzystanie wyłącznie do działalności gospodarczej, aż do końca okresu korekty.

Sprzedażą w rozumieniu VAT, zdaniem autora, są również czynności nieodpłatne, które na podstawie przepisów art. 7 ust. 2 oraz art. 8 ust. 2 ustawy o VAT uważa się za odpłatne. W konsekwencji za sprzedaż pojazdów samochodowych, o której mowa w art. 90b ust. 2 ustawy o VAT, należy uznać również podlegające opodatkowaniu VAT na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy o VAT nieodpłatne dostawy tych pojazdów.

W omawianym przypadku regulacja ta nie będzie miała jednak zastosowania, gdyż minął okres korekty, który wynosi:

- 60 miesięcy – gdy wartość początkowa samochodu przekracza 15 000 zł,
- 12 miesięcy – gdy wartość początkowa nie przekracza 15 000 zł.

Okres ten jest liczony od miesiąca, w którym odpowiednio nabyto, dokonano importu lub oddano do używania ten pojazd samochodowy.

PRZYKŁAD

W kwietniu 2026 r. podatnik przesyłający pliki JPK_V7M wykupił samochód osobowy z leasingu za 2000 zł netto + 460 zł VAT. Z otrzymanej faktury za wykup odliczył 230 zł.

W sierpniu 2026 r. podatnik przekazał samochód na cele osobiste. Naliczył w związku z tym VAT od wartości rynkowej. Jednocześnie podatnik stał się uprawniony do odliczenia w drodze korekty 8/12 (przekazanie samochodu na cele osobiste nastąpiło bowiem w ósmym od końca miesiącu dwunastomiesięcznego okresu korekty) kwoty podatku nieodliczonego z faktury wykupu, to jest 153 zł. Kwotę tę (bez znaku minus) podatnik mógł wykazać w polu K_45 części ewidencyjnej oraz uwzględnić w polu P_45 części deklaracyjnej pliku JPK_V7M za sierpień 2026 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ust. 1 pkt 1, art. 7 ust. 2, art. 29a ust. 2, art. 86a ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

Tomasz Krywan
doradca podatkowy

4 Czy sprzedaż wynajmowanego lokalu jest zwolniona z VAT i czy trzeba skorygować odliczony VAT

PROBLEM

Czynny podatnik VAT prowadzi działalność głównie w zakresie najmu (najem firmom, brak zwolnienia z VAT). W 2021 r. nabył od dewelopera lokal i odliczył VAT. Nieruchomość jest od początku wykorzystywana na potrzeby najmu, wyłącznie opodatkowanego. Została wprowadzona do ewidencji środków trwałych. Nie dokonywano również jej ulepszeń. Pod koniec 2026 r. lokal zostanie sprzedany. Czy do dostawy znajdzie zastosowanie zwolnienie wynikające z art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT)? Czy trzeba będzie korygować odliczony VAT?

RADA

Tak, dostawa tego lokalu korzysta ze zwolnienia, bo minęły ponad 2 lata od pierwszego zasiedlenia. Jeśli sprzedaż lokalu nastąpi w 2026 r., to podatnik będzie zobowiązany skorygować 5/10 odliczonego VAT (należy dokonać korekty za 5 lat, czyli licząc kolejno lata od 2026 r. do 2030 r.). Korekty dokonuje się jednorazowo. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Sprzedaż nieruchomości, w tym jej części (lokalu), może korzystać ze zwolnienia z VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT. Z przepisów tych wynika, że ze zwol-

nienia korzysta dostawa budynków, budowli lub ich części, gdy między pierwszym zasiedleniem a sprzedażą upłynął okres co najmniej 2 lat. Pierwsze zasiedlenie definiuje art. 2 pkt 14 ustawy o VAT.

DEFINICJA

Pierwsze zasiedlenie – rozumie się przez to oddanie do użytkowania pierwszemu nabywcy lub użytkownikowi lub rozpoczęcie użytkowania na potrzeby własne budynków, budowli lub ich części, po ich:

- wybudowaniu lub
- ulepszeniu, jeżeli wydatki poniesione na ulepszenie, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym, stanowiły co najmniej 30% wartości początkowej.

Oznacza to, że do pierwszego zasiedlenia doszło w omawianym przypadku w 2021 r. Zatem w momencie sprzedaży minęły już 2 lata od pierwszego zasiedlenia, a w okresie użytkowania nie ponoszono wydatków na ulepszenie. Dlatego sprzedaż lokalu korzysta ze zwolnienia z VAT, chyba że sprzedawca zrezygnuje z niego na podstawie art. 43 ust. 10 ustawy o VAT. Jest to możliwe, gdy obie strony transakcji będą podatnikami VAT czynnymi i złożą stosowne oświadczenie przed dniem dokonania dostawy właściwemu dla nabywcy naczelnikowi urzędu skarbowego lub najpóźniej w akcie notarialnym.

Warto przypomnieć, iż według art. 29a ust. 8 ustawy o VAT przy sprzedaży budynków, budowli lub ich części dokonywanej wraz z dostawą gruntu, na którym są one posadowione, grunt dzieli ich byt prawny w zakresie opodatkowania VAT. W efekcie do dostawy gruntu stosuje się analogiczną stawkę podatku, jak przy dostawie budynków, budowli lub ich części trwale z gruntem związanych. Dlatego gdy lokal będzie zwolniony z VAT, również do dostawy udziału w gruncie zastosujemy zwolnienie.

Kiedy konieczna jest korekta odliczonego VAT

Jeśli strony transakcji nie zrezygnują ze zwolnienia z VAT, należy ustalić, czy istnieje obowiązek korekty odliczonego VAT, a jeśli tak, to w jakiej wysokości.

Podatnik jest zobowiązany dokonać korekty podatku naliczonego, jeżeli zmienia się przeznaczenie środków trwałych (np. ze związanych z czynnościami opodatkowanymi na czynności zwolnione).

Obowiązek korekty wystąpi, gdy podatnik w okresie trwania korekty dokona zbycia środka trwałego. Przyjmuje się tu, że zbyte składniki majątku (przy dostawie zwolnionej) służą przez pozostały okres korekty tylko działalności zwolnionej, aż do końca okresu korekty.

Jeśli strony transakcji zrezygnują ze zwolnienia i zdecydują się opodatkować planowaną transakcję, wówczas nie dojdzie do zmiany przeznaczenia lokalu. W konsekwencji nie wystąpi też obowiązek dokonania korekty odliczonego podatku naliczonego.

W jakiej wysokości należy skorygować VAT

W przypadku nieruchomości i praw wieczystego użytkowania gruntów okres korekty wynosi 10 lat, licząc od roku, w którym takie składniki majątkowe zostały oddane do użytkowania (art. 91 ust. 2 ustawy o VAT).

Korekta powinna być dokonana jednorazowo w odniesieniu do całego pozostałego okresu korekty, w JPK_V7 za okres rozliczeniowy, w którym nastąpiła sprzedaż.

W omawianym przypadku, jeżeli sprzedaż lokalu, który został oddany do użytkowania w 2021 r., nastąpi w 2026 r., trzeba dokonać korekty w wysokości odpowiadającej 5/10 łącznej kwoty VAT odliczonego przy zakupie.

Zaprezentowane stanowisko potwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej m.in. w interpretacji indywidualnej z 17 września 2026 r. (sygn. 0112-KDIL3.4012.517.2026.3.AW).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 pkt 14, art. 43 ust. 1 pkt 10 i ust. 10–11, art. 91 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

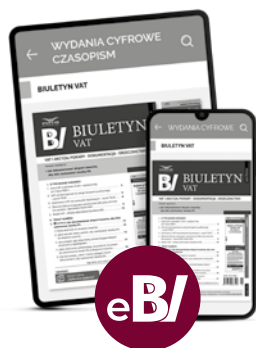
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 17 września 2026 r. (sygn. 0112-KDIL3.4012.517.2026.3.AW)

Łukasz Matusiakiewicz

radca prawny, specjalizujący się w prawie podatkowym

Abonament 2027

Przedłuż abonament
BIULETYNU VAT
i wybierz jeden z prezentów!

Zobacz więcej:
oferta2027.infor.pl

V. TRANSAKCJE ZAGRANICZNE

1 Jak należy rozliczyć import i odsprzedaż towarów na rzecz kontrahenta z innego kraju UE, gdy towar nie trafia do Polski

■ PROBLEM

Firma kupuje towary od kontrahenta z Chin, które są odbierane w Rotterdamie i tam odprawiane przez holenderskiego przedstawiciela podatkowego (agencję celną) w ramach procedury importowej 42. W wyniku jej zastosowania dochodzi do zwolnienia nabywanych towarów z VAT z tytułu importu, bo towary są po przywozie spoza UE odsprzedawane i bezpośrednio transportowane do Francji. Firma z Chin wystawiła fakturę na polską firmę. Towar został sprzedany francuskiemu kontrahentowi. Czy polska firma musi rozliczyć z tego tytułu VAT w Polsce?

■ RADA

Opisana w pytaniu transakcja nie podlega opodatkowaniu VAT w Polsce. Może wystąpić obowiązek rozliczenia VAT w Holandii. Szczegóły – w uzasadnieniu.

■ UZASADNIENIE

Z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) wynika, że opodatkowaniu VAT podlegają odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju. Dlatego należy ustalić, czy import towarów oraz dostawa na rzecz francuskiego kontrahenta miały miejsce w Polsce według ustawy o VAT.

Kiedy rozliczamy VAT od importu w Polsce

Przez import towarów rozumie się przywóz towarów z terytorium państwa trzeciego na terytorium Unii Europejskiej. Natomiast miejscem importu towarów jest terytorium państwa członkowskiego, na którym towary znajdują się w momencie ich wprowadzenia na terytorium Unii Europejskiej. Miejscem zaimportowania towarów jest Holandia. To tam polski podatnik, jeśli jest importerem, dokonuje rozliczenia. W Polsce z tego tytułu nie ma żadnych obowiązków.

Gdzie rozliczamy WDT

Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów (WDT), by była opodatkowana w Polsce, musi polegać m.in. na przemieszczeniu towarów z Polski do innego państwa członkowskiego. VAT jest podatkiem o charakterze terytorialnym, co oznacza, że opodatkowaniu w danym państwie podlegają tylko te czynności, które zostaną uznane za wykonane w tym państwie. Przepisy ustawy o VAT wskazują, że dostawę towarów, których transport na terytorium Unii Europejskiej rozpoczyna się w kraju trzecim, dokonywaną przez podatnika, który równocześnie jest podatnikiem z tytułu importu tych towarów, uważa się za dokonaną na terytorium państwa członkowskiego importu albo zaimportowania tych towarów (art. 22 ust. 4 ustawy o VAT). Oznacza to, że dostawa towarów z Holandii do Francji powinna zostać rozliczona przez polskiego podatnika według holenderskich przepisów.

Zaimportowany towar w żadnym momencie nie znajdował się na terytorium Polski, czyli nie był przemieszczany do Polski bądź z Polski. Zatem na terytorium kraju nie wystąpi żadna czynność podlegająca opodatkowaniu VAT, wymieniona w art. 5 ustawy o VAT.

Kiedy rozliczamy WNT w Polsce

Z art. 25 ustawy o VAT wynika, że WNT uznaje się za dokonaną na terytorium państwa członkowskiego, na którym towary znajdują się w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu. Oznacza to, że w omawianym przypadku będzie to Francja i obowiązany do rozliczenia będzie zapewne francuski kontrahent. Nabycie towarów od kontrahenta z Chin nie stanowiło WNT w Polsce, bowiem w wyniku dokonanej dostawy towar nie był wysyłany ani transportowany do Polski z innego kraju UE.

Przedstawiony sposób rozliczenia potwierdził m.in. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji z 17 lipca 2026 r. (sygn. 0113-KDIP1-2.4012.463.2026.2.AJB), która dotyczyła podobnej sytuacji (import w Niemczech i od razu wywóz do jeszcze innego państwa UE).

Reasumując, skoro podczas dokonywania opisanej transakcji brak było czynności opodatkowanych VAT na terytorium kraju, to w JPK_V7 i informacjach podsumowujących VAT UE nie wykazujemy ani importu towarów, ani dostawy towarów transportowanych między krajami UE innymi niż Polska.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 pkt 7, art. 5 ust. 1, art. 9, art. 13, art. 22, art. 25, art. 26a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 17 lipca 2026 r. (sygn. 0113-KDIP1-2.4012.463.2026.2.AJB)

Łukasz Matusiakiewicz

radca prawny specjalizujący się w prawie podatkowym

2 Jak rozliczyć zakup domeny od zagranicznego kontrahenta przed rozpoczęciem działalności

PROBLEM

Klient otworzył działalność gospodarczą w październiku 2026 r., ale we wrześniu 2026 r. rozpoczął zakupy na firmę z dofinansowania z urzędu pracy. Na wszystkich fakturach są już NIP i dane firmy. 16 września 2026 r. dokonał zakupu domeny od kontrahenta z Cypru, który ma aktywny VAT-UE. Jak rozliczyć fakturę w VAT? Czy klient powinien złożyć VAT-9M za wrzesień 2026 r., kiedy jeszcze nie był zarejestrowany do VAT, i zapłacić ten podatek?

RADA

Zakup domeny należy potraktować jako wydatek przygotowawczy związany z planowaną działalnością gospodarczą opodatkowaną VAT. Późniejsza data rozpoczęcia działalności w CEIDG oraz brak rejestracji VAT i VAT-UE we wrześniu 2026 r. nie przesądzą o prywatnym charakterze zakupu. Jeżeli od początku domena była nabyta na potrzeby działalności, właściwym krokiem będzie dokonanie rejestracji VAT-R i VAT-UE już od września 2026 r. oraz rozliczenie zakupu jako importu usług, a nie składanie VAT-9M jako podatnik zwolniony z VAT. Przy założeniu, że domena od początku służyła działalności opodatkowanej, VAT należny z tytułu importu usług będzie co do zasady jednocześnie podlegał odliczeniu. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Z art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) wynika, iż podatnikiem jest osoba wykonująca samodzielnie działalność gospodarczą, przy czym działalność gospodarcza obejmuje również czynności przygotowawcze podejmowane przed formalnym rozpoczęciem sprzedaży.

Czynności przygotowawcze a status podatnika VAT

O statusie podatnika nie decyduje więc wyłącznie data rozpoczęcia działalności wskazana w CEIDG ani dzień dokonania formalnej rejestracji VAT-R jako podatnika czynnego. Znaczenie czynności przygotowawczych potwierdza orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE. W wyroku z 14 lutego 1985 r. w sprawie C-268/83, Rompelman, Trybunał przyjął, że podejmowanie czynności przygotowawczych do przyszłej działalności gospodarczej może już stanowić działalność gospodarczą dla celów VAT. W konsekwencji prawo do odliczenia nie powinno być automatycznie odsuwane do momentu rozpoczęcia faktycznej sprzedaży.

Odliczenie VAT od wydatków poniesionych przed rejestracją

W analizowanym przypadku okoliczności wskazują, że już we wrześniu klient działał z zamiarem rozpoczęcia działalności gospodarczej. Otrzymał dofinansowanie z urzędu pracy, dokonał zakupów przeznaczonych dla przyszłej firmy, posiadał NIP, a faktura została wystawiona na dane związane z działalnością. Zakup domeny miał zatem gospodarczy, a nie prywatny charakter.

Takie podejście znajduje potwierdzenie w aktualnej praktyce organów podatkowych. W interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 24 marca 2026 r. (sygn. 0114-KDIP1-3.4012.181.2026.1.JG) organ potwierdził, że podatnik może odliczyć VAT od zakupów dokonanych przed formalną rejestracją jako podatnik VAT czynny, jeżeli zakupy te służą działalności opodatkowanej. W takich przypadkach praktyka interpretacyjna dopuszcza odpowiednie uporządkowanie zgłoszenia VAT-R i objęcie wcześniejszego okresu rozliczeniem VAT.

Zakup domeny od podmiotu z Cypru jako import usług

W odniesieniu do zakupu samej domeny istotne jest jednak nie tylko prawo do odliczenia, ale przede wszystkim prawidłowe rozliczenie samej transakcji. Jeżeli cypryjski kontrahent świadczy usługę na rzecz podatnika działającego w ramach działalności gospodarczej, zastosowanie znajduje art. 28b ustawy o VAT. Miejscem świadczenia usługi jest wówczas Polska, a po stronie polskiego nabywcy powstaje obowiązek rozpoznania importu usług na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o VAT.

Rejestracja VAT-UE a rozliczenie nabycia usług z zagranicy

Brak wcześniejszej rejestracji VAT-UE nie zmienia charakteru transakcji. Jest to uchybienie formalne, które należy naprawić. Obowiązek rejestracji VAT-UE przed nabyciem usług objętych art. 28b ustawy o VAT wynika z art. 97 ust. 3 tej ustawy.

Z tego względu polski podatnik nie powinien rozliczać transakcji wyłącznie przez deklarację VAT-9M jako nabycia dokonanego przez podatnika zwolnionego z VAT. Bardziej spójne jest objęcie września 2026 r. rozliczeniem VAT jako okresu, w którym wykonywane były już czynności przygotowawcze do działalności opodatkowanej. Rozliczenie powinno się zostać dokonane w JPK_V7 i informacji VAT UE.

Jeżeli kontrahent cypryjski wystawił fakturę na kwotę netto plus VAT, należy dążyć do jej skorygowania. Przy prawidłowym rozliczeniu B2B faktura powinna być zasadniczo wystawiona bez VAT, a polski nabywca powinien wykazać VAT należny od importu usług.

Jeżeli domena służy wyłącznie czynnościom opodatkowanym, ten sam VAT może zostać odliczony jako VAT naliczony.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 pkt 9, art. 15 ust. 1 i 2, art. 17 ust. 1 pkt 4, art. 28a, art. 28b ust. 1, art. 86 ust. 1, ust. 2 pkt 4, art. 88 ust. 4, art. 96 ust. 1, art. 97 ust. 3 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 24 marca 2026 r. (sygn. 0114-KDIP1-3.4012.181.2026.1.JG)

Patrycja Kubiesa
doradca podatkowy

3 Czy należy rozliczyć WDT w przypadku nieodpłatnego użyczenia kontrahentowi towaru do czasowego używania (testów)

PROBLEM

Spółka oferuje kontrahentom możliwość darmowego użyczenia produkowanych towarów. Użyczane towary cały czas pozostają własnością spółki. Kontrahent otrzymuje je wyłącznie w celu przetestowania przed ewentualnym zakupem. Użyczenie następuje zwykle na miesiąc. Działanie takie stanowi element polityki sprzedażowo-marketingowej. Towary nie służą zaspokojeniu potrzeb konsumpcyjnych klienta, a ich użyczenie ma na celu zapoznanie go z cechami produktu (działaniem, funkcjonalnościami itp.), czyli również zachęcenie go do zakupu. Towary są wysyłane z Polski do kontrahenta z innego państwa UE w celu ich czasowego użyczenia (towar jest więc fizycznie przemieszczany, np. do Niemiec).

Jakie skutki w VAT mają sytuacje, gdy:

- nieodpłatne użyczenie towarów kontrahentowi nie skutkuje sprzedażą (towar wraca do Polski),
- kontrahent po okresie próbnym realizuje opcję „zatrzymania” towaru, tzn. decyduje się na zakup.

RADA

W pierwszym przypadku nie dochodzi do czynności opodatkowanej, tj. ani do dostawy towaru, ani do nieodpłatnego świadczenia usług opodatkowanych VAT. W drugim, jeśli po zakończeniu okresu użyczenia kontrahent

zdecyduje się na zakup towaru, należy rozliczyć wewnątrzwspólnotową dostawę towarów (WDT). Transakcja podlega opodatkowaniu VAT stawką 0%, pod warunkiem spełnienia przesłanek, zwłaszcza posiadania dokumentów potwierdzających wywóz towarów do innego państwa członkowskiego. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Sposób rozliczenia bezpłatnego użyczenia towarów zależy od tego, czy kontrahent kupi towar, czy go odeśle.

1. Kontrahent odsyła użyczony towar

Gdy podmiot, któremu użyczono towar do testów, nie zdecyduje się na zakup i nastąpi zwrot towarów, to nie wystąpi przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel. Czyli nie będzie tu dostawy towarów, także dostawy wewnątrzwspólnotowej.

Pamiętajmy bowiem, że WDT to nie jakikolwiek wywóz towarów z terytorium kraju, ale wywóz w wykonaniu dostawy towarów. Dlatego nie rozliczamy VAT od dostawy towarów.

W przypadku gdy towary są wysyłane z Polski do państwa kontrahenta w celu ich czasowego użyczenia, by w wyniku przetestowania towarów kontrahent mógł podjąć decyzję o ich kupnie – nie dochodzi też do tzw. nietransakcyjnego przemieszczenia zrównanego z WDT. Na podstawie art. 13 ust. 4 pkt 7 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) występuje wyłączenie tego obowiązku.

Nie opodatkujemy VAT również nieodpłatnego użyczenia towarów kontrahentowi, uznanego za nieodpłatne świadczenie usług (art. 8 ust. 2 ustawy o VAT). To świadczenie należy traktować jako dokonywane na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą. Nie jest to bowiem świadczenie w celu zaspokojenia czyichś potrzeb konsumpcyjnych. Kluczowy jest natomiast aspekt marketingowy, promocyjny czy reklamowy.

2. Kontrahent decyduje się na zakup użyczonego towaru

Jeśli zaś towar zostanie za granicą, gdyż kontrahent zdecyduje się na zakup, to nie będzie to jednak sprzedaż krajowa za granicą. Będzie to WDT, gdyż zgodnie z art. 13 ust. 5 ustawy o VAT dochodzi do „ustania okoliczności” uzasadniających zastosowanie wyłączenia z art. 13 ust. 4 pkt 7 ustawy o VAT. Tym samym, dopiero w momencie decyzji o zatrzymaniu towaru przez kontrahenta i braku jego zwrotu do Polski powstanie obowiązek rozliczenia WDT.

2.1. Ustalenie obowiązku podatkowego

Obowiązek podatkowy w przypadku nietransakcyjnego WDT powstaje w momencie ustania okoliczności powodujących, że przemieszczania towarów nie uznaje się za WDT (art. 20 ust. 4 ustawy o VAT). Nie ma znaczenia moment wystawienia faktury ani upływ czasu od ustania tych okoliczności. Jest to więc rozwiązanie szczególne w stosunku do zasady z art. 20 ust. 1 ustawy o VAT, że obowiązek podatkowy w WDT powstaje w wyniku wystawienia faktury, nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano tej dostawy.

Powstaje pytanie, kiedy można mówić o „ustaniu tych okoliczności”? Zdaniem autora należy przyjąć, że jest to decyzja kontrahenta o zakupie użyzonego towaru. Ustawodawca nie wyznacza jednocześnie terminu, kiedy musi zostać zakończone używanie towaru i jego zwrot do Polski.

2.2. Prawo do stawki 0%

Opisane tu WDT podlega opodatkowaniu według stawki podatku 0%, pod warunkiem że:

- podatnik dokonał dostawy na rzecz nabywcy posiadającego właściwy i ważny numer identyfikacyjny dla transakcji wewnątrzwspólnotowych, nadany przez państwo członkowskie właściwe dla nabywcy, zawierający dwuliterowy kod stosowany dla podatku od wartości dodanej, który nabywca podał podatnikowi,
- podatnik przed upływem terminu do złożenia deklaracji podatkowej za dany okres rozliczeniowy posiada w swojej dokumentacji dowody, że towary będące przedmiotem wewnątrzwspólnotowej dostawy zostały wywiezione z terytorium kraju i dostarczone do nabywcy na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju,
- podatnik, składając deklarację podatkową, w której wykazuje tę dostawę towarów, jest zarejestrowany jako podatnik VAT UE.

Przedstawione stanowisko potwierdził m.in. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 9 marca 2026 r. (sygn. 0113-KDIP1-2.4012.1189.2025.2.PRP).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ust. 1 pkt 1, art. 7 ust. 1 i ust. 2, art. 8 ust. 2, art. 13 ust. 1 i ust. 3–5, art. 20 ust. 4, art. 42 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 9 marca 2026 r. (sygn. 0113-KDIP1-2.4012.1189.2025.2.PRP)

Łukasz Matusiakiewicz

radca prawny specjalizujący się w prawie podatkowym

1 Czy usługi nauczania gry na instrumentach są zwolnione z VAT

PROBLEM

Biuro rachunkowe rozlicza klienta, który jest osobą fizyczną zarejestrowaną jako czynny podatnik VAT. Klient chciałby rozszerzyć zakres prowadzonej działalności o naukę gry na fortepianie. Czy świadcząc usługi w tym zakresie, może korzystać ze zwolnienia obejmującego nauczanie świadczone przez nauczycieli?

RADA

Nie, aktualne stanowisko reprezentowane przez organy podatkowe jest takie, że usługi nauki gry na instrumentach nie korzystają ze zwolnienia z VAT obejmującego usługi świadczone przez nauczycieli. Według KIS zwolnienie nie przysługuje nawet wówczas, gdy lekcje prowadzi nauczyciel posiadający wykształcenie muzyczne i przygotowanie pedagogiczne.

UZASADNIENIE

Usługi prywatnego nauczania mogą korzystać ze zwolnienia z VAT, jeśli spełnione są warunki tego zwolnienia uregulowane w art. 43 ust. 1 pkt 27 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT). Z przepisu tego wynika, iż zwalnia się od podatku usługi prywatnego nauczania na poziomie przedszkolnym, podstawowym, ponadpodstawowym i wyższym, świadczone przez nauczycieli.

Zwolnienie to ma zastosowanie, jeżeli spełnione są łącznie trzy warunki, tj.:

- 1) świadczone są usługi prywatnego nauczania,
- 2) jest to nauczanie na poziomie przedszkolnym, podstawowym, ponadpodstawowym i wyższym,
- 3) usługi te są świadczone przez nauczyciela.

Zatem w praktyce należy spełnić dwie przesłanki jednocześnie:

- podmiotową – usługę musi świadczyć nauczyciel działający na własny rachunek,
- przedmiotową – musi to być prywatne nauczanie obejmujące kształcenie powszechne lub wyższe, a nie nauczanie specjalistyczne.

Tymczasem, jako usługi nauczania specjalistycznego, ze zwolnienia wynikającego z art. 43 ust. 1 pkt 27 ustawy o VAT nie korzystają, zdaniem organów podatkowych, między innymi usługi:

- nauki gry w szachy (interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 17 kwietnia 2023 r., sygn. 0112-KDIL3.4012.113.2023.2.EW),
- w zakresie nauki tańca i choreografii (interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 21 lipca 2023 r., sygn. 0114-KDIP4-2.4012.181.2023.2.AA),
- nauczania śpiewu i gry na instrumentach (interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 listopada 2023 r., sygn. 0112-KDIL3.4012.541.2023.2.EW, oraz z 12 lutego 2026 r., sygn. 0112-KDIL3.4012.799.2025.2.MS),
- nauczania gry na gitarze kierowane zarówno do dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, młodzieży, jak i osób dorosłych (interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 14 lipca 2022 r., sygn. 0114-KDIP4-2.4012.227.2022.2.MB, oraz z 11 marca 2026 r., sygn. 0112-KDIL1-1.4012.970.2025.3.WK),
- nauki gry na fortepianie/pianinie (interpretacja indywidualna z 15 listopada 2024 r., sygn. 0114-KDIP4-2.4012.578.2024.2.MZA).

WAŻNE! Według KIS usługi prywatnego nauczania świadczone przez nauczycieli w zakresie nauki gry na instrumentach nie mogą korzystać ze zwolnienia z VAT, gdyż jest to nauczanie specjalistyczne, a nie usługi kształcenia na poziomie przedszkolnym, podstawowym, ponadpodstawowym czy wyższym.

Zatem nie ma możliwości, aby Państwa klient świadczący usługi prywatnego nauczania gry na fortepianie korzystał ze zwolnienia z VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 27 ustawy o VAT. Zastosowania nie znajdzie żadne z pozostałych zwolnień przedmiotowych ani obniżona stawka VAT. W konsekwencji świadczenie tych usług będzie opodatkowane VAT według stawki podstawowej 23% (na podstawie art. 41 ust. 1 w zw. z art. 146ef ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 41 ust. 1 w zw. z art. 146ef ust. 1 pkt 1, art. 43 ust. 1 pkt 27 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 17 kwietnia 2023 r. (sygn. 0112-KDIL3.4012.113.2023.2.EW)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 21 lipca 2023 r. (sygn. 0114-KDIP4-2.4012.181.2023.2.AA)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 listopada 2023 r. (sygn. 0112-KDIL3.4012.541.2023.2.EW)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 12 lutego 2026 r. (sygn. 0112-KDIL3.4012.799.2025.2.MS)

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 14 lipca 2022 r. (sygn. 0114-KDIP4-2.4012.227.2022.2.MB)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 11 marca 2026 r. (sygn. 0112-KDIL1-1.4012.970.2025.3.WK)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 15 listopada 2024 r. (sygn. 0114-KDIP4-2.4012.578.2024.2.MZA)

Tomasz Krywan
doradca podatkowy

2 Czy szkoła wynajmująca długoterminowo mieszkania nauczycielom powinna posiadać kasę rejestrującą

PROBLEM

Szkoła posiada w trwałym zarządzie mieszkania, internat oraz stołówkę. Mieszkania są wynajmowane długoterminowo nauczycielom, którzy pracują w szkole. Dokonują oni opłat za czynsz oraz za media (wodę + ścieki według poborów liczników, ogrzewanie). Czy w związku z tym szkoła powinna posiadać kasę rejestrującą, na której należy rejestrować te opłaty za najem i media?

RADA

Nie, szkoła nie musi posiadać kasy rejestrującej do ewidencjonowania opłat za czynsz i media pobierane od nauczycieli, którym wynajmuje mieszkania będące w trwałym zarządzie szkoły. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Sprzedaż, tj. dostawa towarów oraz świadczenie usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych, podlega co do zasady ewidencjonowaniu za pomocą kas rejestrujących (art. 111 ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług; dalej: ustawa o VAT). Istnieją jednak zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania, które określają przepisy rozporządzenia z 17 grudnia 2024 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (dalej: rozporządzenie).

Rozporządzenie to przewiduje m.in. zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania dostaw towarów i świadczenia usług dokonywanych przez podatnika na rzecz jego pracowników (§ 2 ust. 1 w zw. z poz. 39 załącznika do rozporządzenia). Powoduje to, że świadczone na rzecz nauczycieli będących pracownikami szkoły usługi najmu długoterminowe-

go oraz sprzedaż im mediów są zwolnione z obowiązku ewidencjonowania. Szkoła nie musi zatem z tego tytułu posiadać kasy rejestrującej.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 111 ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)
- § 2 ust. 1 w zw. z poz. 39 załącznika do rozporządzenia z 17 grudnia 2024 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U. z 2024 r. poz. 1902; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 420)

©®

Tomasz Krywan
doradca podatkowy

3 Czy przy zajęciu wierzytelności stosować MPP

PROBLEM

Spółka otrzymała od kontrahenta fakturę za nabyte usługi budowlane, której rozliczenia należy dokonać z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności (dalej również jako MPP). Kilka dni później spółka otrzymała pismo od komornika o zajęciu wierzytelności z tytułu świadczonych usług. Czy wobec tego faktura nadal powinna zostać opłacona z zastosowaniem MPP?

RADA

Nie. Zapłata wierzytelności zajętej przez komornika nie powinna być dokonana z zastosowaniem MPP, nawet wówczas, jeżeli wierzytelność wynika z faktury dotyczącej usługi budowlanej objętej obowiązkiem stosowania mechanizmu podzielonej płatności. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Z art. 108a ust. 1a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) wynika, iż nabywcy towarów i usług mają obowiązek dokonywania płatności z zastosowaniem MPP. Jest tak, jeżeli łącznie spełnionych jest pięć warunków wynikających z przepisów art. 108a ustawy o VAT (zob. tabela).

Tabela. Warunki stosowania obowiązkowego MPP

Lp	Warunki
1	2
1	Podatnik VAT otrzymał fakturę z wykazaną kwotą VAT albo przekazuje całość lub część zapłaty przed dokonaniem dostawy towarów lub wykonaniem usługi
2	Otrzymana faktura dokumentuje nabycie towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT albo nabycia towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT dotyczy kwota płacona przed dokonaniem dostawy towarów lub wykonaniem usługi (zaliczka)

1	2
3	Kwota należności na otrzymanej fakturze przekracza 15 000 zł lub jej równowartość wyrażoną w walucie obcej
4	Płatność nie jest dokonywana w drodze potrącenia wierzytelności; to wyłączenie ma zastosowanie w zakresie, w jakim kwoty należności są potrącane
5	Płatność nie wynika z faktury dokumentującej transakcje realizowane w wykonaniu umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, jeżeli podmiot, na rzecz którego dokonywana jest płatność, na dzień dostawy był: ■ partnerem prywatnym, z którym podmiot publiczny zawarł umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym, lub ■ jednoosobową spółką partnera prywatnego albo spółką kapitałową, której jedynymi wspólnikami są partnerzy prywatni, z którą podmiot publiczny zawarł umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym

Z opublikowanych przez Ministra Finansów objaśnień podatkowych z 23 grudnia 2019 r. w sprawie MPP wynika, że obowiązek zapłaty w podzielonej płatności nie dotyczy płatności z tytułu wierzytelności zajętej przez komornika lub organ egzekucyjny. Jak w nich czytamy:

MF (...) w tym przypadku, w miejsce obowiązku zapłaty kontrahentowi za nabyte towary lub usługi, wstępuje nowy tytuł płatności, czyli realizacja egzekucji z zajętej wierzytelności. Stąd w takiej sytuacji podatnik (nabywca) nie będzie miał obowiązku zapłaty do komornika lub organu egzekucyjnego w podzielonej płatności. Mamy w tym przypadku do czynienia ze szczególnym charakterem relacji prawnej, który decyduje o braku zastosowania MPP przez nabywcę w płatnościach na rzecz komornika lub organu egzekucyjnego. Nabywca w tej sytuacji nie powinien płacić w mechanizmie podzielonej płatności, ponieważ w tym przypadku realizuje on otrzymane od organu egzekucyjnego lub komornika sądowego zajęcie wierzytelności pieniężnej.

WAŻNE! Zapłata wierzytelności zajętej przez komornika nie podlega obowiązkowi zastosowania MPP, nawet wówczas gdy wierzytelność wynika z faktury objętej tym mechanizmem.

Zatem faktura nie powinna zostać opłacona z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, lecz w „zwykły” sposób (na rachunek bankowy komornika).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 108a ust. 1a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

Tomasz Krywan
doradca podatkowy

4 Czy można zastosować stawkę 0% do dostawy podłogi interaktywnej dla placówki oświatowej

PROBLEM

Podatnik prowadzi działalność gospodarczą w zakresie dostaw sprzętu, wyposażenia oraz nowoczesnych pomocy dydaktycznych dla szkół i przedszkoli. Zamierza dostarczyć placówce oświatowej podłogę interaktywną. Urządzenie składa się z jednostki centralnej komputera, projektora oraz kamery wykrywającej ruch użytkownika. Czy dostawa ta może być opodatkowana stawką 0%?

RADA

Dostawa podłogi interaktywnej dla placówki oświatowej może być objęta stawką VAT 0%, jeśli urządzenie zostanie uznane za zestaw komputera stacjonarnego w rozumieniu załącznika nr 8 do ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT). Warunkiem jest także spełnienie wymogów dokumentacyjnych określonych w art. 83 ust. 14–15 ustawy o VAT. Zastosowanie stawki 0% wiąże się jednak ze sporem z organami podatkowymi, które mimo korzystnych orzeczeń sądów nadal uznają, że sprzedaż tego urządzenia jest opodatkowana stawką 23%.

UZASADNIENIE

Zasady opodatkowania dostaw sprzętu na rzecz placówek oświatowych i prawa do zastosowania stawki 0% zostały uregulowane w art. 83 ust. 1 pkt 26 lit. a ustawy o VAT. Wynika z niego, że stawka 0% może być zastosowana tylko do dostaw sprzętu komputerowego na rzecz placówek oświatowych, który to sprzęt jest wymieniony w załączniku nr 8 do ustawy o VAT.

Pod poz. 1 tego załącznika wymieniono m.in. jednostki centralne komputerów, serwery, monitory, zestawy komputerów stacjonarnych. Przepisy nie wymieniają natomiast wprost odrębnej kategorii, jaką jest podłoga interaktywna. Dlatego, aby odpowiedzieć na postawione pytanie, w pierwszej kolejności należy ustalić, czy podłogę interaktywną można zakwalifikować do jednej z kategorii sprzętu wymienionego pod poz. 1 załącznika nr 8 do ustawy o VAT, w szczególności jako zestaw komputera stacjonarnego.

Otóż podłoga interaktywna składa się z trzech podstawowych elementów:

- jednostki centralnej komputera,
- projektora pełniącego funkcję urządzenia wyjścia,
- kamery wykrywającej ruch użytkownika i umożliwiającej komunikację z jednostką centralną, a więc pełniącą funkcję urządzenia wejścia.

Taka konstrukcja odpowiada funkcjonalnie zestawowi komputerowemu, na co zwrócił uwagę i co potwierdził NSA w licznych orzeczeniach dotyczących podłóg interaktywnych. NSA uznał podłogę interaktywną za zestaw komputera stacjonarnego w rozumieniu art. 83 ust. 1 pkt 26 lit. a ustawy o VAT i załącznika nr 8. NSA zwrócił uwagę, iż przy ocenie urządzenia należy brać pod uwagę jego elementy składowe i funkcje, a nie wyłącznie nazwę handlową. Stanowisko przesądzaające o tym, że podłoga interaktywna mieści się w pojęciu „zestaw komputerowy stacjonarny”, NSA zajął w wyroku z 11 września 2024 r. (sygn. akt I FSK 513/24) oraz w wyrokach z: 27 maja 2025 r. (sygn. akt I FSK 58/12), 6 sierpnia 2020 r. (sygn. akt I FSK 1806/17), 17 stycznia 2023 r. (sygn. akt I FSK 1362/19).

WAŻNE! Sądy potwierdzają, iż zestaw składający się z elementów, takich jak komputer, projektor i kamera, tworzący funkcjonalną całość edukacyjną dla szkół, mieści się w pojęciu dostawy sprzętu komputerowego na rzecz placówek oświatowych.

Mimo jednolitego stanowiska sądów, organy nadal uznają, że nie należy stosować stawki 0% tylko 23%. Wyjątkiem są ponownie wydane interpretacje po wygranej podatnika przed sądem (zob. interpretacja Dyrektora KIS z 10 marca 2025 r., sygn. 0115-KDIT1-2.4012.600.2018.20.MKA). W pozostałych przypadkach uznają, że stosujemy stawkę 23%.

Takie stanowisko wyraził Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 4 listopada 2025 r. (sygn. 0114-KDIP4-3.4012.525.2025.1.DS). Co więcej, w najnowszej interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 17 kwietnia 2026 r. (sygn. 0113-KDIPT1-1.4012.182.2026.1.AK) również czytamy, że:

MF (...) Fakt, że urządzenie – podłoga interaktywna, posiada niektóre elementy charakterystyczne dla zestawu komputerowego stacjonarnego nie oznacza, że będzie tym zestawem komputerowym stacjonarnym wymienionym w załączniku nr 8 do ustawy.

Należy podkreślić, że nie można jej uznać za jednostkę centralną komputera, serwer, monitor, zestaw komputera stacjonarnego, drukarkę, skaner, urządzenie komputerowe do pism Braille’a (dla osób niewidomych i niedowidzących) ani za urządzenie do transmisji danych cyfrowych (w tym koncentrator i switch sieciowy, router i modem).

Wskazane przez Państwa części składowe urządzenia nie pozwalają uznać go za zestaw komputerowy stacjonarny.

Istnieją zatem mocne argumenty za zakwalifikowaniem podłogi interaktywnej jako zestawu komputera stacjonarnego objętego poz. 1 załącznika nr 8 do ustawy o VAT. Taką

możliwość potwierdzają liczne orzeczenia NSA. Jednocześnie najnowsze interpretacje podatkowe dotyczące takiego samego urządzenia prezentują stanowisko przeciwne. Z tego względu zastosowanie stawki 0% wiąże się obecnie z ryzykiem sporu z organem podatkowym.

Dlatego jeżeli podatnik zamierza zastosować stawkę preferencyjną 0%, powinien szczególnie zadbać o dokumentację potwierdzającą, że przedmiotem dostawy jest kompletny, stacjonarny zestaw komputerowy, którego elementami są jednostka centralna, urządzenie wejścia i wyjścia, a także o spełnienie warunków dokumentacyjnych przewidzianych w art. 83 ust. 14 i 15 ustawy o VAT.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 83 ust. 1 pkt 26 lit. a w zw. z zał. nr 8 oraz ust. 14 i 15 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 10 marca 2025 r. (sygn. 0115-KDIT1-2.4012.600.2018.20.MKA)
- interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 4 listopada 2025 r. (sygn. 0114-KDIP4-3.4012.525.2025.1.DS)
- interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 17 kwietnia 2026 r. (sygn. 0113-KDIPT1-1.4012.182.2026.1.AK)

POWOŁANE ORZECZNICTWO:

- wyrok NSA z 11 września 2024 r. (sygn. akt I FSK 513/24)
- wyrok NSA z 27 maja 2025 r. (sygn. akt I FSK 58/12)
- wyrok NSA z 6 sierpnia 2020 r. (sygn. akt I FSK 1806/17)
- wyrok NSA z 17 stycznia 2023 r. (sygn. akt I FSK 1362/19)

Magdalena Miklewska
ekspert w zakresie VAT

Abonament 2027

Przedłuż abonament BIULETYNU VAT na 2027 rok

Zawsze aktualne i wiarygodne informacje
na temat zmian przepisów znajdziesz na

inforlex.pl/ewydania

VII. JEDNOLITY PLIK KONTROLNY

1 Czy dostawy serwerów należy oznaczać specjalnym kodem GTU

■ PROBLEM

Podatnik prowadzi działalność polegającą na sprzedaży infrastruktury informatycznej. W ramach realizowanych kontraktów dostarcza serwery. W części przypadków przedmiotem sprzedaży jest wyłącznie serwer. Zdarzają się również projekty obejmujące dostawę kompletnej infrastruktury IT, składającej się m.in. z serwerów, macierzy dyskowych, oprogramowania systemowego i aplikacyjnego, a także usług instalacji, konfiguracji i wdrożenia. Podatnik ma wątpliwości: czy sprzedaż serwerów podlega oznaczeniu GTU w ewidencji JPK_V7, jaki kod PKWiU należy stosować dla dostawy samych serwerów, czy w przypadku sprzedaży kompletnej infrastruktury IT należy klasyfikować każdy element oddzielnie, czy też traktować całość jako świadczenie kompleksowe?

■ RADA

Dostawa serwerów podlega oznaczeniu kodem GTU_06 w ewidencji JPK_V7. Co do klasyfikacji, jeżeli przedmiotem sprzedaży jest wyłącznie serwer, właściwa jest klasyfikacja do grupowania PKWiU 26.20.15.0 obejmującego pozostałe maszyny cyfrowe do automatycznego przetwarzania danych. Natomiast w przypadku sprzedaży obejmującej serwer, macierz dyskową, oprogramowanie oraz usługi wdrożeniowe należy każdorazowo przeanalizować, czy mamy do czynienia z odrębnymi świadczeniami, czy też ze świadczeniem kompleksowym. Od tej oceny zależy sposób klasyfikacji transakcji dla celów VAT. Szczegóły – w uzasadnieniu.

■ UZASADNIENIE

Obowiązek stosowania oznaczeń GTU dotyczy wyłącznie wybranych grup towarów i usług wymienionych w przepisach dotyczących ewidencji VAT. Zasady oznaczania poszczególnych grup towarów i usług kodami od GTU_01 do GTU_13 reguluje rozporządzenie Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z 5 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (dalej: rozporządzenie w sprawie ewidencji).

1. Serwery są objęte oznaczeniami GTU

Katalog GTU zawarty w § 10 rozporządzenia w sprawie ewidencji obejmuje m.in. paliwa, wyroby tytoniowe, odpady, metale szlachetne, niektóre urządzenia elektroniczne oraz określone usługi niematerialne. Serwery klasyfikowane do PKWiU 26.20.15.0 mieszczą się w grupowaniu PKWiU 26.20.1 uwzględnionym w poz. 60 załącznika nr 15 do ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT).

Oznacza to, że ich dostawa jest objęta oznaczeniem GTU_06, ponieważ § 10 ust. 3 pkt 1 lit. f rozporządzenia w sprawie ewidencji odwołuje się właśnie do poz. 7, 8, 59–63, 65, 66, 69 i 94–96 załącznika nr 15 do ustawy o VAT.

2. Sprzedaż samego serwera – jakie PKWiU

Jeżeli przedmiotem sprzedaży jest wyłącznie serwer wyposażony w standardowe komponenty stanowiące integralną część urządzenia, transakcja stanowi dostawę towaru. W praktyce najczęściej stosowane jest grupowanie PKWiU 26.20.15.0 – Pozostałe maszyny cyfrowe do automatycznego przetwarzania danych. Jest to również spójne z klasyfikacją CN, gdzie serwery są klasyfikowane do pozycji 8471 50 00, odpowiadającej właśnie PKWiU 26.20.15.0.

3. Dostawa infrastruktury IT obejmującej serwer, macierz i oprogramowanie

W praktyce zamówienia dotyczące infrastruktury informatycznej bardzo rzadko obejmują wyłącznie dostawę samego serwera. Zdecydowanie częściej podatnicy realizują kompleksowe projekty informatyczne, których celem jest stworzenie lub modernizacja całego środowiska IT u klienta. Coraz częściej kontrakty informatyczne obejmują nie tylko sam sprzęt, ale także:

- serwery,
- macierze dyskowe,
- licencje systemowe,
- licencje bazodanowe,
- instalację,
- konfigurację,
- migrację danych,
- uruchomienie środowiska produkcyjnego.

W takich przypadkach samo ustalenie kodu PKWiU dla serwera nie jest wystarczające. Kluczowa bowiem jest odpowiedź na pytanie, czy mamy do czynienia z wieloma odrębnymi świadczeniami, czy też z jednym świadczeniem kompleksowym. Ma to istotne znaczenie nie tylko dla klasyfikacji PKWiU, lecz także dla ustalenia właściwej staw-

ki VAT, momentu powstania obowiązku podatkowego oraz sposobu dokumentowania sprzedaży.

3.1. Odrębne świadczenia

Jeżeli strony umowy wyraźnie wyodrębniają poszczególne elementy dostawy, a klient może nabyć je niezależnie od siebie, co do zasady, każde świadczenie powinno być oceniane oddzielnie. Przemawiać za tym mogą w szczególności następujące okoliczności:

- w ofercie lub umowie określono odrębne ceny poszczególnych elementów,
- klient może zrezygnować z części dostawy bez wpływu na realizację pozostałych elementów,
- poszczególne towary lub usługi mogą zostać wykonane przez różnych wykonawców,
- każdy element przedstawia dla klienta odrębną wartość użytkową.

W takiej sytuacji klasyfikację PKWiU ustala się osobno dla każdego sprzedawanego towaru lub świadczonej usługi. Przykładowo:

- serwer – PKWiU 26.20.15.0,
- macierz dyskowa – odpowiednie grupowanie dla urządzeń pamięci masowej,
- licencje – właściwe grupowania dotyczące oprogramowania,
- usługi wdrożeniowe – grupowania właściwe dla usług informatycznych.

PRZYKŁAD

Spółka produkcyjna kupuje nowy serwer wraz z licencją systemową. Nie zamawia instalacji ani konfiguracji. Po dostawie urządzenie pozostaje przez kilka tygodni nie-uruchomione, ponieważ wdrożeniem zajmie się inna firma. Również w tym przypadku sprzedaż serwera oraz licencji nie tworzy jednego świadczenia obejmującego wdrożenie infrastruktury IT. Są to odrębne dostawy, które podlegają samodzielnej klasyfikacji.

3.2. Świadczenie kompleksowe

Inaczej przedstawia się sytuacja, gdy klient nie jest zainteresowany zakupem poszczególnych składników infrastruktury, lecz oczekuje dostarczenia gotowego i działającego środowiska informatycznego. W takim przypadku należy rozważyć, czy wszystkie czynności tworzą jedno świadczenie kompleksowe.

Jeżeli poszczególne elementy są ze sobą nierozzerwalnie związane gospodarczo, a ich rozdzielenie miałoby sztuczny charakter, dla celów VAT powinny być traktowane jako jedno świadczenie. Następnie należy ustalić świadczenie dominujące. Jeśli okaże się, że dominującym elementem jest dostawa sprzętu, a usługi instalacyjne mają charakter pomocniczy, całość może zostać potraktowana jako dostawa towarów.

W sytuacji gdy podstawowym celem klienta jest wdrożenie rozwiązania informatycznego, migracja danych czy konfiguracja środowiska IT, a sprzęt pełni funkcję pomocniczą, całość może zostać uznana za usługę.

Taka praktyka poparta jest także bogatym orzecznictwem TSUE. Przykładowo w wyroku z 27 października 2005 r. w sprawie C-41/04 Levob Verzekeringen Trybunał orzekł, że jeśli kilka elementów (np. dostawa oprogramowania i jego modyfikacja/wdrożenie) jest ze sobą tak ściśle powiązanych, że tworzą obiektywnie tylko jedną, nierozzerwalną całość gospodarczą, to dla celów VAT należy traktować je jako jedną usługę, której nie wolno sztucznie dzielić. Podobne wnioski płyną z wyroku TSUE z 25 lutego 1999 r. w sprawie C-349/96 Card Protection Plan Ltd.

PRZYKŁAD

Spółka zawarła umowę na dostawę dwóch serwerów, macierzy dyskowej, licencji systemowych oraz podstawową konfigurację niezbędną do uruchomienia infrastruktury. Wartość sprzętu stanowi ponad 90% wynagrodzenia. W takim przypadku należy uznać, iż dominującym elementem świadczenia jest dostawa infrastruktury sprzętowej. Spółka IT realizuje projekt obejmujący wielomiesięczną migrację środowiska IT, projektowanie architektury systemowej, konfigurację aplikacji i szkolenia użytkowników, gdzie sprzęt ma znaczenie pomocnicze względem usługi wdrożeniowej. Wówczas elementem dominującym świadczenia jest usługa.

WAŻNE! W praktyce największe ryzyko podatkowe nie dotyczy oznaczeń GTU, lecz prawidłowego ustalenia charakteru transakcji. Błędne rozpoznanie świadczenia kompleksowego może prowadzić do nieprawidłowej klasyfikacji sprzedaży dla celów VAT.

Na zakończenie należy podkreślić, iż w przypadku kontraktów obejmujących dostawę infrastruktury IT o znacznej wartości warto rozważyć uzyskanie wiążącej informacji stawkowej (WIS) lub opinii klasyfikacyjnej GUS.

PODSTAWA PRAWNA:

- § 10 ust. 3 pkt 1 lit. f rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 1988; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 245)
- poz. 60 załącznika nr 15 do ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

POWOŁANE ORZECZNICTWO:

- wyrok TSUE z 25 lutego 1999 r. w sprawie C-349/96 (Card Protection Plan Ltd)
- wyrok TSUE z 27 października 2005 r. w sprawie C-41/04 (Levob Verzekeringen BV)

Magdalena Miklewska
ekspert w zakresie VAT

POLECAMY

w następnym numerze Biuletynu VAT:

- Eksport i import towarów – rozliczenie VAT po zmianach
- Czy sprzedaż samochodu wykorzystywanego w działalności przez komornika podlega VAT
- Czy faktury wystawiane osobom prywatnym na żądanie trzeba wykazywać w pliku JPK_VAT
- Nakłady na cudzą nieruchomość – skutki w VAT dla właściciela i najemcy

Nowości w INFORLEX:

- „MONITOR księgowego” nr 10: Przygotowania do JPK_KR_PD – co warto zweryfikować przed końcem roku
- „Monitor Prawa Pracy i Ubezpieczeń” nr 10: Dyskryminacja i mobbing po zmianach od 5 listopada 2026 r.
- wideo: Kawa z INFORLEX: JPK_KR_PD pod lupą fiskusa – gdzie rodzi się ryzyko

PRENUMERATA 2027

BIULETYN VAT

w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)

Abonament na 12 miesięcy w cenie 1301 zł

w wersji STANDARD (e-wydanie)

Abonament na 12 miesięcy w cenie 1183 zł

POLECAMY RÓWNIEŻ miesięczniki:

MONITOR księgowego

w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)

Abonament na 12 miesięcy w cenie 1420 zł

MONITOR prawa pracy i ubezpieczeń

w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)

Abonament na 12 miesięcy w cenie 1301 zł

Grupa INFOR PL

Prezes Zarządu

Ryszard Piętkowski

INFOR PL Spółka Akcyjna

01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14

www.infor.pl

Dyrektor Pionu Produktów Cyfrowych

Grzegorz Błażejczyk

grzegorz.blazejczyk@infor.pl

Redaktor naczelna

Joanna Dmowska

joanna.dmowska@infor.pl

Zespół redakcyjny

Magdalena Miklewska – redaktor

Edyta Wójtecka – redaktor graficzna

Agnieszka Wójcik – sekretarz redakcji, korekta

Adres redakcji:

01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14

www.by.infor.pl

Biurowie Reklam:

Ewa Gromek

e-mail: ewa.gromek@infor.pl

tel. 510 024 764

Zamówienia na prenumeratę:

Biurowie Usługi Klienta:

01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14

tel. 22 761 30 30, 801 626 666

e-mail: bok@infor.pl

www.sklep.infor.pl

Copyright by INFOR PL S.A. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wskazywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.

© – znak zastrzeżenia praw autorskich;

® – znak odpłatności;

©® – dwa znaki przy artykule oznaczają możliwość jego dalszego wykorzystania wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem (www.infor.pl/licencje) i w zgodzie z Regulaminem korzystania z artykułów redakcyjnych.

INFOR PL S.A. jest podatnikiem VAT,

NIP 118-00-93-066

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adu-stacji tekstów oraz zwrotu materiałów zamówio-nych, a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam zamieszczo-nych na łamach.

Nakład 3500 egz.

www.sklep.infor.pl
 801 626 666, 22 761 30 30
 bok@infor.pl

OFERTA DLA CIEBIE

Przedłuż abonament na 2027 rok
i wybierz **prezent!**

Wybierz swój prezent na:

oferta2027.infor.pl

Warunkiem otrzymania prezentu jest opłacenie zamówienia na okres 12 miesięcy w terminie wskazanym w specyfikacji. Prezent rzeczowy uzależniony jest od wartości zamówienia.

Szybka odpowiedź Sprawdzone źródła

Zadaj pytanie...

Nowość

Testuj
bezpłatnie

inforlex.pl

Teraz INFORLEX z Asystentem AI ✨

- Szybkie, precyzyjne i praktyczne odpowiedzi
- Odpowiedzi oparte na wiarygodnych źródłach INFORLEX
- Opieka merytoryczna ekspertów INFORLEX

Przegląd orzecznictwa i interpretacji

Korekty VAT po wprowadzeniu KSeF

Od 1 lutego 2026 r. obowiązują nowe zasady wystawiania i rozliczania faktur korygujących, wprowadzone wraz z wdrożeniem Krajowego Systemu e-Faktur (dalej również jako system lub KSeF). Faktury korygujące muszą być, co do zasady, wystawiane jako faktury ustrukturyzowane w KSeF, a możliwość wystawiania not korygujących została całkowicie zlikwidowana. Zmianie uległy również zasady rozliczania korekt *in minus* – zarówno po stronie sprzedawcy, jak i nabywcy. Nie musimy już czekać na uzgodnienie i spełnienie warunków korekty, aby obniżyć VAT.

W zależności od sposobu rozliczania przez sprzedawców faktury korygujące można podzielić na dwie podstawowe grupy. Do pierwszej należą faktury korygujące, których wystawienie nie wpływa na treść prowadzonej przez podatników ewidencji VAT ani przesłanych plików JPK_VAT. Są to np. faktury korygujące wystawiane w celu skorygowania pomyłek w nazwach towarów lub usług czy w adresie sprzedawcy bądź nabywcy. Takich faktur korygujących nie trzeba wykazywać w ewidencji VAT ani w plikach JPK_VAT.

Do drugiej grupy należą faktury korygujące wpływające na treść prowadzonej przez podatników ewidencji VAT lub przesłanych plików JPK_VAT. Ich rozliczanie polega na dokończeniu stosownych zapisów w prowadzonej przez podatników ewidencji VAT (np. w rejestrze wystawionych faktur korygujących) oraz uwzględnianiu ich treści w plikach JPK_VAT. Sposób ich rozliczenia zależy od tego, czy są to faktury *in plus* czy *in minus*.

1. Kiedy zmniejszyć odliczony VAT, gdy pierwotnie otrzymano fakturę poza KSeF

Korekta VAT naliczonego *in minus* co do zasady następuje na bieżąco, czyli w okresie otrzymania faktury korygującej wystawionej poza KSeF. Dyrektor KIS zwrócił jednak uwagę, że zasada ta nie ma zastosowania do tzw. błędów pierwotnych. Jeżeli bowiem faktura od początku zawierała nieprawidłowe dane i podatnik bezpodstawnie odliczył VAT, konieczna jest korekta „wstecz” za okres, w którym doszło do za wyżenia odliczenia. Późniejsze otrzymanie korekty wystawionej w KSeF nie zmienia momentu dokonania takiej korekty.

MF

Stosownie do art. 86 ust. 19a ustawy:

W przypadku obniżenia podstawy opodatkowania, o którym mowa w art. 29a ust. 13–13c, lub stwierdzenia pomyłki w kwocie podatku na fakturze, o którym mowa w art. 29a ust. 14, nabywca towaru lub usługi jest obowiązany do zmniejszenia kwoty podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym otrzymał fakturę korygującą. Jeżeli podatnik nie obniżył kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego określonego na fakturze, której korekta dotyczy, a prawo do takiego obniżenia mu przysługuje, zmniejszenie kwoty podatku naliczonego uwzględnia się w rozliczeniu za okres, w którym podatnik dokonuje tego obniżenia.

Zgodnie z tym przepisem, korekta podatku naliczonego „in minus” powinna zostać dokonana przez Państwa w rozliczeniu za okres, w którym otrzymają Państwo fakturę korygującą wystawioną poza KSeF.

Podkreślić jednak należy, że w sytuacji, gdy faktura pierwotna od początku zawierała dane niezgodne z rzeczywistością, a zatem nie przysługiwało Państwu w całości prawo do odliczenia podatku VAT naliczonego z faktury pierwotnej, korekta podatku naliczonego nie będzie dokonywana na podstawie art. 86 ust. 19a ustawy. Ze względu bowiem na zastosowanie art. 88 ust. 3a pkt 4 lit. a) oraz lit. b) ustawy wystąpi obowiązek skorygowania podatku naliczonego „wstecz”, tj. w rozliczeniu za okres, w którym Państwo w sposób nieprawidłowy skorzystali w całości z prawa do odliczenia podatku naliczonego wynikającego z faktury zakupowej (korygowanej).

Późniejsze otrzymanie przez Państwa faktury korygującej wystawionej ponownie przez Kontrahentów przy użyciu KSeF, dokumentującej tę samą transakcję, do której Kontrahent uprzednio wystawił fakturę korygującą poza KSeF, nie będzie miało wpływu na moment dokonania korekty podatku naliczonego „in minus”.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 24 września 2026 r. (sygn. 0112-KDIL1-3.4012.482.2026.1.LW)

2. Kiedy bonusy nie obniżają podstawy opodatkowania VAT

Nie każdy bonus wypłacany kontrahentowi oznacza rabat w VAT. Dyrektor KIS potwierdził, że premie uzależnione od poziomu obrotów, wolumenu zakupów czy realizacji celów sprzedażowych stanowią rabaty posprzedażowe obniżające podstawę opodatkowania. Inaczej należy jednak traktować tzw. bonus jakościowy. Jeżeli jego wypłata jest związana z określonym zachowaniem nabywcy, np. akceptacją jakości towarów i rezygnacją z roszczeń reklamacyjnych, bonus może zostać uznany za wynagrodzenie za usługę podlegającą opodatkowaniu VAT, a nie za obniżkę ceny sprzedanych towarów.

Bonus posprzedażowy

Przepisy ustawy o VAT nie definiują pojęcia „rabatu”, wobec czego dla jego ustalenia zasadne jest odwołanie się do wykładni językowej. Zgodnie ze „Słownikiem języka polskiego” (Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005 r.) rabat oznacza „zniżkę, opust od sumy należnej za towar przyznawany, np. przy kupnie dużej ilości towarów”. Rabat polega zatem na obniżeniu wcześniej ustalonej ceny towaru lub usługi. Analogicznie rozumiany jest „opust”, stanowiący zniżkę ceny zakupu.

Opisane bonusy 1–6, przyznawane w związku ze spełnieniem określonych warunków sprzedażowych i kalkulowane na podstawie danych dotyczących zrealizowanych dostaw, odpowiadają powyższej definicji rabatu. O ich przyznaniu decyduje bowiem spełnienie okre-

ślonych kryteriów związanych bezpośrednio z realizowanymi dostawami, a nie wykonanie przez nabywcę odrębnego świadczenia na rzecz Państwa Spółki.

Żaden z bonusów objętych wnioskiem, opisanych w pkt 1–6, nie jest uzależniony od wykonania przez nabywcę określonych czynności, których bezpośrednim beneficjentem byłaby Państwa Spółka i które mogłyby stanowić podstawę do uznania wypłacanej kwoty za wynagrodzenie za świadczenie usług. Bonusy te są natomiast związane z realizacją określonego poziomu sprzedaży, obrotu, wolumenu dostaw lub innych warunków dotyczących współpracy handlowej.

W konsekwencji, niezależnie od sposobu kalkulacji poszczególnych bonusów 1-6 oraz okoliczności uzasadniających ich przyznanie, każdy z nich będzie stanowił rabat posprzedawczy, którego udzielenie skutkować będzie obniżeniem ceny towarów dostarczonych w określonym okresie.

Bonus jakościowy

Ponadto, w związku z planowanym rozwojem działalności, Spółka rozważa wdrożenie systemu bonusowego, obejmującego również tzw. bonus „jakościowy” (gwarancyjny).

(...) W przedstawionym zdarzeniu przyszłym bonus „jakościowy” będzie związany z określonym sposobem realizacji współpracy pomiędzy Spółką, a jej kontrahentem. Jego przyznanie będzie uzależnione od zaakceptowania przez nabywcę deklarowanej przez Spółkę jakości towarów oraz od braku zgłaszania przez nabywcę roszczeń jakościowych lub gwarancyjnych dotyczących dostaw objętych bonusem.

Bonus ten będzie z jednej strony stanowił instrument motywujący nabywcę do składania kolejnych zamówień, kontynuowania współpracy ze Spółką oraz osiągnięcia określonego poziomu obrotów, z drugiej zaś - będzie stanowił formę gratyfikacji za współpracę na warunkach preferowanych z perspektywy Spółki, w szczególności z uwagi na ograniczenie ryzyka związanego z reklamacjami, zwrotami lub wymianą towarów.

Z perspektywy Spółki zachowania kontrahentów związane z akceptacją deklarowanej jakości towarów oraz niezgłaszaniem roszczeń jakościowych lub gwarancyjnych mają wymierną wartość gospodarczą. Pozwalają bowiem ograniczyć ryzyko operacyjne związane z realizacją dostaw oraz zmniejszyć konieczność angażowania dodatkowych zasobów osobowych i technicznych w proces obsługi reklamacji. Obsługa reklamacji, a także potencjalnych zwrotów lub wymiany towarów, może generować dodatkowe koszty po stronie Spółki.

Tym samym Spółka jest bezpośrednim beneficjentem zachowań kontrahentów, od których uzależnione jest przyznanie bonusu.

(...) W konsekwencji należy uznać, że wypłata bonusu „jakościowego” pozostaje w bezpośrednim związku z odpłatnym świadczeniem usług, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o VAT, a świadczenie to podlega opodatkowaniu VAT na zasadach ogólnych.

Jednocześnie bonus „jakościowy” nie będzie stanowił rabatu, opustu ani innego rodzaju obniżki ceny towarów dostarczonych przez Spółkę.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 16 września 2026 r (sygn. 0114-KDIP1-1.4012.471.2026.2.EW)

3. Kiedy rozliczyć fakturę korygującą *in plus*, gdy po okresie rozliczeniowym ustalana jest rentowność

Dyrektor KIS potwierdził, że jeżeli przyczyna korekty *in plus* powstaje dopiero po zakończeniu okresu rozliczeniowego, w wyniku kalkulacji rentowności opartej na rzeczywistych danych finansowych, podatnik powinien rozliczyć ją na bieżąco. Oznacza to, że zwiększenie podstawy opodatkowania i VAT należnego następuje w okresie ustalenia kwoty korekty i wystawienia faktury korygującej, bez konieczności korygowania faktur pierwotnych oraz wcześniejszych deklaracji VAT.

MF Państwa wątpliwości wyrażone w pytaniu nr 3 dotyczą ustalenia, czy w przypadku, gdy po zakończeniu danego okresu albo po zakończeniu danego roku, w wyniku przeprowadzenia przewidzianej w Umowie kalkulacji rentowności oraz ustalenia kwoty Korekty dochodzi do podwyższenia ceny towarów dostarczonych przez Spółkę na rzecz Spółki Dystrybucyjnej, a w konsekwencji do zwiększenia podstawy opodatkowania, należy uznać, że przyczyna zwiększenia podstawy opodatkowania w rozumieniu art. 29a ust. 17 ustawy zaistnieje dopiero w momencie przeprowadzenia tej kalkulacji i ustalenia kwoty Korekty, (...)

W Państwa przypadku mamy do czynienia z okolicznością powodującą powstanie Korekty z przyczyn o charakterze wtórnym, które nie istniały w momencie wystawienia faktur pierwotnych.

We wskazanych przez Państwa okolicznościach sprawy, w których występuje konieczność dokonania Korekty zwiększającej podstawę opodatkowania dla dostawy towarów przez Spółkę na rzecz Spółki Dystrybucyjnej, przyczyna Korekty jest nową okolicznością niemożliwą do przewidzenia w chwili wystawienia faktur pierwotnych przez Spółkę na rzecz Spółki Dystrybucyjnej, gdyż dopiero w okresie, w którym dokonana zostanie kalkulacja rentowności, możliwe będzie ustalenie kwoty Korekty. Kalkulacja opiera się bowiem na rzeczywistych danych finansowych transakcji Spółki za dany okres, dostępnych na moment jej sporządzania.

(...) Tym samym, stosownie do art. 29a ust. 17 ustawy, Spółka jest/będzie zobowiązana do zwiększenia podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym zostanie ustalona kwota Korekty i Spółka wystawi fakturę korygującą w postaci faktury ustrukturyzowanej, bez konieczności korygowania rozliczeń za okresy, w których zostały wykazane faktury pierwotne.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 16 września 2026 r. (sygn. 0114-KDIP1-1.4012.620.2026.1.AWY)

4. Kiedy odliczyć VAT z faktury korygującej *in plus* przesłanej do KSeF

Faktura korygująca *in plus* daje prawo do dodatkowego odliczenia VAT dopiero po jej otrzymaniu. Dyrektor KIS potwierdził, że w przypadku korekty zwiększającej cenę dostarczonych towarów nabywca nie musi wracać do rozliczeń za okres ujęcia fak-

tury pierwotnej. Podatek naliczony wynikający z faktury korygującej *in plus* może zostać odliczony na zasadach ogólnych, czyli nie wcześniej niż w okresie jej otrzymania, a w przypadku faktury ustrukturyzowanej – w okresie nadania jej numeru identyfikującego w KSeF.

MF

Ponadto, Państwa wątpliwości dotyczą wskazania, czy w przypadku podwyższenia ceny towarów nabytych przez Spółkę Dystrybucyjną od Spółki, Spółka Dystrybucyjna ma prawo do zwiększenia kwoty podatku naliczonego nie wcześniej niż w rozliczeniu za okres, w którym otrzyma fakturę korygującą w postaci faktury ustrukturyzowanej.

Ustawa o podatku od towarów i usług nie przewiduje odrębnych regulacji w zakresie zasad odliczania podatku VAT naliczonego wynikającego z faktur korygujących zwiększających podstawę opodatkowania, wobec czego zastosowanie znajdują ogólne zasady dotyczące ujmowania faktur dokumentujących nabycie krajowe.

W związku z powyższym, prawo do odliczenia podatku naliczonego z faktury korygującej „*in plus*” będzie realizowane na zasadach określonych w art. 86 ust. 10 oraz ust. 10b ustawy, tj. w rozliczeniu za okres, w którym Spółka Dystrybucyjna otrzyma daną fakturę korygującą, albo w jednym z trzech kolejnych okresów rozliczeniowych, bez konieczności korygowania okresu rozliczeniowego, w którym pierwotnie rozliczona została faktura zakupowa. Oznacza to, że prawo do odliczenia powstanie nie wcześniej niż w rozliczeniu za okres, w którym Spółka Dystrybucyjna otrzyma odpowiednią fakturę korygującą „*in plus*”, tj. – zgodnie z art. 106na ust. 3 ustawy – za okres, w którym fakturze tej zostanie przydzielony numer identyfikujący w KSeF.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 16 września 2026 r. (sygn. 0114-KDIP1-1.4012.620.2026.1.AWY)

5. Kiedy rozliczyć fakturę korygującą *in minus* wystawioną poza KSeF

Samo wystawienie faktury korygującej nie wystarczy do obniżenia VAT należnego, gdy jest to zwykła faktura elektroniczna. Dyrektor KIS przypomniał, że sprzedawca może zmniejszyć podstawę opodatkowania i podatek należny dopiero po uzyskaniu potwierdzenia, że nabywca otrzymał fakturę korygującą. Potwierdzenie to może mieć dowolną formę, pod warunkiem że jednoznacznie wynika z niego, iż odbiorca miał możliwość zapoznania się z treścią korekty.

MF

Z powołanych przepisów wynika, że podstawową czynnością, którą musi Pan wykonać, aby móc obniżyć podstawę opodatkowania, jest wystawienie faktury korygującej. Wskazał Pan, że faktura korygująca nie będzie fakturą ustrukturyzowaną wystawioną przy użyciu Krajowego Systemu eFaktur (KSeF). W związku z tym, w Pana przypadku zastosowanie znajdzie art. 29a ust. 13a ustawy i będzie Pan musiał uzyskać również potwierdzenie, że Nabywca (Sąd) otrzymał fakturę korygującą. Wówczas będzie Pan uprawniony do pomniejszenia podstawy opodatkowania oraz podatku należnego z tytułu podatku od towarów

i usług w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym otrzyma Pan potwierdzenie otrzymania faktury korygującej przez Nabywcę (Sąd).

Potwierdzenie odbioru faktury korygującej pełni istotną rolę w systemie podatku od towarów i usług opartym na metodzie fakturowej, gdyż zapobiega nieuzasadnionym obniżkom podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku u dostawcy.

Oznacza to, że faktura korygująca musi dotrzeć do nabywcy, a nabywca musi potwierdzić ten fakt, by wystawca miał możliwość obniżenia podatku należnego w związku z wystawieniem tej faktury. Dopiero posiadanie takiego potwierdzenia uprawnia sprzedawcę do stosownego obniżenia podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym otrzyma potwierdzenie odbioru faktury przez nabywcę.

Ustawodawca nie sprecyzował, w jaki sposób nabywca ma potwierdzić odbiór faktury korygującej wystawionej poza KSeF. Nabywca może udokumentować otrzymanie faktury korygującej w dowolnej formie, np. poprzez zwrotne potwierdzenie odbioru wysłanej pocztą, w formie listu poleconego, przesyłki zawierającej fakturę korygującą, może to być odrębne pismo potwierdzające otrzymanie faktury korygującej, również w formie elektronicznej, lub przesłana zwrótnie podpisana kopia faktury korygującej. Żaden przepis nie określa specjalnej formy, w jakiej byłoby wymagane potwierdzenie odbioru faktury korygującej. Istotne jest, aby sprzedawca towarów lub usług, dla celów rozliczenia podatku należnego od sprzedaży, posiadał informację, z której jednoznacznie by wynikało, że nabywca otrzymał fakturę korygującą sprzedaż.

Momentem otrzymania elektronicznej faktury korygującej przez nabywcę jest moment, gdy faktura ta staje się w jakikolwiek sposób dla niego dostępna, w rezultacie czego uzyskuje on możliwość zapoznania się z jej treścią. Zatem, uzyskanie przez podatnika wiedzy na temat okoliczności zapoznania się przez nabywcę z fakturą (w jakiegokolwiek formie) należy uznać za posiadanie przez niego potwierdzenia, o którym mowa w art. 29a ust. 13a ustawy.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 14 września 2026 r. (sygn. 0114-KDIP4-1.4012.470.2026.3.DP)

6. Czy można wystawić zbiorczą fakturę korygującą zawierającą zarówno korektę *in plus*, jak i *in minus*

Jedna faktura korygująca może obejmować wiele faktur pierwotnych, nawet jeśli skutki poszczególnych korekt są różne. Dyrektor KIS potwierdził, że przepisy o VAT pozwalają na wystawienie zbiorczej faktury korygującej dokumentującej zarówno zwiększenie, jak i zmniejszenie wynagrodzenia wynikające z rozliczenia wielu transakcji. Kluczowe jest jednak, aby dokument jednoznacznie wskazywał, których faktur i usług dotyczą poszczególne korekty, oraz spełniał wymogi przewidziane dla faktur korygujących w ustawie o VAT.

MF Obecnie wystawiają Państwo wiele faktur korygujących, z których każda odnosi się do konkretnej faktury pierwotnej. Zamierzają Państwo zmienić sposób dokumentowania tych korekt i wystawiać jedną zbiorczą fakturę korygującą, obejmującą korekty odnoszące się do wielu wcześniejszych faktur, przy czym w ramach jednego dokumentu mogą wystąpić zarówno zwiększenia, jak i zmniejszenia podstawy opodatkowania.

Przepisy ustawy o VAT nie zawierają regulacji, która nakazywałaby, aby jedna faktura korygująca odnosiła się wyłącznie do jednej faktury pierwotnej. Nie zawierają również zakazu objęcia jednym dokumentem korekt, które w odniesieniu do poszczególnych faktur pierwotnych powodują zarówno zwiększenie, jak i zmniejszenie podstawy opodatkowania.

W konsekwencji należy zgodzić się z Państwem, że możliwe jest wystawienie jednej zbiorczej faktury korygującej odnoszącej się do wielu faktur pierwotnych, również w sytuacji, gdy część korekt powoduje zwiększenie, a część zmniejszenie należnego wynagrodzenia.

Warunkiem jest jednak, aby wystawiona faktura korygująca spełniała wymagania wynikające z art. 106j ustawy o VAT i pozwalała na jednoznaczne ustalenie, jakich faktur oraz jakich transakcji dotyczyła dokonane korekty.

Należy przy tym podkreślić, że opisana przez Państwa faktura nie stanowi szczególnej faktury korygującej, o której mowa w art. 106j ust. 3 ustawy o VAT. W analizowanej sprawie podstawą korekty jest bowiem weryfikacja należnego wynagrodzenia za poszczególne usługi, a nie udzielenie okresowego rabatu.

Opisany dokument należy zatem traktować jako fakturę korygującą dotyczącą wielu faktur pierwotnych, wystawioną na zasadach ogólnych określonych w art. 106j ustawy o VAT.

Wobec powyższego są Państwo uprawnieni do wystawienia zbiorczej faktury korygującej obejmującej zarówno zmianę wynagrodzenia na plus jak i na minus za usługi pośrednictwa w sprzedaży energii elektrycznej za dany okres rozliczeniowy.

Tym samym Państwa stanowisko w zakresie pytania nr 1 uznałem za prawidłowe.

Organ podkreślił jednak, że:

MF Sposób technicznego udokumentowania tych korekt jednym dokumentem oraz wykazanie na nim jednej kwoty wynikowej nie wpływają jednak na ustalenie okresów rozliczeniowych właściwych dla poszczególnych korekt. Przepisy ustawy o VAT nie nakazują w takim przypadku wystawienia odrębnej zbiorczej faktury korygującej zwiększającej („in plus”) oraz odrębnej zbiorczej faktury korygującej zmniejszającej (in minus).

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 11 września 2026 r. (sygn. 0113-KD IPT-1-2.4012.549.2026.2.KT)

7. Kiedy rozliczyć fakturę korygującą *in minus* WDT i eksportu

Organ podatkowy przypomniał, że w przypadku faktur korygujących wystawianych poza KSeF sprzedawca co do zasady może obniżyć podstawę opodatkowania do-

piero po uzyskaniu potwierdzenia odbioru korekty przez nabywcę. Wyjątek dotyczy jednak eksportu towarów i wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów, gdzie taki warunek nie obowiązuje, a korekta może zostać rozliczona już w okresie wystawienia faktury korygującej.

MF Natomiast jeżeli wystawiają Państwo fakturę korygującą inną niż faktura ustrukturyzowana, to obniżenia podstawy opodatkowania w stosunku do podstawy określonej na wystawionej fakturze z wykazaniem podatkiem powinni Państwo dokonać w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym otrzymali Państwo potwierdzenie otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługi (art. 29a ust. 13a ww. ustawy).

Wskazać należy, że w przypadku gdy dokonują Państwo wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów lub eksportu towarów nie muszą Państwo spełniać warunku posiadania potwierdzenia otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru, o którym mowa w ust. 13a (art. 29a ust. 15 pkt 1 ustawy). Tym samym w przypadku gdy dokonują Państwo wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów lub eksportu towarów powinni Państwo dokonać obniżenia za okres rozliczeniowy, w którym wystawili Państwo fakturę korygującą.

Zatem Państwa stanowisko w zakresie pytania 1b dotyczącego korekty podstawy opodatkowania „in minus” zgodnie z którym, w przypadku gdy po dokonaniu dostawy towarów wystąpią okoliczności powodujące obniżenie ceny sprzedaży, w szczególności wynikające ze zwrotów towarów, uzgodnionych obniżek cen, rabatów potransakcyjnych lub innych uzgodnień handlowych pomiędzy stronami, są Państwo uprawnieni do obniżenia podstawy opodatkowania oraz podatku należnego w rozliczeniu VAT za miesiąc, w którym zostały uzgodnione i spełnione warunki obniżenia wynagrodzenia nie wcześniej niż w miesiącu udostępnienia faktury w KSeF oraz faktura korygująca została skutecznie udostępniona nabywcy, należy uznać za nieprawidłowe z uwagi na przedstawioną argumentację dotyczącą uzgodnienia i spełnienia warunków obniżenia podstawy opodatkowania.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 2 września 2026 r. (sygn. 0114-KDIP4-2.4012.433.2026.2.WH)

8. Czy wyrównanie rentowności należy udokumentować fakturą korygującą

Roczna korekta rentowności dokonywana między podmiotami powiązanymi, której celem jest dostosowanie wyniku do poziomu rynkowego, pozostaje poza zakresem VAT. Skoro korekta nie odnosi się do konkretnych dostaw towarów ani usług, nie stanowi wynagrodzenia za świadczenie i nie wpływa na ceny poszczególnych transakcji, to nie powinna być dokumentowana ani fakturą, ani fakturą korygującą.

MF Tym samym, powyższe korekty rozliczeń dokonywane pomiędzy Spółką i Podmiotem powiązanym nie odnoszą się i nie będą się odnosić bezpośrednio do konkretnych zdarzeń z przeszłości (w tym transakcji sprzedażowych dokonywanych przez Spółkę ani ich cen). Z wniosku wynika, że korekty te odnoszą się i będą się odnosić do rocznego poziomu

rentowności Spółki, jaki został przez nią osiągnięty w ramach świadczenia usług na rzecz Podmiotu powiązanego. Korekta dochodowości ma/będzie miała na celu wyłącznie zapewnienie poziomu rentowności Spółki zgodnego z zasadą ceny rynkowej wynikającego z przygotowanej analizy porównawczej i dotyczy całości realizowanych usług w ramach opisanego łańcucha wartości. Co istotne, opisana korekta nie jest i nie będzie uzależniona od wykonania przez Spółkę jakichkolwiek dodatkowych czynności, usług, dostaw, zaniechania działania ani tolerowania określonego stanu rzeczy na rzecz Podmiotu powiązanego.

Podsumowując, dokonywana korekta rozliczeń nie odnosi się i nie będzie się odnosić do konkretnych zdarzeń z przeszłości, ale do ogółu zdarzeń mających wpływ na poziom dochodowości Spółki, a jednocześnie ww. korekta nie wiąże się/nie będzie wiązała się z żadnym świadczeniem ze strony Spółki na rzecz Podmiotu powiązanego. W konsekwencji ww. korekta nie stanowi/nie będzie stanowiła wynagrodzenia za usługę podlegającą opodatkowaniu podatkiem VAT na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy, jak również nie będzie stanowiła wynagrodzenia za dostawę towarów w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy, a tym samym będzie zdarzeniem niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem VAT.

Państwa wątpliwości dotyczą także ustalenia, czy korekta rozliczeń powinna być dokumentowana fakturą/fakturą korygującą.

(...) W analizowanej sprawie należy wskazać, że w związku z opisanymi we wniosku korektami rozliczeń nie ulegają korekcie (obniżeniu lub podwyższeniu) ceny usług świadczonych przez Spółkę w poszczególnych okresach rozliczeniowych. Korekta nie ma na celu ponownego ustalenia wynagrodzenia należnego za konkretne usługi, lecz wyłącznie wyrównanie wyniku/rentowności Spółki w odniesieniu do całego roku podatkowego. Ponadto – jak już wyżej stwierdzono – opisana we wniosku korekta rozliczeń pozostaje/będzie pozostawać poza zakresem opodatkowania podatkiem VAT, tym samym nie ma podstaw do wystawienia faktury dokumentującej takie zdarzenie, bowiem – jak wynika z art. 106b ust. 1 ustawy – faktury są dowodem dokumentującym sprzedaż. W związku z tym, opisane we wniosku roczne zbiorcze korekty nie powinny być dokumentowane fakturą ani fakturą korygującą.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 26 sierpnia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP1-1.4012.503.2026.4.AWY)

9. Czy trzeba ujmować w JPK_VAT faktury korygujące nazwę firmy

Korekta faktury polegająca wyłącznie na uzupełnieniu nazwy nabywcy o dopisek „w restrukturyzacji” ma charakter formalny i nie wpływa na rozliczenia VAT. Dyrektor KIS potwierdził, że tego rodzaju faktury korygujące nie powinny być ujmowane w rejestrach VAT, ponieważ nie zmieniają podstawy opodatkowania ani kwoty podatku. Dotyczy to również przypadków, gdy sprzedawca wystawi fakturę korygującą do zera i nową fakturę.

MF Z przedstawionych okoliczności sprawy wynika, że otrzymują Państwo faktury korygujące dotyczące Państwa nazwy – dopisek „w restrukturyzacji”.

Część kontrahentów wystawia fakturę korygującą wyłącznie w zakresie nazwy, bez zmiany jakichkolwiek innych pozycji na fakturze. Faktura korygująca zawiera wyłącznie prawidłową nazwę Państwa spółki.

Inni kontrahenci wystawiają fakturę korygującą „do zera”, tj. zmniejszają wszystkie pozycje pierwotnej faktury do wartości zerowych, a następnie wystawiają nową fakturę z prawidłową nazwą Spółki oraz pierwotnymi wartościami transakcji.

Państwa wątpliwości dotyczą kwestii, czy ww. faktury korygujące powinny być ujęte w rejestrach VAT.

Błąd w nazwie nabywcy jest błędem formalnym i nie ma wpływu na ważność faktury, pod warunkiem, że inne elementy zawarte na fakturze jednoznacznie pozwalają określić strony transakcji.

Sprzedawca jest zobowiązany wystawić fakturę korygującą.

Otrzymana faktura korygująca ma charakter wyłącznie techniczny i dotyczy jedynie doprecyzowania nazwy nabywcy, przy jednoczesnym zachowaniu prawidłowego numeru identyfikacji podatkowej oraz wszystkich pozostałych elementów faktury. Korekta ta nie wpływa na wartości wykazane w dokumencie, nie zmienia wysokości podatku VAT ani podstawy opodatkowania, a także nie oddziałuje na rozliczenia podatkowe stron. W konsekwencji należy uznać, że zarówno faktura pierwotna, jak i wynikające z niej rozliczenia podatkowe pozostają prawidłowe, a wprowadzona korekta służy jedynie zapewnieniu pełnej zgodności formalnej dokumentacji. Tym samym należy uznać, że brak jest podstaw do dokonywania korekty w rejestrze VAT, a dotychczasowe rozliczenia podatkowe pozostają prawidłowe i nie wymagają modyfikacji.

Z uwagi na to, że błędem na fakturze jest wyłącznie błąd w nazwie, co oznacza, że pozostałe wartości są prawidłowe, niewłaściwe jest wystawienie faktury korygującej do zera, a następnie wystawienie poprawnej faktury. W tej sytuacji brak jest podstaw do korygowania faktury do zera. Skorygowana powinna być wyłącznie nazwa podatnika.

W konsekwencji Państwa stanowisko w zakresie nieujmowania faktury korygującej w rejestrach VAT jest prawidłowe. Natomiast w zakresie ujmowania w rejestrach faktury korygującej do zera i następnie wystawionej nowej faktury jest nieprawidłowe.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 28 sierpnia 2026 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.440.2026.3.IK)

10. Jak korygować faktury, gdy przez pomyłkę nie zawierają NIP nabywcy

Brak numeru NIP na fakturze ustrukturyzowanej wystawionej w KSeF nie zawsze oznacza konieczność skorygowania jej do zera i wystawienia nowej. Dyrektor KIS potwierdził, że jeżeli faktura dokumentuje rzeczywistą transakcję i została wystawio-

na na właściwego kontrahenta, a jedynym błędem jest brak numeru NIP, wynikający z problemu technicznego, wystarczające jest wystawienie faktury korygującej uzupełniającej dane nabywcy.

Organ podkreślił, że w takim przypadku nie dochodzi do zmiany nabywcy ani zakwestionowania samej transakcji. Faktura pozostaje prawidłowym dokumentem sprzedaży, a korekta ma wyłącznie charakter formalny, służący uzupełnieniu obowiązkowego elementu faktury i zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania dokumentu w KSeF.

MF Ze względu na uwarunkowania Krajowego Systemu e-Faktur prawidłowe wskazanie numeru NIP nabywcy, wymagane przez art. 106e ust. 1 pkt 5 i pkt 26 ustawy, jest niezwykle istotne dla prawidłowego przesłania faktury ustrukturyzowanej w KSeF, w tym udostępnienia tej faktury właściwemu kontrahentowi w tym systemie. System ten nie sprawdza bowiem poprawności danych kontrahenta.

W sytuacji opisanej we wniosku nie mamy do czynienia z sytuacją, w której wystawiono fakturę ustrukturyzowaną z błędnym numerem NIP kontrahenta, tj. z numerem NIP kontrahenta, który w rzeczywistości nie był stroną transakcji. Faktury, o których mowa we wniosku nie zostały zatem wystawione na błędnych nabywców, lecz na podmioty będące stroną transakcji. Jak Państwo wskazali, nie ma wątpliwości co do tożsamości nabywców ani rzeczywistego przebiegu transakcji. Wystawione faktury dokumentują więc transakcje, które w rzeczywistości miały miejsce. Wskazani na fakturach kontrahenci faktycznie nabyli od Państwa towary lub usługi. Faktury prawidłowo dokumentowały Państwa sprzedaż – nie został na nich jedynie wskazany numer NIP kontrahentów, co było wynikiem błędu technicznego systemu.

Tym samym, skoro faktury dokumentują rzeczywiste transakcje i zostały wystawione na kontrahentów, na których rzecz dokonali Państwa sprzedaży, to korygowanie tych faktur z powodu niewskazania na tych fakturach numerów NIP kontrahentów będących faktycznymi odbiorcami towarów i usług, może nastąpić poprzez wystawienie przez Państwa faktur korygujących uzupełniających numer NIP nabywcy.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 20 sierpnia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP1-1.4012.454.2026.1.AWY)

11. Czy można skorygować WDT, gdy kontrahent podał numer VAT UE po dokonaniu dostawy

Spółka może zastosować stawkę 0% VAT dla WDT, także wtedy gdy kontrahent podał numer VAT UE dopiero po dokonaniu dostawy. Dyrektor KIS potwierdził, że jeżeli nabywca był zarejestrowany na potrzeby transakcji wewnątrzwspólnotowych już w momencie sprzedaży, a sprzedawca następnie uzyskał jego ważny numer VAT UE oraz zgromadził dokumenty potwierdzające wywóz towarów do innego państwa członkowskiego, ma prawo skorygować wcześniejsze rozliczenia i zastosować pre-

ferencyjną stawkę VAT. W takiej sytuacji konieczne jest wystawienie faktur korygujących, które doprowadzą dokumentację do zgodności z rzeczywistym przebiegiem transakcji.

MF Odnosząc się do Państwa wątpliwości w pierwszej kolejności wskazać należy, że skoro Nabywca przekazał Państwu w późniejszym terminie numer VAT-UE nadany przez inne Państwo członkowskie niż terytorium kraju, który był ważny na moment dokonania transakcji, to należy przyjąć, że Nabywca był podatnikiem zarejestrowanym na potrzeby transakcji wewnątrzwspólnotowych z tym, że okoliczność ta została ujawniona po dostawie. Zatem, został spełniony warunek wskazany w art. 42 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Jednocześnie, jak Państwo wskazali, po ujawnieniu przez Nabywcę okoliczności dotyczących jego rejestracji dla celów transakcji wewnątrzwspólnotowych w Niemczech, zgromadzili Państwo dokumentację, o której mowa w art. 42 ust. 3 i 11 ustawy i dysponują Państwo kompletną dokumentacją potwierdzającą, że towary będące przedmiotem dostaw zostały wywiezione z terytorium kraju i dostarczone do Nabywcy na terytorium Niemiec. Ponadto wskazali Państwo, że towary będące przedmiotem dostaw zostały fizycznie przemieszczone z terytorium Polski na terytorium Niemiec.

W związku z powyższym, przedmiotowe transakcje można uznać za wewnątrzwspólnotową dostawę towarów podlegającą opodatkowaniu stawką VAT 0%.

(...) przedmiotowe transakcje można uznać za wewnątrzwspólnotową dostawę towarów podlegającą opodatkowaniu stawką VAT 0%. W konsekwencji, po uzyskaniu od Nabywcy numeru, o którym mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 ustawy oraz zgromadzeniu dokumentacji potwierdzającej, że towary będące przedmiotem dostaw zostały wywiezione z terytorium kraju i dostarczone do Nabywcy na terytorium Niemiec, powinni Państwo skorygować wcześniejsze rozliczenia podatku dotyczące przedmiotowych dostaw.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 20 sierpnia 2026 r. (sygn. 0112-KDIL1-3.4012.417.2026.1.KK)

12. Czy trzeba korygować JPK, gdy faktura korygująca zmienia numer rachunku bankowego i termin płatności

Otrzymanie faktury korygującej dotyczącej wyłącznie danych formalnych, takich jak termin płatności czy numer rachunku bankowego, nie wymaga korekty pliku JPK_VAT. Dyrektor KIS potwierdził, że skoro tego rodzaju zmiany nie wpływają na podstawę opodatkowania, kwotę podatku ani dane wykazywane w części ewidencyjnej JPK_VAT, pozostają neutralne na gruncie rozliczeń VAT.

MF Przechodząc do kwestii ujęcia w pliku JPK_VAT z deklaracją wystawionej faktury korygującej termin płatności oraz faktury korygującej podanie numeru rachunku bankowego, należy wyjaśnić, że w sytuacji gdy błąd w wystawionej fakturze korygującej nie wpływa na podatek należny oraz podstawę opodatkowania a także nie jest pozycją, którą podatnik

wykazuje w złożonym pliku JPK_VAT w części ewidencyjnej, brak jest podstaw do dokonania korekty pliku JPK_VAT z deklaracją.

Zatem w sytuacji przedstawionej przez Spółkę tj. gdy Spółka otrzymała faktury korygujące dotyczące wyłącznie elementów formalnych (korekta terminu płatności lub podanie numeru rachunku bankowego), które nie wpływają na podstawę opodatkowania ani na kwotę podatku naliczonego, jak również nie są wykazywane w części ewidencyjnej w pierwotnym pliku JPK_VAT z deklaracją nie należy składać korekty pliku JPK_VAT z deklaracją.

Tym samym, Państwa stanowisko, że brak jest podstaw do korygowania pliku JPK_VAT7M w sytuacji otrzymania faktur korygujących, które nie mają wpływu na podstawę opodatkowania oraz podatek należy, tj. faktur korygujących nr rachunku bankowego oraz termin płatności uznają za prawidłowe.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 6 sierpnia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP1-3.4012.351.2026.2.LM)

13. Jak wykazać dane faktur korygowanych w przypadku zbiorczych faktur korygujących przesyłanych do KSeF

KSeF nie pozwala zastąpić obowiązkowych danych faktury korygowanej zewnętrznym załącznikiem. Dyrektor KIS uznał, że przy wystawianiu zbiorczych faktur korygujących w KSeF podatnik musi wskazać wszystkie korygowane faktury bezpośrednio w dedykowanej sekcji „DaneFaKorygowanej”, nawet jeśli ograniczenia techniczne systemu utrudniają zamieszczenie pełnej listy dokumentów.

MF Zatem biorąc pod uwagę powyższe przepisy oraz opis sprawy nie można się z Państwem zgodzić, że uwzględnienie danych dotyczących faktur korygowanych (pierwotnych) na fakturze korygującej wystawianej w formie ustrukturyzowanej poprzez Krajowy System e-Faktur w sposób inny, niż w ramach dedykowanej podsekcji „DaneFaKorygowanej” (tj. wskazanie w niej wyłącznie części referencji do faktur korygowanych – w zakresie na jaki pozwalają ograniczenia techniczne systemu KSEF, z jednoczesnym wykorzystaniem zewnętrznego załącznika, przesyłanego do nabywcy poza KSeF, wskazującego pełną referencję do wszystkich korygowanych faktur), jest i będzie wystarczające dla spełnienia obowiązku wynikającego z art. 106j ust. 2 pkt 2a oraz pkt 3 lit. a ustawy, tj. obowiązku wskazywania na fakturze korygującej daty wystawienia faktury korygowanej, numeru faktury korygowanej oraz numeru identyfikującego taką fakturę w KSeF (jeśli został nadany).

Przy wystawianiu zbiorczej uproszczonej faktury korygującej w KSeF Spółka jest zobowiązana do wskazania każdej faktury pierwotnej objętej korektą poprzez ujęcie jej w strukturze XML w elemencie DaneFaKorygowanej. Faktura korygująca musi zawierać numer identyfikujący fakturę pierwotną (w tym numer KSeF, jeśli został nadany). Spółka nie może ograniczyć się do przekazania listy faktur jedynie w załączniku poza KSeF. Taki załącznik może być

przekazywany kontrahentowi pomocniczo, ale nie zastępuje obowiązku wykazania wszystkich faktur w strukturze FA(3).

ŹRÓDŁO:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 16 lipca 2026 r. (sygn. 0112-KDIL1-1.4012.348.2026.1.JKU)

Podsumowanie

1. Od 1 lutego 2026 r. faktury korygujące co do zasady są wystawiane w KSeF, a instytucja not korygujących została zlikwidowana. Korekta błędów formalnych i merytorycznych następuje za pomocą faktur korygujących.
2. Korekty formalne nie wpływają na rozliczenia VAT i JPK_VAT. Zmiana nazwy kontrahenta, numeru rachunku bankowego, terminu płatności czy uzupełnienie NIP nabywcy nie powodują zmiany podstawy opodatkowania ani podatku, dlatego co do zasady nie wymaga korekty ewidencji VAT ani plików JPK_VAT.
3. Korekty *in minus* są rozliczane na nowych zasadach. W przypadku faktur wystawianych w KSeF nie ma już potrzeby oczekiwania na spełnienie warunków obniżenia ceny. Natomiast przy korektach wystawianych poza KSeF nadal istotne może być potwierdzenie otrzymania faktury korygującej przez nabywcę.
4. Moment rozliczenia korekty *in plus* zależy od przyczyny jej wystawienia. Jeżeli korekta wynika z nowych okoliczności ujawnionych po transakcji (np. rocznej kalkulacji rentowności), rozlicza się ją na bieżąco. Natomiast błędy istniejące już w chwili wystawienia faktury pierwotnej mogą wymagać korekty wstecznej.
5. KSeF wymaga pełnej identyfikacji faktur korygowanych. Przy zbiorczych fakturach korygujących wszystkie faktury pierwotne muszą zostać wskazane w strukturze faktury ustrukturyzowanej. Nie można zastąpić tych danych załącznikiem przekazywanym poza systemem.
6. Nie każda korekta lub rozliczenie wymagają wystawienia faktury korygującej. Przykładem są korekty rentowności (ang. *transfer pricing adjustments*), które nie dotyczą konkretnych dostaw ani usług i pozostają poza zakresem VAT. W takich przypadkach nie ma obowiązku wystawiania ani faktury, ani faktury korygującej.
7. Zbiorcza faktura korygująca może obejmować jednocześnie korekty *in plus* i *in minus*. Warunkiem jest możliwość jednoznacznego ustalenia, których transakcji dotyczą poszczególne korekty, oraz spełnienie wymogów przewidzianych dla faktur korygujących.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 29a ust. 13–15, art. 86 ust. 19, art. 106j ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)

Jak wybrać kwartalne rozliczenie VAT

Kwartalne rozliczenie VAT może być atrakcyjnym rozwiązaniem dla małych podatników, ponieważ pozwala ograniczyć częstotliwość wpłat podatku i poprawić zarządzanie finansami firmy. Dodatkowo, gdy wybierzemy metodę kasową, VAT rozliczymy zasadniczo, gdy klient zapłaci nam za fakturę. Ponadto wybór kwartalnego rozliczenia spowoduje ograniczenie obowiązków i mniejsze zaangażowanie czasu w rozliczenia podatkowe.

Podatnicy, którzy wybrali kwartalne rozliczenie:

- 1) za pierwszy i drugi miesiąc kwartału przesyłają JPK_V7K jedynie z wypełnioną częścią ewidencyjną,
- 2) za ostatni miesiąc kwartału przesyłają JPK_V7K z wypełnionymi obiema częściami, tj. częścią ewidencyjną za trzeci miesiąc kwartału i częścią deklaracyjną z trzech miesięcy kwartału, i wpłacają należny VAT (jeśli wynika z rozliczenia) do 25. dnia miesiąca następującego po kwartale.

WAŻNE!

Gdy firma regularnie wykazuje nadwyżkę VAT naliczonego nad należnym, nie opłaca się wybierać kwartalnego rozliczenia, gdyż wydłuża się czas oczekiwania na zwrot. Termin zwrotu jest liczony od daty złożenia JPK_V7K za trzeci miesiąc kwartału.

Krok 1. Sprawdź, czy Twoja sprzedaż nie przekracza limitów uprawniających do kwartalnych rozliczeń

Kwartalnie może rozliczać się mały podatnik oraz spółki, które nie mają tego statusu, ale opodatkowują swoje dochody według estońskiego CIT. Natomiast z kasowego rozliczenia mogą korzystać tylko mali podatnicy.

Limit małego podatnika VAT wynosi równowartość w złotych 2 000 000 euro. Przeliczenia tych kwot dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł.

WAŻNE!

Kwartalnie może rozliczać się mały podatnik oraz spółki, które nie mają tego statusu, ale opodatkowują swoje dochody według estońskiego CIT. Natomiast z kasowego rozliczenia mogą korzystać tylko mali podatnicy.

Tabela 1. Limity rozliczenia kwartalnego w 2026 i 2027 r.

Podatnik posiada w status małego podatnika:	Prowadzący przedsiębiorstwo maklerskie, zarządzający funduszami inwestycyjnymi, zarządzający alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, będący agentem, zleceniobiorcą lub inną osobą świadczącą usługi o podobnym charakterze, z wyjątkiem komisu, ma status małego podatnika:	Podatnik rozliczający dochody według estońskiego CIT może rozliczać VAT kwartalnie:
w 2026 r. , gdy wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w 2025 r. wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro, czyli 8 517 000 zł*	w 2026 r. , gdy kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w 2025 r. wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 45 000 euro, czyli 192 000 zł*	w 2026 r. , gdy wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w 2025 r. wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 4 000 000 euro, czyli 17 034 000 zł*
w 2027 r. , gdy wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczy w 2026 r. wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro, czyli 8 754 000 zł*	w 2027 r. , gdy kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi (wraz z kwotą podatku) nie przekroczy w 2026 r. wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 45 000 euro, czyli 197 000 zł*	w 2027 r. , gdy wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczy w 2026 r. wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 4 000 000 euro, czyli 17 508 000 zł*

* Ustalając limit sprzedaży, trzeba wliczyć obrót z tytułu sprzedaży (wraz z kwotą podatku), tj.: odpłatnej dostawy towarów i odpłatnego świadczenia usług na terytorium kraju, eksportu towarów, wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów (art. 2 pkt 22 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług; dalej: ustawa o VAT). Nie wliczamy WNT, importu towarów i usług oraz dostawy, dla której podatnikiem jest nabywca.

Krok 2. Sprawdź, czy Twoja działalność jest wyłączona z kwartalnych rozliczeń

Mimo że posiadamy status małego podatnika albo jesteśmy opodatkowani estońskim CIT, nie oznacza to, iż możemy automatycznie wybrać kwartalne rozliczenie.

Tabela. 2 Kiedy nie można wybrać kwartalnego rozliczenia, mimo nieprzekroczenia limitów

Lp.	Kto nie może wybrać kwartalnego rozliczenia VAT	Wyjaśnienie
1	2	3
1	Nowo zarejestrowani podatnicy VAT czynni	Podatnicy, którzy dopiero zostali zarejestrowani jako czynni podatnicy VAT, nie mogą korzystać z kwartalnego rozliczenia przez pierwsze 12 miesięcy, począwszy od miesiąca, w którym została dokonana rejestracja (art. 99 ust. 3a pkt 1 ustawy o VAT). Ze względu na to, że możliwość rozliczeń kwartalnych dotyczy tylko kwartałów kalendarzowych, pierwszy raz można złożyć JPK_V7K od piątego kwartału, licząc od kwartału rejestracji jako czynny podatnik VAT. PRZYKŁAD Mały podatnik VAT zarejestrował się jako czynny podatnik VAT 13 września 2026 r. Podatnik ten będzie mógł wybrać składanie kwartalnych deklaracji VAT w ramach JPK_V7K dopiero od IV kwartału 2027 r.
2	Podatnicy dokonujący dostaw towarów z załącznika nr 15 do ustawy o VAT	Ograniczenie dotyczy podatników sprzedających tzw. towary wrażliwe objęte obowiązkowym mechanizmem podzielonej płatności (split payment), wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT. Są to m.in.: aparaty fotograficzne cyfrowe i kamery cyfrowe, akumulatory elektryczne, komputery i pozostałe maszyny do automatycznego przetwarzania danych, dyski twarde, benzyna. Zakaz rozliczeń kwartalnych obowiązuje, jeśli sprzedaż miała miejsce w danym kwartale lub w poprzedzających go czterech kwartałach, z wyjątkiem przypadków gdy: ■ łączna wartość tych dostaw towarów, bez kwoty podatku, nie przekroczyła, w żadnym miesiącu tych okresów, kwoty 50 000 zł, albo ■ sprzedawane są towary wymienione w poz. 92 załącznika nr 15 do ustawy o VAT (benzyna, oleje napędowe i gazy przeznaczone do napędu silników spalinowych), jeżeli: – ich dostawa jest dokonywana na stacjach paliw lub stacjach gazu płynnego do standardowych zbiorników pojazdów, – ich dostawy dokonuje podatnik dostarczający gaz przewodowy za pośrednictwem własnych sieci przesyłowych lub dystrybucyjnych.

1	2	3
3	Podatnicy rozliczający import towarów na podstawie art. 33a ust. 1 ustawy o VAT	Zakaz rozliczeń kwartalnych dotyczy przedsiębiorców korzystających z uproszczonego rozliczania VAT od importu bezpośrednio w deklaracji podatkowej w danym kwartale lub poprzedzających go czterech kwartałach.
4	Podatnicy, którzy nie zapewnili możliwości płatności bezgotówkowych	Jeżeli w danym kwartale zostanie stwierdzone naruszenie obowiązku umożliwienia płatności instrumentem płatniczym (np. terminalem płatniczym) w miejscach prowadzenia działalności, podatnik traci prawo do rozliczeń kwartalnych. Powrót do rozliczeń kwartalnych może nastąpić, nie wcześniej jednak niż po upływie 6 miesięcy następujących po ostatnim miesiącu kwartału, w którym zostało stwierdzone naruszenie tego obowiązku.

Krok 3. Wybierz metodę rozliczenia kwartalnego

Gdy jesteś małym podatnikiem, masz do wyboru dwie metody rozliczeń kwartalnych:

- 1) kasową lub
- 2) zasady ogólne.

Jeśli nie jesteś małym podatnikiem, tylko spółką rozliczającą się według estońskiego CIT, możesz wybrać kwartalne rozliczenie tylko na zasadach ogólnych.

Ad 1. Wybór metody kasowej

(+) Wybór metody kasowej oznacza, że VAT rozliczamy zasadniczo w momencie otrzymania zapłaty, gdy nabywcą jest podatnik VAT czynny.

(-) Wybierając kasowe rozliczenie, nie odliczymy VAT z nieopłaconej faktury. Zapłata części należności uprawnia do odliczenia części VAT, w proporcji do opłaconej kwoty.

Zawiadomienie o wyborze tej metody trzeba złożyć do końca miesiąca poprzedzającego kwartał, za który będziemy stosowali tę metodę (art. 21 ust. 1 ustawy o VAT). W tym celu należy złożyć aktualizację zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R. Obecnie obowiązuje wersja 18 tego formularza. Należy zaznaczyć w nim kwadrat 1 w poz. 49, wypełnić poz. 50 i 51, zaznaczyć poz. 61 oraz wypełnić poz. 64 i 65.

PRZYKŁAD

Mały podatnik zamierza rozpocząć stosowanie kasowej metody od I kwartału 2027 r. W związku z tym najpóźniej 31 grudnia 2026 r. musi złożyć aktualizację VAT-R. W składanej aktualizacji tego formularza (wersja 18) podatnik musi:

- zaznaczyć kwadrat 1 w poz. 49, wpisać w poz. 50 cyfrę 1 i 2027 r. w poz. 51,
- zaznaczyć poz. 61,
- w poz. 64 wpisać cyfrę 1,
- w poz. 65 wpisać 2027 r.

Ad 2. Wybór rozliczeń kwartalnych według zasad ogólnych rozliczeń

Mały podatnik, który zdecydował się na kwortalne rozliczanie VAT bez metody kasowej, musi na piśmie zawiadomić o tym naczelnika urzędu skarbowego najpóźniej do 25. dnia drugiego miesiąca kwartału, za który po raz pierwszy zostanie złożona kwartalna deklaracja VAT. W tym celu należy złożyć aktualizację zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R.

Kwortalne rozliczenie podatnika na zasadach ogólnych różni się od miesięcznego rozliczenia m.in. tym, że VAT płacony jest kwartalnie i o zwrot VAT też można wystąpić raz na kwartał. Termin powstania obowiązku podatkowego i termin odliczeń VAT są takie same jak dla rozliczających się miesięcznie.

PRZYKŁAD

Mały podatnik zarejestrowany jako czynny podatnik VAT od czerwca 2025 r. zdecydował się na wybór kwartalnego rozliczania VAT począwszy od I kwartału 2027 r. W takim przypadku musi złożyć aktualizację zgłoszenia VAT-R (wersja 18) do 25 lutego 2027 r. W związku z tym w składanej aktualizacji formularza VAT-R (wersja 18) musi:

- zaznaczyć kwadrat 1 w poz. 54,
- wpisać w poz. 55 cyfrę 1,
- wpisać w poz. 56 2027 r.,
- zaznaczyć poz. 61,
- w poz. 64 wpisać cyfrę 1,
- w poz. 65 wpisać 2027 r.

Krok 4. Sprawdź, kiedy możesz stracić prawo do rozliczeń kwartalnych w trakcie roku

Prawo do rozliczeń kwartalnych podatnik utraci, gdy przekroczy limity sprzedaży lub zostaną spełnione warunki wskazane w tabeli 3.

Tabela 3. Przypadki, w których podatnik utraci prawo do kwartalnego rozliczania VAT

Lp.	Mały podatnik:	Spółka rozliczająca dochody według estońskiego CIT, która nie jest małym podatnikiem:
1	wartość sprzedaży przekroczy w danym roku limity uprawniające do korzystania ze statusu małego podatnika	wartość sprzedaży przekroczy limit dla estońskiego CIT lub spółka przestanie spełniać warunki, aby opodatkowywać dochody według estońskiego CIT
2	łączna wartość dostaw towarów wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT przekroczy w jednym miesiącu 50 000 zł	
3	podatnik rozpocznie rozliczać import towarów w JPK_V7	
4	w danym kwartale zostanie stwierdzone, że wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 19a ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, nie zapewniał możliwości dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy z 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest faktycznie wykonywana, w szczególności w lokalu, poza lokalem przedsiębiorstwa lub w pojeździe wykorzystywanym do świadczenia usług transportu pasażerskiego	

1. Przekroczenie limitu uprawniającego do korzystania ze statusu małego podatnika

Mali podatnicy, u których wartość sprzedaży przekroczy w trakcie roku limity (zob. tabela 1), muszą wrócić do składania miesięcznych deklaracji w ramach JPK_V7M (zob. tabela 3). Wyjątkiem są spółki płacące estoński CIT od swoich dochodów, gdy wartość sprzedaży brutto nie przekroczy 4 000 000 euro. Natomiast przekroczenie limitu dla małego podatnika spowoduje, że podatnik straci prawo do ustalania obowiązku podatkowego według metody kasowej. Stosowanie tej metody jest przewidziane tylko dla małych podatników.

Tabela 4. Moment rozpoczęcia składania miesięcznych deklaracji ze względu na przekroczenie limitu wartości sprzedaży przewidzianego dla małych podatników

Miesiąc, w którym doszło do przekroczenia limitu przewidzianego dla małych podatników	Miesiąc, za który należy rozpocząć składanie deklaracji miesięcznych	Terminy złożenia deklaracji miesięcznych za miesiące kwartału, w którym doszło do przekroczenia limitu
Pierwszy miesiąc kwartału	Pierwszy miesiąc kwartału przekroczenia limitu	25. dzień miesiąca następującego po zakończeniu każdego miesiąca
Drugi miesiąc kwartału	Pierwszy miesiąc kwartału przekroczenia limitu	Za pierwszy i drugi miesiąc kwartału – 25. dzień trzeciego miesiąca kwartału Za trzeci miesiąc kwartału – 25. dzień miesiąca następującego po zakończeniu kwartału
Trzeci miesiąc kwartału	Miesiąc następujący po kwartale przekroczenia limitu	Nie dotyczy

2. Przekroczenie limitu przewidzianego dla spółek opodatkowanych według estońskiego CIT

Podatnicy opodatkowani estońskim CIT, u których wartość sprzedaży przekroczy limit uprawniający do kwartalnych rozliczeń, oraz ci, którzy przestaną spełniać warunki do opodatkowania w tej formie, muszą wrócić do składania miesięcznych deklaracji w ramach JPK_V7M. Deklaracje za okresy miesięczne w ramach JPK_V7M składają na takich samych zasadach jak mali podatnicy, u których doszło do przekroczenia limitu uprawniającego do korzystania ze statusu małego podatnika (zob. pkt 1. Przekroczenie limitu uprawniającego do korzystania ze statusu małego podatnika).

3. Przekroczenie limitu wartości sprzedaży towarów wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT

Jeżeli łączna wartość netto dostaw towarów wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT przekroczy w którymś z miesięcy 50 000 zł, podatnik jest zobowiązany do skła-

dania miesięcznych deklaracji w ramach JPK_V7M, począwszy od rozliczenia za pierwszy miesiąc kwartału:

- 1) w którym przekroczono tę kwotę – jeżeli przekroczenie kwoty nastąpiło w pierwszym lub drugim miesiącu kwartału; w przypadku gdy przekroczenie kwoty nastąpiło w drugim miesiącu kwartału, deklaracja za pierwszy miesiąc kwartału jest składana w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po drugim miesiącu kwartału,
- 2) następujący po kwartale, w którym przekroczono tę kwotę – jeżeli przekroczenie kwoty nastąpiło w trzecim miesiącu kwartału – art. 99 ust. 3c ustawy o VAT.

4. Rozpoczęcie rozliczania importu towarów w JPK_V7

W przypadku rozpoczęcia rozliczania importu towarów w JPK_V7 podatnicy są obowiązani składać deklaracje za okresy miesięczne, począwszy od rozliczenia za pierwszy miesiąc kwartału:

- 1) w którym dokonano tego importu – jeżeli nastąpiło to w pierwszym lub drugim miesiącu kwartału, a w przypadku gdy dokonanie tego importu nastąpiło w drugim miesiącu kwartału, deklaracja za pierwszy miesiąc kwartału jest składana w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po drugim miesiącu kwartału,
- 2) następujący po kwartale, w którym dokonano tego importu – jeżeli dokonanie tego importu nastąpiło w trzecim miesiącu kwartału.

5. Uniemożliwienie dokonywania płatności bezgotówkowych

Podatnicy, którzy mimo ciążącego na nich obowiązku nie zapewnią możliwości dokonywania płatności bezgotówkowych, będą musieli wrócić do składania miesięcznych deklaracji w ramach JPK_V7M. Nastąpi to począwszy od rozliczenia za pierwszy miesiąc:

- 1) kwartału, w którym zostanie stwierdzone naruszenie tego obowiązku – jeżeli nastąpi to w pierwszym lub drugim miesiącu kwartału; w przypadku gdy stwierdzenie naruszenia tego obowiązku nastąpi w drugim miesiącu kwartału – deklaracja za pierwszy miesiąc kwartału będzie składana w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po drugim miesiącu kwartału,
- 2) następujący po kwartale, w którym zostanie stwierdzone naruszenie tego obowiązku – jeżeli nastąpi to w trzecim miesiącu kwartału (art. 99 ust. 3e ustawy o VAT).

Podstawa prawna:

- ❑ art. 2 pkt 25, art. 21, art. 99 ust. 2–5 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 1270)